

ISSN 1334-4498

SLUGA BOŽJI

DOBRI OČAČ

Antić

GLASILO VICEPOSTULATURE SLUGE BOŽJEGA FRA ANTE ANTIĆA

God. XLV. (2015.) <> Broj 1-2 (157-158) <> Cijena 15 kuna

God XLV (2015.) <>
Broj 1-2 (157-158)

Za sve što se u ovom glasilu navodi ili naziva "čudo", "svetost", "svetac" i slično, to u duhu crkvenih propisa treba uzeti i razumjeti u našem običnom ljudskom načinu izražavanja. O svemu ovom izreći će konačni sud sveta Crkva.

Izdavač lista:

Provincijalat Franjevačke provincije
Presvetog Otkupitelja
Trg Gaje Bulata 3, HR - 21000 Split

Osnivač lista:

Franjevački samostan MBL
Vrbanićeva 35, HR - 10000 Zagreb

Glavni i odgovorni urednik:

Dr. fra Josip Šimić

Uređuje Uredničko vijeće:

Gđica Antica-Nada Čepulić,
fra Frano Doljanin, fra Mate Matić,
fra Ratko Radišić, s. Asumpta Strukar,
fra Josip Šimić

Adresa uredništva:

Vicepostulatura sl. B. fra A. Antića,
Vrbanićeva 35, HR - 10000 Zagreb
telefon: (01) 46 60 031
tel./fax: (01) 4649793
E-pošta: sluga.bozjidoa@gmail.com

*Novčane priloge za list i milodare
slati na račun:*

HPB - Hrvatska poštanska banka
2390001-1100028072
IBAN HR22 23900011100028072
SWIFT HPBZHR2X

Cijena: 10 kuna, dvobroj 15 kuna,
inozemstvo 3 € ili 3 \$
Godišnja pretplata 50 kn, Europa 12 €,
Prekoceanske zemlje 20 \$

Lektor:

Prof. Domagoj Grečl

Prijelom i grafička priprema:

DENONA, HR – 10000 Zagreb

Tisak:

DENONA, HR – 10000 Zagreb

ISSN 1334-4498

Naslovna stranica:

Uzoriti gosp. kardinal
propovijeda

Zadnja stranica:

Molitva svećenika
i vjernika na grobu
oca Antića

SADRŽAJ

- 3 Riječ urednika
- 4 Trodnevica za Antićevo 2015.
1. dan: mnp. o. prov. fra Joško Kodžoman
2. dan: fra Ratko Radišić – Molitva vjernika
3. dan: o. Vinko Mamić – Molitva vjernika
- 22 50. obljetnica smrti: Propovijed uz. gosp. kard.
Josipa Bozanića i Molitva vjernika
- 29 Predstavlanje knjige Na svetost pozvane
Uvod urednika oca vicepostulatora
Predstavlanje s. M. Korone Cigić
Govor priređivačice s. M. Asumpte Strukar
Govor mnp. oca provincijala fra J. Kodžomana
- 36 Fra Josip Šimić: Knjiga Na svetost pozvane i
Godina posvećenog života
- 38 Spomen na progonjene i ubijene franjevce
Samostana Majke Božje Lurdske
- 42 Proslava 44. obljetnice prijenosa tijela Sl. Božjega
O. žk. fra N. Ajdučić: O. Antić – blagoslov i dar
- 44 Antićevi dani u Drišu
- 50 Propovijed: četvrtak 5. veljače 2015., u devetnici
MB Lurdske: Antićevo marijansko usmjerenje
- 51 Iz odgojiteljskog djelovanja Sl. Božjega (3)
Prve presudbe o Antićevu odgojnom djelovanju
- 54 Karizme oca Antića (3)
Izuzeci među tisućama
- 57 Učitelj duhovnog života (3)
Čvrsto ugrađen u Crkvu
- 59 Pročitali smo za vas
- 60 Dekanatski susret u znaku o. Antića
- 61 Hodočašća: Bogoslovi i sjemeništarcari Antićeve
provincije na njegovu grobu i u sobi
- 62 Pisma zahvale, preporuke i svjedočanstva
- 65 Naši pokojnici:
Fra Petar-Perko Runje (1938.-2014.)
Pismo o. Antića vojniku fra Petru-Perku
Fra Petar Janković-Miloš (1927.-2015.)
- 70 Milodari, pretplate na list i honorari
- 70 Primili smo i preporučujemo

Odobren Dekret o svetosti oca Antića str. 8.

Antićeva pisma str. 12, 41, 56, 58, 69

Fotografije: gđa. Jožica Frkanec-Štefko (Foto Nana),
gosp. Boran Vigurić, fra Marko Đerek i drugi

Poštovane štovateljice i štovatelji oca Antića, dragi čitatelji!

U ove godini, kada Majka Crkva odlukom svetog oca Franje slavi Godinu posvećenog života, proslavili smo i 50. obljetnicu svete smrti sluge Božjega oca fra Ante Antića, koja se jako se dobro uklopila u proslavu Godine posvećenog života. Jedan od razloga za to je Antićevo duhovno vodstvo redovnika i redovnica, koje je on ostvarivao u neposrednom razgovoru i nastavljao dopisivanjem - pisanjem pisama onima koje je vodio.

Antićeva Provincija u ovoj Antićevoj jubilarnoj godini kao doprinos proslavi Godine posvećenog života omogućila je Vicepostulatori tiskanje knjige 413 izabranih Antićevih pisama redovnicama, koju je pod naslovom *Na svetost pozvane* priredila s. Asumpta Strukar. Knjiga je svečano predstavljena 1. ožujka – prvog dana trodnevnice nakon euharistijskog slavlja. U djelovanju oca fra Ante Antića pisanje pisama onima koje duhovno vodio imalo je vrlo važno mjesto označavajući njegovo trajno nastojanje oko duhovnog dobra onih koji su mu povjerali svoju dušu. Veliku vrijednost takovog načina duhovnog djelovanja na poseban način otkrivamo u Godini posvećenog života. Upravo zato smo i izdali knjigu njegovih pisama redovnicama.

U tom smislu smo i trodnevnicu za proslavu jubilarne 50. obljetnice tematski posvetili promišljanju Antićeva stava i djelovanja usmjerena na duhovni napredak redovničkih osoba koje je duhovno vodio. Upravo zato, kako je prvi dan trodnevnice naglasio mnp. o. provincijal fra Joško Kodžoman, osoba oca Antića zaslužuje biti jedan kamenčić u mozaiku hrvatske svetosti. O. fra Ratko Radišić, Ofm, propovjednik drugog dana trodnevnice, posebno je istaknuo kako je Bog blagoslovio i nagradio obilnim plodovima djelovanje oca Ante Antića na duhovnom vodstvu Bogu posebno posvećenih osoba. Propovjednik trećeg dana trodnevnice, o. Viko Mamić, Ocd, istaknuo je da je otac Antić imao mistično iskustvo Boga, koje je stalno razvijao, nastojeći ga usaditi u duše i srca onih koji su k njemu dolazili.

Jubilarno euharistijsko slavlje 50. obljetnice predslavio je uzoriti gospodin kardinal Josip Bozanić, nadbiskup i metropolit zagrebački u zajedništvu s 32 svećenika. On je u propovijedi posebno osvrnuo na značenje osobe oca Antića za naše vrijeme i našu Crkvu. On je, istaknuo je kardinal, nastojao upoznati i slijediti volju Božju, te je bio »po Isusovu uzoru poslužitelj svojim klericima i tolikim drugima u isповijedi i duhovnom vodstvu – svećenicima, redovnicima, redovnicama te vjericima laicima«.

Evo mišljenja Promicatelja vjere iz završne relacije sa sjednice konzultora: »Sluga Božji predstavlja jednu od najzanimljivijih osoba hrvatske Katoličke Crkve u 20. stoljeću. Kao dostojan učenik sv. Franje, bio je jednostavan i revan. Strog sa samim sobom, a blag s drugima, znao je pobijediti svjetovni duh, nutarnjom usredotočenošću na sudjelovanje u Kristovu otajstvu. Bio je sposoban živjeti u željeznoj strogoći, ali bez pretjerivanja. Žarka i duboka molitva u kontemplaciji pomagala mu je staviti Boga u središte svega. (...) Izvori pokazuju njegovu sposobnost umiriti savjesti i približiti osobe Bogu. Njegovo svjedočanstvo života zaista ga je učinilo istinskim drugim Kristom. Glas svetosti dovoljno je potvrđen, kako u životu tako u smrti kao i poslije smrti. Dostojan ocjene također je i glas o znakovima svetosti. – Promicatelj vjere relaciju zaključuje riječima: **Na kraju sjednice konzultori su se složili oko činjenice da je Sluga Božji vrijedan uzor života te može kao uzor života biti preporučan mladim redovnicima i svećenicima.**« (CONGREGATIO DE CAUSIS SANCTORUM, *Relatio et vota Congressus peculiaris super virtutibus Antonii Antić*, die 26 novembris an. 2013 habiti, Romae 2014, 180-181).

Vaš fra Josip Šimić

50. OBLJETNICA SMRTI SL. BOŽJEGA O. FRA ANTE ANTIĆA

Trodnevnica

U nedjelju, 1. ožujka 2015., u svetištu Majke Božje Lurdske, započela je trodnevna priprava za proslavu 50. obljetnice smrti sluge Božjega o. fra Ante Antića.

Prvi dan trodnevnice u crkvi Majke Božje Lurdske u Zagrebu bio je obilježen televizijskim prijenosom euharistijskog slavlja u 11 sati. Slavlje je prenosila Hrvatska televizija. Prije prijenosa euharistijskog slavlja predstavljeni su svetište, samostan i župa. U tom predstavljanju vidno mjesto dobio je lik sluge Božjega oca fra Ante Antića, kroz razgovor s gvardijanom fra Matom Matićem,

župnikom fra Nikicom Ajdučićem i vicepostulatorom fra Josipom Šimićem. Razgovori su vođeni u kripti Majke Božje Lurdske, u samostanskoj kapeli i u sobi oca fra Ante Antića. U misnom slavlju suslavili su gvardijan fra Mate Matić, župnik fra Nikica Ajdučić i župni vikar fra Tino Labrović. Za vrijeme misnog slavlja više puta je prikazan grob Sluge Božjega.

Večernju misu u 19 sati predvodio je mnogopoštovani o. provincijal fra Joško Kodžoman, koji je u svojoj propovijedi naglasio da u mozaiku hrvatske svetosti ima mjesto i sluga Božji o. fra Ante Antić. S provincijalom slavili su gvardijan fra Mate Matić, vicepostulator fra Josip Šimić i umirovljeni svećenik

Zagrebačke nadbiskupije vlč. Ante Rotim. Na slavlju se okupio veliki broj vjernika.

Nakon euharistijskog slavlja i molitve na grobu Sluge Božjega slijedilo je predstavljajuće knjige *Na svetost pozvane*, izabrana pisma redovnicama oca fra Ante Antića. Knjigu je priredila s. Asumpta Strukar, dugogodišnja suradnica u Antićevoj vicepostulaturi, urednik je fra Josip Šimić, a grafički urednik Marijan Osman. Knjiga je izdala Vicepostulatura Sluge Božjega uz potporu Provincije. Knjigu su predstavili s. M. Korona Cigić, milosrdnica priređivačica s. M. Asumpta Strukar, iz Družba Naše Gospe, mnp. o. provincijal fra Joško Kodžoman i vicepostulator o. fra Josip Šimić. O predstavljanju knjige progovoriti ćemo opširnije nakon izvještaja o liturgijskim slavljinama.

Drugi dan trodnevnice, 2. ožujka 2015., misno slavlje je predvodio i propovijedao o. fra Ratko Radišić, vicepostulator kauze sluge Božjega oca fra Alekse Benigara. On je govorio o blagoslovu i plodovima Antićeva duhovnog vodstva posvećenih osoba. Istaknuo je da je otac fra Ante Antić bio tražen od mnogih duša jer su u susretu s njim osjećale Božji blagoslov. On je, istaknuo je propovjednik, približavao Nebo, a to je bio duboki i snažni utisak koji je ostavljao u nutrini duša s kojima se susretao i kojima je upućivao svoje blage riječi i poticaje. Iako je bio radni dan, okupio se veliki broj vjernika.

Nakon molitve na grobu Sluge Božjega, u samostanskoj dvorani na prvom katu slijedilo je prikazivanje filma *Dobri otac Antić*,

koji je režirao Neno Kužina za HRT. Film je prikazivao župnik fra Nikica Ajdučić. Jednosatno prikazivanje pomno je pratilo ravno stotinu vjernika.

Treći dan trodnevnice, 3. ožujka 2015., misno slavlje u crkvi Majke Božje Lurdske u Zagrebu povodom 50. obljetnice smrti sluge Božjega o. fra Ante Antića predvodio je i propovijedao otac Vinko Mamić, karmelićanin, ravnatelj prve katoličke osnovne škole u Zagrebu. S njime su suslavili otac gvardijan fra Mate Matić, o. vicepostulator fra Josip Šimić, župni vikar, magistar bogoslova i voditelj Frame fra Tino Labrović. Uz ministrante su služila i dvojica karmelićanskih bogoslova, koji potječu s otoka Prvića, odnosno iz Zatona.

Prevoditelj slavlja o. Vinko Mamić u propovijedi je istaknuo je da je otac Antić bio mistik koji je imao posebno iskustvo Boga, a da bi bolje shvatio to iskustvo, uz franjevačke učitelje duhovnosti i askeze, proučavao je i druge katoličke učitelje duhovnosti i mistike. Posebno je naglasio svjedočanstvo svojega pokojnog subrata o. Ladislava Markovića koji je bio Antićev ispovjednik, a koji svjedoči da je o. fra Ante Antić pomnivo i uporno proučavao duhovne-mističke spise sv. Terezije Avilske, u kojima ona govori o mističnom sjedinjenju s Bogom.

Nakon misnog slavlja slijedila je molitva za proglašenje blaženim oca Antića na njegovu grobu. I trećeg dana trodnevnice, hvala Bogu, okupio se veliki broj vjernika.

TRODNEVNICU I OVOGODIŠNJE ANTIĆEVO FOTOGRAFIRALI SU
GĐA. JOŽICA FRKANEC-ŠTEFKO [FOTO NANA] I GOSP. BORAN VIGURIĆ
I SVE POKLONILI NA ČEMU IM OD SRCA ZAHVALJUJEMO.
NEKA IH SLUGA BOŽJI O. FRA ANTE ANTIĆ KOD BOGA TRAJNO ZAGO-
VARA I IZMOLI IM SVAKI BOŽJI BLAGOSLOV.
ZAHVALJUJEMO I GOSPODINU DRAGANU ČARAPINI IZ HAMBURGA KOJI
JE VELIKODUŠNO PODUPRO DJELOVANJE VICEPOSTULATURE.

50. obljetnica smrti o. Antića – 4. ožujka 2015.

Svečano euharistijsko slavlje o 50. obljetnici smrti sluge Božjega fra Ante Antića u svetištu Majke Božje Lurdske u Zagrebu u srijedu 4. ožujka predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. Uz kardinala u koncelebraciji je bilo 32 svećenika, među kojima i predsjednik Hrvatske konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica (HKVRPP) fra Jure Šarčević, provincijal Provincije OFM Cap, vikar Provincije fra Ante Udovičić, provincijal otaca isusovaca o. Ante Tustonjić, otaca Karmelićana o. Srćeko Rimac i salezijanski provincijal don Pejo Orkić.

Prije početka mise gvardijan fra Mate Matić pozdravio je kardinala i sve okupljene: *»U ovoj Godini posvećenog života i jubilarnoj 50. obljetnici smrti sluge Božjega o. fra Ante Antića, radosni smo večeras što pred sobom imamo ovog velikana duha, sina Sve-te Crkve i našega hrvatskog naroda. Izričem radost dobrodošlice vama, uzoriti gospodine kardinale Josipe, što u ime zagrebačke Crkve kao njen pastir predvodite ovo misno slavlje, pozdrav mnp. ocima provincijalima, braći svećenicima, redovnicima i redovnicama i tebi, dragi, vjerni Božji narode, koji prepoznajesh i nosiš u sebi, glas ove svetosti, koja se slijeva u rijeku molitve. Za dobrog oca Antića netko reče: "Bio je uistinu velik, ozbiljan i zreo muž a imao je i do smrti sačuvao jednostavnu dušu djeteta. Bio je otkinut i daleko od svijeta, sav uronjen u Boga a u isto vrijeme sav otvoren prema ljudima i u djelotvornoj ljubavi sav nadvijen nad njihovim konkretnim problemima. (...) Taj tako vidljivo u Boga uronjen čovjek koji je hodao među nama kao živa neprestana molitva, taj prodorni njegov pogled koji je Bogom rasvijetljen znao, na najveće čuđenje, a katkad i zaprepastenje čitati skrivene tajne srca, taj pognuti svećenik koji čedno gleda preda se a proročkom vidovitošću zna pokazivati put u budućnost, nadasve ta neiscrpiva majčinska dobrota združena, ako je trebalo s muževnom odlučnošću i energijom oca i čovjeka,*

koji je svjestan da govori u Božje ime. " Uzoriti gospodine kardinal, molim vas započnite ovo misno slavlje.«

Uvodeći u euharistijsko slavlje, kardinal Bozanić je samostanskoj i župnoj te provincijskoj zajednici čestitao dan rođenja za nebo njihova subrata u redovništvu te istaknuo kako je on pravi uzor svim redovnicama i redovnicima, posebno u ovoj Godini posvećenoga života.

U homiliji kardinal Bozanić podsjetio je na dan smrti sluge Božjega fra Ante Antića 4. ožujka 1965. godine, spomenuvši kako se od dana njegove smrti, do dana sprovoda na Mirogoju 8. ožujka odvijala neprekidna procesija koja se četiri dana redala kroz samostan, kapelu i crkvu Majke Božje Lurdske da bi vjernici posljednji put pozdravili dobrog fra Antu i preporučili se u njegove molitve. Oni koji su bili blizu svjedoče kako je fra Antino mrtvo tijelo četiri dana bez ikakvih zahvata prepariranja ležalo u samostanskoj kapeli, a nikakav se zadah od njega nije osjećao.

Ljudi su dolazili i donosili djecu da ih osjeni pokojnikov blagoslov, kronicama, medaljicama, sličicama i drugim nabožnim predmetima dodirivali su pokojnika i njegov skromni lijes da im ti predmeti ostanu kao drage svete uspomene, rekao je kardinal te istaknuo kako je sprovodne obrede vodio tadašnji zagrebački pomoćni biskup Franjo Kuharić s ondašnjim splitskim biskupom Franom Franićem i skopskim Smiljanom Čekadom, a nad grobom je posljednje slovo održao isusovac o. Ivan Kozelj.

Kardinal je podsjetio kako je fra Ante Antić živio kreposno i bogobojazno, nastojeći upoznati i slijediti volju Božju. Za života su ga smatrali svetim, a još više nakon smrti, jer je svojim savjetima i molitvom mnoge čudesno utješio.

Kardinal je podsjetio i na ono što je o fra Anti zabilježio blagopokojni kardinal Franjo Kuharić: *»Kad sam se prvi put kod njega ispovjedio u Samoboru kao samoborski*

župnik, kazao mi je da ima za mene jednu tajnu i dao mi neke savjete u vidu te tajne. Nije kazao o čemu se radi, ali mislim da je vidio moju budućnost u biskupskoj službi. Koliki su svećenici, redovnici, redovnice, vjernici laici, mladi i odrasli u ocu Anti Antiću nalazili sigurnog vodiča na strmim Božjim stazama u svetost. Koliki su njegovi klerici povjereni mu od 1917. do 1956. imali u njemu čvrstog i blagog, jasnog i brižnog odgojitelja.«

U duhu misnog evanđelja kardinal je posebno skrenuo pozornost na Isusova pretkazanja muke. »Što više otvaramo svoja srca Isusovoj mucii, to bolje upoznajemo u čemu je prava radost, prava slava, ispunjen život. Isus nas uči da je veličina u služenju, u ljubavi kako je On ljubio, sve do žrtve vlastitoga života«, istaknuo je kardinal te podsjetio kako je 1926. godine dobri fra Ante prikazao Bogu žrtvu svoga života i obvezao se na posebne čine pobožnosti i pokore za svoje klerike. On je po Isusovu uzoru bio poslužitelj svojim klericima i tolikim drugima u ispovijedi i duhovnom vodstvu svećenicima, redovnicima, redovnicama te vjernicima laicima. Ljudi su to prepoznali i zato su k njemu hrlili za života i poslije njegove blažene smrti. On živi u vječnosti, ali nam je svima bliz. Njemu se utječemo u svojim molitvama. Tražimo njegov zagovor za sebe, za svoje obitelji, djecu, mlade, za bolesne,

potrebne i nemoćne, za domovinu Hrvatsku i Crkvu u hrvatskom narodu. Molimo dobrog Boga da svoga vjernog slugu oca Antu Antića pridruži časti oltara u zajedništvu s Presvetom Bogorodicom Marijom, blaženim Alojzijem Stepincem te svim hrvatskim svećima i blaženicima, rekao je u homiliji kardinal Bozanić.

Nakon popričesne molitve riječ zahvale uputio je vicepostulator fra Josip Šimić: »Zahvaljujem Gospodinu Bogu, Blažnoj Djevi Mariji, vama, uzoriti gospodine kardinala, mnogopoštovanim ocima provincijalima, svoj braći svećenicima, časnim sestrama, vama, braćo i sestre, vjerni štovatelji oca Antića, našim zborovima, našim ministrantima, svima u samostanu, posebno ispovjednicima. Zahvaljujem također fotografima i svim medijima koji su pratili ovo slavlje, kao i svima koji su na bilo koji način pomogli. Neka vas sve Bog, po zagovoru oca Antića, čuva i štiti obiljem svojeg blagoslova.«

Prije blagoslova kardinal je rekao: »Danas se radujemo o. Antiću. Idući tjedan ćemo se spomenuti obljetnice smrti sluge Božjeg Franje Kuharića. U subotu smo otvorili proces za beatifikaciju o. Ante Gabrića, a protekli mjesec smo proslavili blagdan bl. Alojzija Stepinca. Tu je blizu i grob bl. Ivana Merza, mislimo i na kauze Marice Stanković, Josipa Langa. Oko nas su sami sveci, sveci iz našeg hrvatskoga roda. To je posebno priznanje i poseban dar Boga hrvatskom narodu. Budimo toga svjesni, budimo ponosni na to. Molimo se našim svecima i blaženicima. Molimo da što prije doživimo uzdizanje na čast oltara i drugih. Tražimo njihov zagovor, i najviše, ugledajmo se u njih. Oni su naš put, naš orijentir u ovom vremenu, oni su velika pomoć i najveća nada hrvatskom narodu.«

Nakon blagoslova kardinal se u procesiji s drugim koncelebrantima uputio do groba sluge Božjega fra Ante Antića gdje je predvodio molitvu za njegovo proglašenje blaženim i za milost po njegovu zagovoru. Na misi je pjevao zbor *Ante Antić* pojačan Župnim zborom MBL.

Euharistijsko slavlje prenosio je Radio Marija, a početak mise snimali su i snimatelji Hrvatske televizije za emisiju *Mir i dobro*. Oni su prije mise snimili kratke razgovore s o. gvardijanom fra Matom Mati-

ćem i o. vicepostulatorom fra Josipom Šimićem.

Poslije mise slijedila je večera u samostanskoj dvorani za kardinala, svećenike, rodbinu Sluge Božjega, zbor i ostale. U ime Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, Franjevačkog samostana Gospe Lurdske i Vicepostulature mnp. o. provincijal fra Joško Kodžoman kardinalu Bozaniću poklonio je umjetničku sliku ak. slikara Vladimira Blažanovića, *Čudesni ulov*, akrilik na platnu.

Hrvatini Daleković

NAJAVA PROGLAŠENJA DEKRETA O KREPOSTIMA SLUGE BOŽJEGA OCA FRA ANTE ANTIĆA

Budući da je ovaj dvobroj već bio u tisku, kada je iz Vatikana došla najava o proglašenju dekreta ovdje donosimo kratku vijest, a opširnije ćemo o ovom pisati u idućem broju.

Četrnaestog travnja ove godine komisija kardinala i (nad)biskupa Kongregacije za kauze svetih odobrila je i jako pozitivno ocjenila i prihvatila Kauzu sluge Božjega oca fra Ante Antića.

Petog svibnja ove godine popodne sveti Otac Franjo primio je u privatnu audijenciju prefekta Kongregacije za kauze svetih uzoritog gosp. kardinala Angela Amata i potvrdio pozitivno mišljenja komisije kardinala i biskupa Kongregacije za kauze svetih. Papa je odobrio proglašavanje dekreta o junačkom stupnju kreposti za oca fra Antu Antića i za još šest slugu i službenica Božjih.

Osim njih papa je odobrio kanonizaciju blaženoga fra Junípera Serre, proglašavanje dva dekreta o čudu bl. Vicenza Grossia i bl. Marie od Bezgrešnog Začeca, kao i dekret o čudu sl. Božjega Giacomina Abbondo, te dekret o mučeništvu sl. Božjih Maria Borzaga i Paola Thoj Xyooja, koji su podnijeli mučeništvo u Laosu u travnju 1960.

1. DAN TRODNEVNICE: MNP. O. PROVINCIJAL FRA JOŠKO KODŽOMAN

VOLJA BOŽJA U ŽIVOTU POSVEĆENIH OSOBA »SCIENTIA SANCTORUM« U ANTIČEVU DUHOVNOM VODSTVU

Ljudi ostaju upamćeni kao veliki na različite načine, zbog različitih zasluga, njihovih osobnih vrлина ili postignuća. Pamtimo velike graditelje, velike izumitelje, glazbenike, umjetnike – u najširem smislu te riječi – sportske djelatnike, državnike, gospodarstvenike... i čitavi niz drugih profesija u kojima su se ljudi razvijali i ostavljali vidljive i značajne tragove. U našoj ljudskoj i kršćanskoj svijesti posebno mjesto zauzimaju velikani duha i pobožnosti koje nazivamo svecima/svecicama. Svetost je nešto u svijetu što uvijek i posvuda svijetli i izaziva pozornost i divljenje svih. Budući da se u svecima ostvaruju mnogi ideali kršćanskog života i vjere, mi obični ljudi i vjernici, zahvaljujemo

Bogu na daru svetaca i na znakovima njegove ljubavi prema svima nama a koja se očitovala u djelu i na životima tih dobrih ljudi. Nepregledni mozaik kršćanskih duhovnih velikana, koji su iza sebe ostavili divno svjedočanstvo žive vjere i pouzdanja u Boga i u najtežim životnih trenucima, poziv je i nama danas koji smo zahvalni i koji se sjećamo, da potražimo svoje mjesto u tom mozaiku svetosti putujuće Crkve. Danas smo posebno sretni i ponosni, jer smo kao franjevačka zajednica iznjedrili jednog velikana duha, koji već ima mjesto u mozaiku svetosti putujuće Crkve. Čekamo još da se dogode i izvrše administrativne formalnosti. U svojim se molitvama posebno utječemo Božjoj dobroti da nam što skorije, po zagovoru dobrog oca Antića, udijeli milost čuda koje bi označilo prekretnicu u spoznaji i prihvaćanju činjenice njegove svetosti. Sigurni smo, pored tlikih njegovih vjernih štovatelja, samo je pitanje dana kada će činjenica fra Antine

svetosti biti i formalno obznanjena. Mi do tada, puni pouzdanja, molimo i utječemo se njegovu zagovoru u svim životnim kušnjama i borbama, jer on je prijatelj ljudi, posebno onih koji su u nevolji. Bilo da ih tješi, da ih savjetuje ili im materijalno pomaže, fra Ante je uporan u odluci da pomaže svima kojima može i na način na koji najbolje može.

To prijateljstvo, posebno spremnost pružanja korisnog duhovnog savjeta, ponajviše se kod fra Ante očitovala u duhovnom praćenju mnogih posvećenih osoba, muškaraca i žena, svećenika, bogoslova i dugih aspiranata prema duhovnim zvanjima, posebno brojnih časnih sestara. Svima njima je o. Antić nastojao pomoći u otkrivanju prave volje Božje u njihovim životima.

Osjećamo se pozvanima i dužnima, kao redovnici i redovnice, posebno u proglašenoj Godini posvećenog života, poraditi na upoznavanju i predanom življenju svoje vjere u ovo naše današnje vrijeme i u okolnostima današnjeg života. Bez sumnje i danas oko nas žive sveci i svete, koje Crkva najvjerojatnije neće moći nikada uzdignuti na čast oltara i izložiti ih javnom štovanju svojih vjernika, ali to ne umanjuje vrijednost i snagu njihova svjedočanstva. Budući da se danas vrlo sumnjičavo gleda na čovjeka i njegova postignuća, dok se istovremeno širi osjećaj zavisti prema ličnostima koje se pozitivno izdignu iznad prosjeka, potrebno je i znati prepoznati svetačke znakove oko sebe – pokazuje se to i na primjeru dobrog oca fra Ante Antića. Njega su ljudi, usprkos svemu, prepoznali i zavoljeli!

Živio je u grubom poratnom vremenu, u društvenim prilikama u kojima se bezbožni komunizam, ucjenom i represijom, brzo širio i stjecao svoje poklonike i promicatelje.

Upravo zbog takve povijesti našeg naroda, ne čudi što i u današnjem hrvatskom društvu uočavamo nastojanja i pokušaje obezvređivanja sveukupnog pozitivnog doprinosa kršćanskih vjernika dobrobiti toga istog društva. Taj animozitet prema kršćanskoj vjeri i Crkvi ima, dakle, svoju povijest i duboko je ukorijenjen u političkoj tradiciji našega zemljopisnog prostora.

Međutim, sveci, kao oni koji su u svom životu prihvatili misterij Radosne vijesti kao vrhovno pravilo i normu života, doživjeli su preobraženje i zadobili unutarnju snagu koja ih osposobljava da se odupru svemu što ih udaljuje od poslušnosti volji Božjoj.

Riječ nas Božja izaziva i provocira. Ona nas potiče da svoj uspavani, ponekad i kukavički način života pretvorimo u hrabro svjedočanstvo. Naš nas kršćanski poziv potiče da spoznamo i prihvatimo Riječ koja jedina može obnoviti čovjeka i nadahnuti ga za velike stvari.

Radost posvećenog života postaje jača u nevoljama i životnim kušnjama. Sluga Božji dobri otac fra Ante Antić živi je primjer za to. Njegov je život, neovisno o društvenim prilikama, zaogrnut plaštem radosti. Ta radost progovara iz svakoga njegova čina i riječi. Ona nije njegov ukras, već posljedica odluke da beskompromisno živi novost života u Bogu. U svojoj mukotrpnosti svagdašnjici svi smo pozvani težiti za takvom radošću.

Pozvani smo nositi poruku nade, Božju utjehu, njegovu dobrotu i nježnost prema svima, usprkos svim našim ljudskim ograničenostima i slabostima. Istina, naše su duše i pame ti ranjene i zaražene klicom sebičnosti i proračunatosti, ali srećom, postoje ljudi i primjeri da se može i drugačije živjeti. Dobri se otac Antić, sigurno uz veliki napor, uspio osloboditi tih bolesti, ostavivši nam primjer zadovoljnog, smirenog i ispunjenog života.

Društvo i danas treba takve ohrabrujuće primjere dosljednoga duhovnog života, ali im je iznad svega potrebno konkretno svjedočanstvo milosrđa, blizine i nježnosti. Posebno je ta potreba naglašena u svijetu u kojem vladaju gramzivost, nepovjerenje, strah...

Dobrom ocu fra Anti Antiću prepoznavanje volje Božje, prepoznavanje smisla njegova franjevačkog duhovnog poziva postalo je vrelom životnog nadahnuća i programom života.

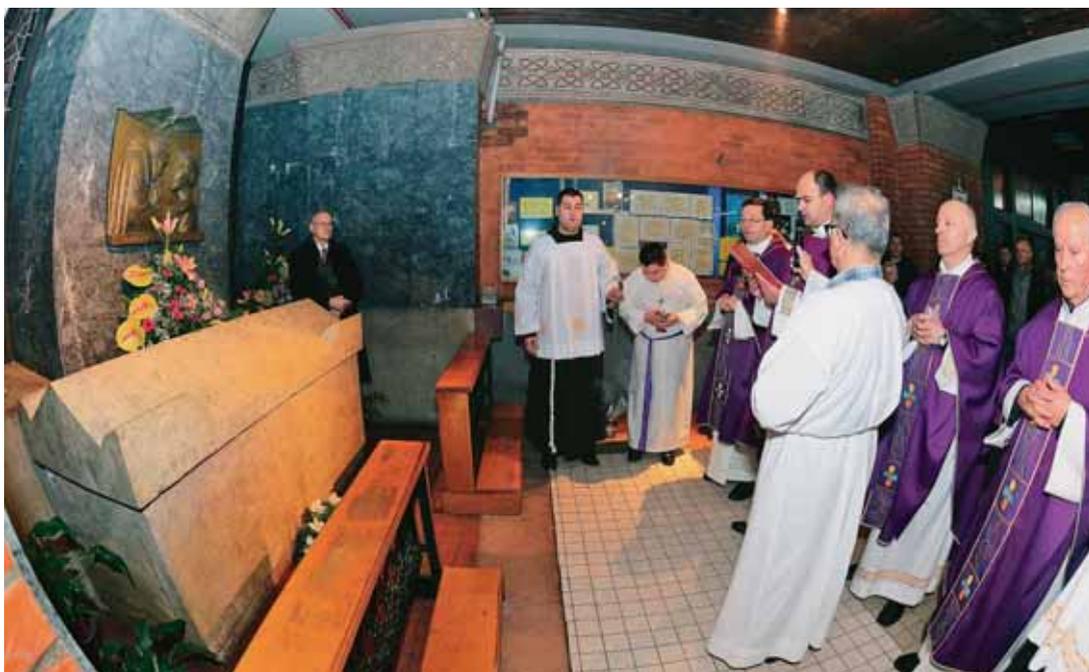
Ta ista volja Božja, koju je nastojao u osobnom životu upoznati i vršiti, dobri je otac Antić umješno znao prenositi i na mnoge osobe posvećenog života, posebno na redovnice. Učio ih je, što je i sam uzeo kao

pravilo života i ponašanja, da vršiti volju Božju ne znači uvijek i slijepu poslušnost i podvrgavanje volji nadređenih poglavara i poglavarica. Slušati ih, po mišljenju o. Antića, treba u svemu što se ne protivi volji Božjoj, dužnostima i pravilima razboritosti.

Velika je stvar, znao je reći dobri otac Antić, slijediti Boga i njegove savjete u svojoj svagdašnjici! Živjeti svaki dan kao da je posljednji, tu je moguće tražiti uzrok svetosti života dobrog oca Antića.

U skladu s najboljim tradicijama kršćanske duhovnosti svima je preporučivao da imaju osobnoga duhovnog pratitelja čije će savjete moći s povjerenjem slušati. Ljudi danas izabiru osobne trenere za najrazličitije životne aktivnosti. Trenutak je da se upitamo imamo li osobne duhovne pratitelje kojima bismo mogli povjeriti ono što nas muči i čiji bi nam savjet pomogao da se lakše izvučemo iz životne krize. Ili smo, pak, dovoljni sami sebi, samodostatni i umišljeni da najbolje znamo što je za nas dobro a što loše?

Poslušnost volji Božjoj nikada ne znači gubitak osobnosti. Tu se zapravo ljudska osobnost pokazuje u svom najsjajnijem izda-

nju. Volja se Božja, po o. Antiću, uvijek poklapa s naumom Božjim s ljudima, a volja je Božja s ljudima da se svi ljudi spase (usp. Tim 2,4). Ta se volja Božja u životu svakog čovjeka očituje na njemu svojstven način.

Nikada nije manjkalo krivog shvaćanja što to zapravo znači vršiti volju Božju, pa ni danas. Česti su, nažalost, znakovi duhovne nezrelosti – ljudske i vjerničke. Zrela vjera čini čovjeka spremnim za preuzimanje odgovornosti bez očekivanja da će Bog išta u njegovu životu riješiti na čudesan način. Stoga Antićevo shvaćanje volje Božje nije nikada odvojeno od konkretnog života. Ona nam se očituje u svakom trenutku i u svakoj životnoj prilici, a jedini njezin kriterij jest ispravno formirana savjest pojedinca.

Zahvalni smo svemogućem Bogu koji nam je, po svom Sinu Isusu Kristu, njegovim riječima i djelima objavio svoju volju. Zahvalni smo, međutim, i ljudima poput o. Antića koji nam na našem hodočasničkom putu pomažu da bolje razumijemo sveukupni život i njegov smisao.

Kršćanska braćo i sestre, dragi štovatelji dobrog oca fra Ante Antića, neka nas sve zajedno, u prigodi svečanog obilježavanja 50. obljetnice smrti Sluge Božjega, nadahnjuje taj pogled na svece i svetice, neka nas učvršćuje u kršćanskoj vjeri, ljubavi i nadi, neka nas snaži i krijepi u svemu što je dobro, lijepo i plemenito. Amen!

Kćeri, u Gospodinu Vas molim, ljubite svoj duhovni život i smatrajte ga kao najveću milost poslije svetoga krsta i svetoga zvanja. Ne gledajte što će Vam drugi reći, prigovoriti, predbacivati. Preko svega pređite mirno, hladno, sa smiješkom (...).

Sveti budite, jer to je volja Božja. Ljubite, nasljedujte Mariju kao Njezino dobro dijete u poniznosti, ljubavi, trpljenju. Neka vas Isus i Marija uvijek sjećaju dužnosti: biti sveta. To Vam naglašuje, za Vas moli i blagoslivlja Vas duhovni otac.

(AP II/38, 2)

Fra Anto Antić

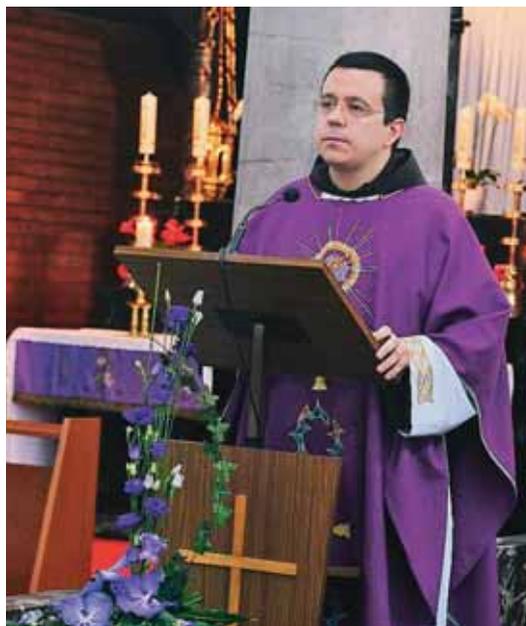
2. DAN TRODNEVNICE: O. FRA RATKO RADIŠIĆ

BLAGOSLOV I PLODOVI ANTIĆEVA DUHOVNOG VODSTVA

Braćo i sestre!

U Godini posvećenoga života pozvani smo na poseban način usmjeriti svoj pogled na mnoge Božje posvećenike i posvećenice koji su živjeli samo za Gospodina i koji su trajno boravili u njegovoj prisutnosti. Danas se želimo nadahnuti na sluzi Božjem o. Anti Antiću, franjevcu. On može biti uzor mnogim redovnicima kako autentično živjeti svoj posvećeni život. Promatranje njegove svetosti može i svakome vjerniku biti poticaj i snaga da živi u dubokom zajedništvu s Bogom. On nas potiče da ne zaboravimo ono što je najvažnije u životu: živjeti samo za Gospodina, njemu se klanjati i donositi njegovu milost mnogim dušama.

Kad Crkva nekoga proglašava svetim, to ne čini prvenstveno zato što je određena osoba to »zaslužila«. Osnovni su motiv korist i duhovno dobro Božjega naroda: da bi

sveta osoba pomagala vjernicima da se i oni uzdignu Bogu, da oblikuju svoje misli, riječi i djela na krepostan način, da po utjecanju njoj u zagovor mogu zadobiti mnoge milosti

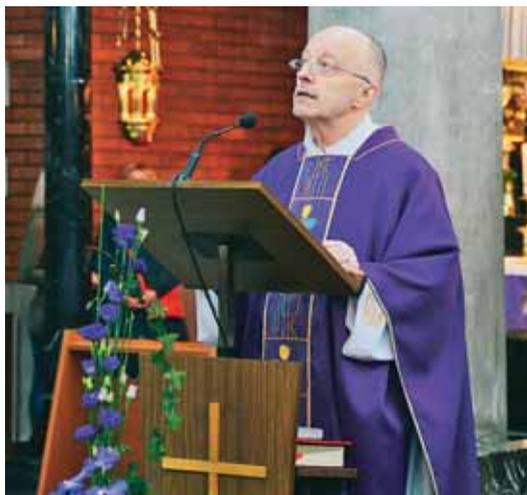

za dušu i tijelo. Sluga Božji o. Ante Antić doista i djeluje tako pobudno te s Neba dijeli blagoslov. Već ako samo čitamo njegova pisma, osjetit ćemo u srcu nadnaravno ozračje u kojemu se on kretao i bit ćemo privučeni od ljepote Božje. Njegovo proglašenje blaženim dalo bi nam još snažniji poticaj da se približimo Bogu, još bi se snažnije širile mnoge milosti, i to zahvaljujući njegovu javnom štovanju.

Cilj pastoralnoga rada o. Ante Antića bio je duhovni napredak vjernika, kao što piše jednoj časnoj sestri: »*Molite Duha Svetoga da Vam pišem što je za duhovni napredak Vaše duše.*« U njegovim pismima, koja su sabrana u više knjiga, naći ćemo upravo to: milost Duha Svetoga i napredak svoje duše. Zato želimo prihvatiti Slugu Božjega kao učitelja i nadahnitelja u duhovnom životu.

Danas ću kratko progovoriti o *blagoslovu i plodovima Antićeva duhovnog vodstva posvećenih osoba*. Kao ispovjednik i duhovni vođa bio je tražen od mnogih duša jer su u susretu s njime osjećale Božji blagoslov. On je „približavao Nebo“: to je bio duboki i snažni dojam koji je ostavljao u nutрини duša s kojima se susretao i kojima je upućivao svoje blage riječi i poticaje.

Blagoslov ne može dijeliti tko i sam nije ispunjen Božjim blagoslovom, koji nije otvorio svoje srce Bogu. Kaže sv. Pavao: »Predadoh vam ponajprije što i primih« (1Kor 15,3). Na o. Anti Antiću blagoslov je bio i razvijao se već od njegova rođenja. Sretni obiteljski dom, u kojemu je vjera bila osnovna vodilja života, omogućio je da njegovo srce prepozna milosti Neba koje mu se daruju. Po ulasku u sjemenište nastavio je prihvaćati mnoge Božje darove. Proučavao je marljivo Sveto pismo i nauk Crkve, i na taj se način osposobljavao da blago milosti Božje prenosi mnogim dušama po vršenju svećeničke službe. Molitvom i studijem te obdržavanjem svetih redovničkih zavjeta »stjecao je« blago Božje prisutnosti u svome srcu i zato ga je mogao velikodušno dijeliti drugima: iz obilja srca usta su mu govorila

(usp. Mt 12,34). Nije dopustio da mu išta oduzme blizinu Božju. Na svaki poziv Gospodnji odgovarao je vjerno, ponizno, poslušno, u skromnosti i jednostavnosti. Višnji je blagoslov pokretao sve njegove životne energije, od prvih dana života pa sve do smrti.

Kada papa Franjo govori o vlastitostima svjedoka evanđelja, ovako ga opisuje: »*Svjedok evanđelja je onaj koji je susreo Isusa Krista, koji ga je upoznao, ili bolje, osjetio da ga On poznaje, poštuje, ljubi, da mu oprašta, i taj ga je susret dotaknuo u dubini bića, ispunio ga novom radošću, novim smislom za život. I to se vidi, očituje, prenosi drugima.*« Ako bismo u samo nekoliko rečenica morali opisati slugu Božjega, mogli bismo se poslužiti tim riječima i ne bismo nimalo pogriješili.

Naš Sluga Božji uvijek je blagoslivljao i volio je blagoslivljati. Često je u razgovoru izgovarao riječi: »*Blagoslovio te Bog Otac, Sin i Duh Sveti.*« Te su riječi znale biti i početak i kraj susreta, a znao ih je izreći i tijekom susreta. Sve je polazilo od Boga i završavalo s njime. O. Ante bio je svjestan da naše djelovanje neće imati nikakvog ploda ako ga Bog ne blagoslovi, ako ga Bog ne podupire svojom snagom i pomoći. U pismima je često naglašavao da učitelj nije on, siromašni svećenik franjevac, nego je to Duh Sveti kojemu se on predaje. Duh je

Sveti prvi i jedini vođa i učitelj, te svi, a osobito redovnici, moraju biti poučljivi i poslušni svakome poticaju Duha Svetoga. Otvaranje srca Duhu preduvjet je da bi naša dobra volja i želja za nasljedovanjem Krista donijeli svoj plod.

Stavljanje naglaska na Božje djelovanje a ne na naše - jer bez njegova djelovanja mi bismo bili nemoćni za bilo kakvo dobro - vidljivo je u mnogim njegovim riječima. Naprimjer, znao je govoriti: *»Gospodin Isus bio pred tobom da te vodi, bio za tobom da prati, bio nad tobom da te čuva.«* To znači da je o. Ante uvijek želio pred svojim očima promatrati Gospodina Isusa, u kojem god da se smjeru okrenuo. Navodim i njegove riječi: *»Neka ti Gospodin blagoslovi svaki tvoj korak i svako tvoje djelo.«* Mi se previše oslanjamo na svoju snagu, svoju pamet i sposobnosti, a premalo dopuštamo Bogu da djeluje u nama i po nama. Nemojmo zaboraviti da sve dobro što možemo i što uspijemo dar je Boga koji nas je za to osposobio.

O. Ante Antić nije si kao cilj svojega pastoralnog djelovanja stavio povezivanje

sebe s ljudima, stvaranje novih prijateljstava i tome slično. Njemu je najveći prijatelj bio Bog, i on je ispunjavao sve želje njegova srca. A budući da je bio nesebičan te je u ljubavi želio dobro svakome čovjeku, svako-ga tko mu je pristupio želio je upoznati s Bogom, uvesti u prijateljstvo s njime, podijeliti s njime blago svojega srca. Želio je Bogu dovođiti duše na slavu Božju i na dobro dotičnih duša. Ta se težnja njegova srca vidi i u pismu jednoj časnoj sestri: *»Draga kćeri, ako je volja Božja moli Njegovu ljubav i milosrđe da ispunim postavljeni cilj i da Mu dovedem sve duše bilo molitvom, bilo trpljenjem bilo duhovnom poukom. Ništa drugo ne želim nego Njegovu ljubav s kojom Ga želim proslaviti, od svega se očistiti, duše posvetiti i Njega svima dati.«* Stoga, kada bi započinjao razgovor s nekom osobom, o. Ante nije pravio neke posebne uvode, nego bi se već s prvim pitanjima usredotočio na ono što je bitno: pitao bi osobu za stanje njezine duše, zanimalo bi ga koliko je dopustila Bogu da je zahvati svojom milošću, tražio je načine da joj pomogne u stjecanju duhovne zrelosti.

Znao je zatražiti da osoba sama opiše djelovanje Božje milosti u njezinu srcu kako bi joj zatim pomogao da ukloni zapreke u tome otvaranju Bogu i da ono što je dobro započeto još se bolje i uspješnije nastavi.

Mnogi redovnici i redovnice, koji su dolazili k njemu na ispovijed ili po duhovne savjete, odlazili su osnaženi za vjerodostojnije življenje svoga posvećenog zvanja. Duhovna snaga, koja je odsijevala na Suzi Božjemu, zahvaćala je i njih te ih je snažno poticala da žive u skladu sa svojim pozivom. Ako želimo da Bog zahvati naše bližnje, najprije moramo dopustiti da duboko zahvati nas: to je iskustvo i životno načelo Sluge Božjeg. Ne mogu dijeliti ono što sam ne posjedujem.

O plodovima duhovnoga vodstva posvećenih osoba od strane o. Ante Antića teško je govoriti riječima, teško je to dočarati nekome tko nije imao milost da se s njime susretne. Ipak, neko iskustvo toga možemo dobiti

čitajući zapise osoba koje su bile s njime u dodiru, a osobito čitajući njegova pisma. Zato je osobito korisno što je Vicepostulatura Sluge Božjeg ove godine objavila knjigu *Na svetost pozvane*, a to je izbor iz njegovih pisma redovnicama. Evo primjera kako jedna redovnica opisuje promjenu koju je osjetila na sebi nakon susreta s njime: *»Ovo je veliki dan koji mi je pripremio Gospodin. Iza mraka, potištenosti, nemoći, slabosti, žalosti,*

svanulo je sunce. Bog me pohodio. Danas sam srela Krista. Gospodina sam vidjela, osjetila njegovu ljubav, njegovu skrb za me, njegovu nježnost i čistoću. Još uvijek se osjećam ozarena tim sjajem i ugrijana, preobražena, puna Boga!« Čitajući te riječi jedne redovnice, i u nama se budi želja da steknemo slično iskustvo, da se na neki način susretnemo s o. Antom Antićem. On će nam približiti Božja otajstva tako da nam budu usječena u dubine duše.

Nedavno je Kongregacija za ustanove posvećenog života, u prigodi Godine posvećenog života, objavila okružnicu *Istražujte*. U njoj se govori o dramatičnoj i smrtonosnoj depresiji u koju je bio zapao prorok Ilija u pustinji. Ondje mu je Bog na čudesan način pružio kruh i vodu života, te je s nježnošću preobrazio njegovo bježanje u putovanje prema svetoj gori Horebu. U prorokovoj noći tame dogodila se sjajna objava Božja u lagahome lahoru i on je bio osnažen za nova razdoblja svoje vjernosti u službi Bogu. Smijemo takvim Božjim zahvatima smatrati i susrete s o. Antom Antićem tolikih osoba, pa i redovnika, koji su bili bezvoljni, izmoreni, obeshrabreni a nakon toga osjetili su nadu, sigurnost, »svjetlo na kraju tunela«. Svaki je vjernik pozvan biti *teofanija* svojim bližnjima, odraz Božje ljepote i ljubavi, »ljestve« po kojima Bog silazi k njima i oni se penju k Bogu. Duboka vjera Sluge Božjega učinila je

da se u mnogim srcima ponovno pojave vjera i nada.

Mnoge životne poteškoće i nevolje vrlo teško nosimo i često padamo pod njima samo zato što se nismo dovoljno okrenuli Gospodinu Isusu Kristu koji nam je spreman pomoći i osnažiti nas. Sluga Božji stalno je o tome govorio. Poticao je osobito redovnike na vjernost u vršenju svakodnevnih duhovnih obveza: slavljenja svete mise, moljenja časoslova, razmatranja, moljenja krunice i dr. Bio je neumoran u izgrađivanju vlastite duhovne osobnosti, ali i u poticanju drugih da nimalo ne zanemare tu osnovnu dimenziju svojega života, koja nas već sada uvodi u otajstva vječnosti.

Jedna je osoba napisala u pismu o. Anti da ju je Bog toliko blagoslovio kad je bila kod njega da ne zna kako nositi sav taj teret ljepote i ljubavi Božje. I nama Sluga Božji želi predati »sav taj teret ljepote i ljubavi Božje«. Njega ćemo steći u molitvi iskrena i čista srca. U tome nam snažno može pomoći primjer o. Ante, kao i njegove riječi koje su ostale zapisane u mnogim pismima. Neka to duhovno blago ne ostane nedirnuto. Bogatstvo srca Sluge Božjega, koje je bilo ispunjeno Božjim darovima, ispunit će i nas u dubini srca. Neka nam zato o. Ante Antić bude zagovornik, neka nam bude učitelj i sredstvo prenošenja Božje milosti i blagoslova. Amen.

Ponedjeljak, 2. ožujka 2015.

MOLITVA VJERNIKA

Potaknuti primjerom sluge Božjega o. fra Ante Antića, obratimo se našem nebeskom Ocu i iznesimo mu naše prošnje, govoreći zajedno: *Utvrdi nas u vjeri, Gospodine:*

- Za sveopću Crkvu, svetog oca Franju, za našega nadbiskupa Josipa, da nas neumorno potiču na ljubav prema tebi i bližnjemu, molimo te.
- Za nas ovdje sabrane i cijeli naš hrvatski narod, da trajno svjedočimo tvoju očinsku ljubav, molimo te.
- Za što skorije uzvišenje na oltar oca fra Ante, molimo te.
- Za sve naše drage pokojnike, posebno za pale branitelje, molimo te.

Bože, Oče naš, milostivo uslišaj ove i sve ostale naše prošnje po Kristu Gospodinu našem.

3. DAN TRODNEVNICE: O. VINKO MAMIĆ, OCD

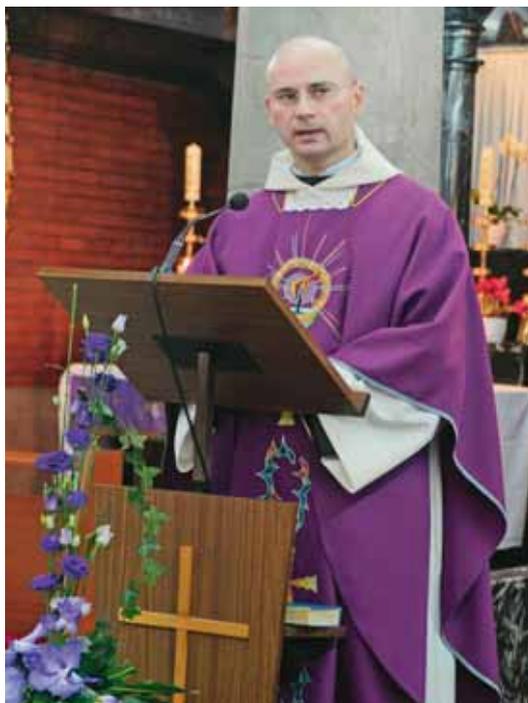
DUBOKO URONJEN U BOGA I DRUGE JE VODIO EVANĐEOSKOM SAVRŠENSTVU

Drage sestre i braćo!

Govoriti o čovjeku koji je bio mistik, koji je imao posebno iskustvo Boga, nije jednostavno. I on sam kada govori o tome iskustvu sporadično u svojim spisima, teško nalazi riječi. Pomaže se duhovnim učiteljima da bi bolje shvatio ono što se njemu događalo i da bi to bolje izrekao. Služio se naučiteljima Crkve na području duhovnosti.

Otac Ladislav (Marković) govorio mi je da je spise svete Terezije Avilske, kojoj ove godine slavimo 500 godina od njena rođenja, da je čitao vrlo pažljivo. Ona je govorila o mističnom sjedinjenju s Bogom. O. Ladislav kaže da je toliko podcrtavao tekstove svete Terezije da je bilo teško pročitati što je pisalo na stranicama njezinih djela. On se iskreno trudio razumjeti ono što se s njim događalo u Bogu. Iskreno se trudio nastaviti svoj hod potpunoga sjedinjenja s onim kojemu je sav život darovao. I to što je sam iskustvo, to je pokušao podijeliti s drugima.

Budući da je bio oduševljen Bogom, htio je oduševiti druge da imaju ono isto iskustvo radosti susreta s Bogom koje je on sam imao. Nekako u tome se sastojalo sve njegovo djelovanje. Od najranijih dana, dok je još bio s onima koji su mu rado dolazili: laicima, redovnicima i redovnicama. Svima je bio sve. Ono što ga je u svemu tome nosilo bilo je vlastito iskustvo Boga. Zato je znao oduševiti za Boga one koji su mu dolazili. Zapravo smatrao je svoje poslanje suradnjom s Bogom radi suobličenja onih s kojima se susretao u Kristu. Sebe je vidio kao suradnika Božjega i volio je svoje zvanje. Bio je sretan da može biti suradnik Božji. Ta se sreća osjećala u susretu s njim. Vidjelo se da voli ono što jest. Volio je svoje redovniš-

tvo i svećeništvo, a iznad svega svoju pripadnost Bogu.

U svojem djelovanju uvijek je bio zagledan u Krista. One koji su mu dolazili volio je usmjeravati prema Kristu. U jednom svom pismu on kaže: *»Moja je želja uvijek ista, vidjeti te savršenim učenicom Isusa Krista.«* Ali to bi se moglo reći da je to govorio svakome tko je k njemu dolazio. To je bila njegova želja. On nam kaže na koji je način ostvarivao tu svoju želju. Što je činio? On kaže: *»Najviše prosim od Boga da mi da milost svoje svete prisutnosti, da svatko tko dođe k meni ne nađe mene, nego Isusa.«* Znao je, ako ljudi u njemu susretnu Isusa da će se onda za Isusa opredijeliti, da će ići putem koji vodi sjedinjenju s Isusom Kristom. Zato je želio uvijek biti sve više njegov, sve više odražavati njegov lik. To je upravo ono što je sam Isus želio i živio. Kada su mu jednom prilikom došli učenici dok je govorio o Bogu, kao što je Antić govorio o Isusu, i kada su mu rekli: *»Dobro, ti koji tako*

lijepo govoriš o tom Bogu Ocu. Pokaži nam Oca.» Ta je zgodba zabilježena u Evanđelju po Ivanu. Isus je odgovorio: »Filipe, toliko sam dugo s tobom i još me ne poznaješ. Tko je mene vidio, vidio je i Oca.« To je ono što je Sluga Božji živio. Nije se tako izražavao, ali je to živio. Tko je njega vidio je Isusa. Zato su mu ljudi dolazili, jer su u njemu vidjeli Sina Božjega. Ostvarenoga potpuno za druge.

Njegov put k redovničkom savršenstvu, svećeničkom, ljudskom ako hoćete, on objašnjava kao put sjedinjenja, ponajprije sjedinjenja s Božjom voljom, a tek onda onog mističnog sjedinjenja. On je dobro shvatio da je čovjek savršen, sjedinjen onda kada jer potpuno sjedinjen s voljom Božjom. Kada od dvije volje – njegove i Božje – ostane samo jedna, a to je volja Božja. To mu je bila sva radost, živjeti volju Božju. I to je ono važno sjedinjenje, ono koje je pretpostavka mističnog sjedinjenja koje je također imao u svome iskustvu. Nema mističnoga sjedinjenja bez sjedinjenja volja, gdje od dvije volje postaje jedna – volja Božja. I on je to znao, i to mu je bio glavni cilj, a ono mistično koje je doživljavao, to je bila posljedica onoga sjedinjenja koje je doživio s voljom Božjom. Zato je i moga reći: *»Sva je moja radost u tome, da ljudi koji me vide, ne vide mene nego Isusa.«* Jer je s njim bio sjedinjen po volji. Znao je da ljudi trebaju poticaj da bi se opredijelili za

Boga. Nije dovoljno samo znati da je Bog dobar. Nije dovoljno samo znati što je dobro učiniti, a što loše. Koliko puta i mi kažemo: *»Znam da je ovo dobro učiniti, ali mi se baš ne da. Nemam volje.«* On je znao da je ljudima potreban poticaj probuditi tu volju za Boga. On je to i činio. Odgajao je osjećaj za Boga. Ono što nas pokreće, to su osjećaji. Kada osjetimo da nam Bog treba. Ili ako hoćete kada osjetimo da ga iskreno volimo, onda nas ta ljubav pokreće, onda se nešto

dogaća. Onda se naš život mijenja. To što znamo da treba nešto promijeniti nema snagu promjene, nego ti osjećaji koji se rađaju u nama iz te spoznaje Boga. Zato se trudio da ljudi više upoznaju Boga, jer je znao da je Bog takav. Ako ga netko stvarno upozna, a ja želim biti kao on, da u meni susretnu Isusa Krista i da ga u meni upoznaju. Ako ga upoznaju, onda će ga voljeti. I svatko tko ga upozna, taj će ga voljeti. Ako ga netko ne voli, znači da ga ne poznaje, jer on je takav, da ako ga znaš, ne možeš drugo nego voljeti ga. Zato je htio pokazati Isusa, zato je htio da ga ljudi u njemu susretnu. To je sve. Kad ga upoznaju bit će njegovi. U tome je bio sav njegov život, sve njegovo djelovanje. I ono što bismo mogli izdvojiti kao poruku danas za nas, za svakoga od nas, koja izvire iz ovakvog iskustva Boga, iz ovakvog djelovanja, iz ovakvog mističnog života, jest poruka o snazi molitve i poruka o snazi riječi. On je iskusio snagu molitve. Znao je da molitva može sve postići. Zato je bio toliko predan molitvi, jer je znao da iz te molitve izvire ostvarenje one njegove želje – biti kao Isus. Znao je da je Isus tako činio i zato ga je nasljedovao. U njemu se događala Isusova volja. On ga je nasljedovao, jer je i Isus molio. I često je molio. Molio je na početku svoga djelovanja, prije nego što je započeo javno djelovanje povukao se na »duhovne vježbe«. Mi bismo danas tako rekli: Četrdeset je dana molio, jer je znao ako ne bude molio neće ostvariti svoje poslanje. To je znao i otac Antić, jer je to vidio u Isusu. Ako je Isusu trebala molitva, treba i meni. Ako se Isus ostvario kroz molitvu i ja ću se tako samo tako ostvariti, jer molitva ima tu snagu – da ono što želim doživim, da se ostvarim. U svojoj korizmenoj poruci sveti otac Franjo kaže: »Nemojte podcjenjivati snagu molitve.« Molitvu navodi kao prvi način da se nešto promijeni u našem životu. Krenuti od molitve. Ona ima tu snagu, jer u molitvi se sam Bog daruje, a on može sve. Isus je molio prije svake važne odluke. Prije nego što je izabrao dvanaestoricu apostola, kaže evangelist Luka da je molio cijelu noć. Nije mogao oka sklopiti, jer mu je bilo važno da izabere one koje hoće njegov

Otac. Molio je prije važnih događaja u svome životu. Prije svoje muke molio je cijelu noć. Kaže evangelist Luka da je ta molitva bila toliko predana, da se krvlju znojio da bi mogao ostvariti ono što ga čeka. I rekao je svojim učenicima: »I vi molite. Ako ne budete molili, nećete moći. Ako meni treba molitva za uspjeh, treba i vama.« I nisu molili i nisu uspjeli. Svi su se razbježali. Samo on je ostao, on koji je molio. To je znao Sluga Božji. Znao je da će uspjeti samo ako bude molio. I molio je i uspio. Zato smo večeras ovdje, jer je uspio, jer se ostvario u punini, jer nam danas stoji kao lik potpuno ostvarenoga čovjeka. Kao poziv svima nama: »Ako ja mogu u svojoj slabosti, onda možeš i ti, ali po molitvi. Ne svojim snagama, nego milošću Božjom.« Molitva otvara vrata milosti Božje. Tako milost stiže k nama. Trebala je Isusu, trebala je Sluzi Božjem, treba i meni. I druga poruka za nas Sluge Božjega oca fra Ante Antića jest ta da riječ ima snagu. On je bio magistar (klerika) skoro četrdeset godina i riječju je podizao ljude – mlade naraštaje redovnika. Poučavao ih je, govorio im je, upućivao riječi. Zadnjih deset godina bio je samo ispovjednik. Pola stoljeća je proveo u službi riječi znajući kolika je njena snaga. Sve što je činio u ispovjedaonici činio je snagom riječi. Ta je riječ mijenjala ljude. To je najveće djelo. Sve je lakše promijeniti, negoli čovjeka. Kaže prorok Jeremija: »Najteže je promijeniti ljudsko srce.« Tko će ga promijeniti? On je mijenjao srca svojom riječju, jer je bila snažna. Kada bi nešto rekao, onda bi se nešto dogodilo. Njegova riječ je bila stvarna. Njegova riječ je bila djelo poput riječi Božje. I reče Bog, i postade.

Tako i njegova riječ, kada bi je izgovorio, nešto bi se u čovjeku dogodilo, jer je imala snagu. I mi znamo. Iskustvo riječi imamo. Kako na nas djeluju riječi drugoga čovjeka? Da li nas je nekada riječ drugoga povrijedila ili nas obradovala? Da li nas je ohrabrila? Da li nas i dalje hrabri? Riječ ima snagu. Trebamo paziti kako govorimo, koje riječi izgovaramo. Jer i mi kada govorimo nešto činimo. Ne samo Bog. Kad god nešto govorimo, mi nešto činimo, potičemo u onome koji nas sluša. Zato je važno kako muž govori ženi i žena mužu, otac sinu i sin ocu. I riječi mogu povrijediti, mogu raniti, ali mogu i izliječiti. Riječi mogu ubiti, ali mogu i uskrsnuti. Sluga

nam Božji govori o toj snazi. Poziva nas da pazimo kako govorimo jedni drugima. Poziva nas da budemo poput njega, da naše riječi uvijek budu riječi Božje. Riječ, kaže evangelist Ivan na početku svoga evanđelja – riječ je toliko snažna. Kaže: *»I riječ bijaše Bog.«* Toliko je snažna. Neka nam Sluga Božji svojim zagovorom pomogne da nam njegov lik bude doista putokaz prema onome čemu smo svi mi usmjereni – putokaz prema Gospodinu Isusu Kristu, putokaz prema Evanđelju. I neka nam njegov zagovor pomogne ostvariti se u onome što doista jesmo, ostvariti se u punini u našem pripadanju Bogu, da budemo sinovi i kćeri Božje. Amen.

Utorak, 3. ožujka 2015.

MOLITVA VJERNIKA

Obratimo se našem nebeskom Ocu i zamolimo ga da po zagovoru sluge Božjega o. fra Ante Antića ojača našu vjeru, a njega uzvisi na čast oltara i očinski primi i usliši ove naše prošnje.

- Za svetog oca Franju, našega nadbiskupa Josipa, zbor biskupa i cijelu Crkvu, molimo te.
- Da svi mi ovdje sabrani, naša župa i naš grad po našoj vjeri, pobožnosti i djelotvornoj kršćanskoj zauzetosti za braću i sestre u bijedi djelotvorno svjedočimo našu vjeru, kako je to činio otac fra Ante Antić, molimo te.
- Da otac fra Ante Antić po tvojoj milosti što prije bude uzdignut na čast oltara, posebno za čudo po njegovu zagovoru, molimo te.
- Za našu pokojnu braću franjevce koja su djelovala u ovom svetištu, za sve naše drage pokojnike i sve koji su živote darovali za našu slobodu, molimo te .

Oče nebeski, milostivo usliši ove i sve ostale naše prošnje i potrebe, po Kristu Gospodinu našem. Amen.

PROPOVIJED UZORITOG GOSPODINA KARDINALA JOSIPA BOZANIĆA, NADBISKUPA I METROPOLITA ZAGREBAČKOG

4. 3. 2015. na 50. obljetnicu smrti sluga Božjega
o. Fra Ante Antića u svetištu Majke Božje Lurdske

Liturgijska čitanja: Jr 18, 18-20; Mt 20, 17-28

Draga braćo i sestre!

1. Na današnji dan prije pedeset godina u Zagrebu je, 4. ožujka 1965. godine, blago u Gospodinu preminuo sluga Božji fra Ante Antić. Od dana njegove blažene smrti, 4. ožujka, do dana veličanstvenog sprovoda na Mirogoju, 8. ožujka, oblikovala se slika nepreglednog mnoštva, velike procesije vjernika, koja se duga četiri dana redala kroz samostan, kapelu i crkvu Majke Božje Lurdske u Zagrebu, da bi vjernici posljednji put pozdravili dobrog fra Antu i preporučili se u njegove molitve.

Oni koji su bili blizu svjedoče kako je fra Antino mrtvo tijelo četiri dana bez ikakvih zahvata prepariranja ležalo u samostanskoj kapeli Gospe Lurdske, a nikakav se zadah od njega nije osjećao. Ljudi su dolazili i donosili djecu da ih osjeni pokojnikov blagoslov. Kronicama, medaljicama, sličicama i drugim nabožnim predmetima dodirivali su pokojnika i njegov skroman lijes da im ti predmeti ostanu kao drage svete uspomene.

Dana 8. ožujka, u popodnevним satima, sprovod na zagrebačkom Mirogoju vodio je tadašnji zagrebački pomoćni biskup Franjo Kuharić s ondašnjim splitskim biskupom Franom Franićem i skopskim Smiljanom Čekadom. Glavno nadgrobno slovo izrekao je isusovac p. Ivan Kozelj. On je istaknuo:

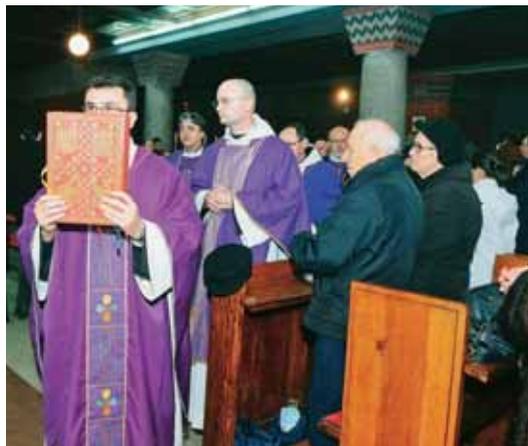
»Taj tako vidljivo u Bogu uronjeni čovjek koji je hodao među nama kao živa i neprestana molitva; taj prodorni njegov pogled koji je Bogom rasvijetljen znao, na najveće čuđenje, a kadikad i zaprepaštenje, čitati skrivene tajne srca; taj pognuti svećenik koji čedno gleda preda se, a proročkom vidovitosti zna pokazivati put u budućnost, nadasve ta neiscrpiva majčinska nježna dobrotu združena, ako je trebalo, s muževnom odlučnošću i energijom oca i čovjeka koji je svjestan da govori u Božje ime – sve je to privlačilo k ocu Anti vrlo mnogo duša« (Ž. Kustić,

Tješitelj čudotvorni, VP DOA, Zagreb 1989., str. 73-74).

Sprovod na Mirogoju završio je zanosnim pjevanjem zahvalnice *Tebe Boga hvalimo*. Nakon ispunjenih pet godina, 15. prosinca 1970. godine, fra Antino tijelo izvađeno je iz mirogojske grobnice. Tijelo, koje je ostalo sačuvano, stavljeno je u novi lijes i preneseo u novi grob u ovoj njegovoj crkvi Gospe Lurdske, u ulici kralja Zvonimira u Zagrebu

2. Fra Ante Antić živio je krjeposno i bogobojazno nastojeći upoznati i slijediti volju Božju. Rođen je 16. travnja 1893. godine u mjestu Šepurine (otok Prvić) kao šesto od desetero djece u kršćanskoj obitelji Tome i Tade rođene Vlahov. Kršten je 8. svibnja 1893. godine. Svečane redovničke zavjete u Provinciji Presvetog Otkupitelja polaže u Makarskoj 1. studenoga 1915. godine. Za svećenika je zaređen u Šibeniku 29. srpnja 1917. godine. Od godine 1917. pa do 1956. on je prvotno pomoćnik magistra klerika, pa meštar novaka u Zaostrogu (1919.-1920.), a zatim magistar u Makarskoj (1925.-1946.), te konačno u Zagrebu (1946.-1956.). Za života su ga smatrali svetim, a još više nakon smrti, jer je svojim savjetima i molitvom mnoge čudesno utješio. Na njega možemo

primijeniti riječi proroka Jeremije kako mudrom čovjeku ne može nestati savjeta (usp. Jr 18, 18).

Sluga Božji kardinal Kuharić, čije ćemo se obljetnice smrti spomenuti idući tjedan, zabilježio je ovo: *»Kad sam se prvi put kod njega ispovjedio u Samoboru kao samoborski župnik, kazao mi je da ima za mene jednu tajnu i dao mi neke savjete u vidu te tajne. Nije kazao o čemu se radi, ali mislim da je vidio moju budućnost u biskupskoj službi.«*

Kardinal zatim nastavlja: *»Koliki su svećenici, redovnici, redovnice, vjernici laici,*

mladi i odrasli u ocu Anti Antiću nalazili sigurnog vodiča na strmim Božjim stazama u svetost. Koliki su njegovi klerici, povjereni mu od 1917. do 1956. imali u njemu čvrstog i blagog, jasnog i brižnog odgojitelja!« (Posvećeni život i sluga Božji o. fra Ante Antić, VP DOA, Zagreb 1996., str. 359).

3. Draga braćo i sestre, danas smo u Evanđelju slušali kako Isus po treći put svojim učenicima pretkazuje muku koju treba podnijeti. Tri puta Isus priprema apostole i najavljuje im svoju muku govoreći o onome što će se 3 dogoditi; kako će biti osuđen, izruga-

čevan, razapet... I svaki se put u Evanđelju pojavljuje isti scenarij. Učenicima su druge misli na pameti. Ne razmišljaju o onome što im sa svom jasnoćom govori njihov Učitelj. Oni misle na ispunjenje svojih ambicija.

Poslije prve najave apostol Petar se sablažnjava i odrješito izjavljuje: »Bože sačuvaj, Gospodine! Ne, to se tebi ne smije dogoditi!« (Mt 16, 22). Nakon drugog navještaja, učenici između sebe raspravljaju tko je među njima najveći. Nakon treće najave Zebedejevi sinovi po svojoj majci prezentiraju ambicioznu molbu.

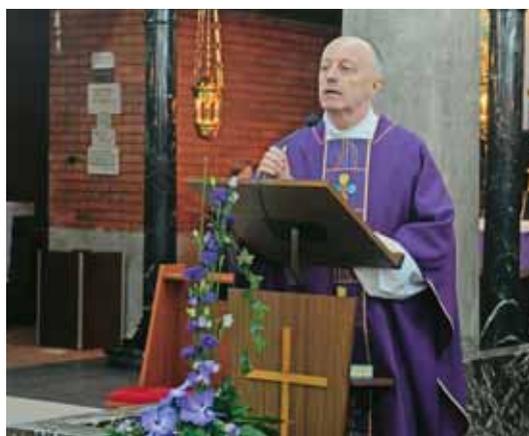

Isus govori o mucii i poniženju, a apostoli traže časti i privilegirana mjesta: *»Reci da (...) u tvome kraljevstvu sjednu uz te, jedan tebi zdesna, drugi slijeva«* (Mt 20, 21).

Dragi vjernici, to nam pokazuje kako je Isusova muka bila potrebna da bi se promijenila ljudska srca. Niti riječi samog Gospodina Isusa nisu bile dovoljne. Nasuprot tolikim dobrim riječima, u našim se srcima javljaju ne dobre misli, ispunjene egoizmom i pohlepom. Ponekad i ne shvaćamo kako neke želje nisu po Božju. Uistinu je potrebno da Krist promjeni naše misli i srca unoseći ih u vatru svoje muke.

Isusa ne uznemiruje ni neumjesna molba dvojice braće. On mirno odgovara: *»Ne znate što ištete«* (Mt 20, 22). Da bi se došlo

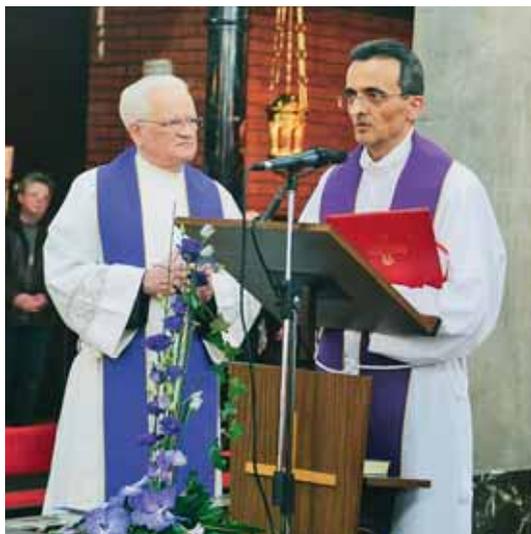

do slave treba proći mnoge kušnje. Apostoli su prihvatili kušnju, ali nisu postigli željeni cilj. Tako je to u duhovnom životu. Kušnja mijenja čovjeka te on na kraju čezne ne za zemaljskim, nego za višim darima.

Isusova se slava postiže ako se puno ljubi, ako se služi sve do polaganja svoga života za druge. *»Tko hoće da među vama bude najveći, neka vam bude poslužitelj. I tko god hoće da među vama bude prvi, neka vam bude sluga«* (Mt 20, 27).

Što više otvaramo svoja srca Isusovoj mucij, to bolje upoznajemo u čemu je prava

svoju mudrost i sedmerostruke darove svoje... Bože moj, daj mi veliku jakost, promijeni mi srce, rasvijetli pamet, ojači volju. Sjedini me u Božanskoj Majci svojoj sa sobom... Čuvat ću ih kao zjenicu oka svoga jer ih ti ljubiš, jer si ih ti izabrao. Daj da ovo ispunim. Povećat ću odricanje, nastojanje, mrtvenje za njih» (AS/I, 2).

radost, prava slava, ispunjen život. Isus nas uči da je veličina u služenju, u ljubavi kako je On ljubio, sve do žrtve vlastitoga života.

4. Godine 1926. (16. listopada) dobri fra Ante prikazao je Bogu žrtvu svoga života i obvezao se na posebne čine pobožnosti i pokore za svoje klerike. U toj posveti piše: *»Sve ti ovo obećajem, milosrdni Bože, kao žrtvu tvojoj milosrdnoj ljubavi i da im dadeš: Oče Nebeski – svoju svetu ljubav, Vječni Sine – svoga Svetoga Duha, Duše Sveti –*

Fra Ante je bio po Isusovu uzoru poslužitelj svojim klericima i tolikim drugima, u ispovijedi i duhovnom vodstvu, svećenicima, redovnicima, redovnicama te vjernicima laicima. Ljudi su to prepoznali i zato su k njemu hrlili, za života i poslije njegove blažene smrti. On živi u vječnosti, ali nam je svima bliz. Njemu se utječemo u svojim molitvama. Tražimo njegov zagovor za sebe, za svoje obitelji, djecu, mlade, za bolesne, potrebne i nemoćne; za domovinu Hrvatsku i Crkvu u hrvatskom narodu.

Molimo dobrog Boga da svoga vjernog slugu oca Antu Antića pridruži časti oltara u zajedništvu s Presvetom Bogorodicom Marijom, blaženim Alojzijem Stepcem te svim hrvatskim svecima i blaženicima. Amen.

Tekst propovijedi preuzet s *Portala Tiskovnog ureda Zagrebačke nadbiskupije*

MOLITVA VJERNIKA

Kardinal Josip Bozanić:

Braćo i sestre, s pouzdanjem u Gospodina, prihvaćajući njegov poziv na služenje, uputimo mu svoje molitve. Recimo zajedno:

Obnovi nas u svetosti, Gospodine.

1. Vodi u svojoj mudrosti, Gospodine, Crkvu, zajednicu vjernika, da, poslušna riječi evanđelja, svjedoči svim ljudima radost spasenja i bude mjesto tvoje blizine za sve koji te traže, molimo te.
2. Budi, Gospodine, svjetlo papi našem Franji, nadbiskupu Josipu i svim pastirima Crkve: čuvaj ih u svojoj istini i okrijepi proročkom hrabrošću kako bi, po njihovu vodstvu, sva Crkva bila jasan znak tvoga kraljevstva koje preobražava svijet, molimo te.
3. Prodahni, Gospodine, sve redovnike i redovnice žarom predanoga i radosnoga življenja evanđelja; okrijepi ih u poslanju koje si im povjerio te predanjem svoga života uvećaju svetost Crkve i doprinesu napretku njezina apostolata, molimo te.
4. Pohodi, Gospodine, svojom ljubavlju ovu župnu zajednicu i sve okupljene, koji čuvaju spomen na životni primjer dobrog oca Ante Antića: ozdravi u nama sve što je ranjeno grijehom i slabošću, daj nam prepoznati ono na što nas pozivaš te u radosnome služenju budemo uvijek nositelji tvoje dobrote za svakoga čovjeka, molimo te.
5. Iskaži, Gospodine, svoje milosrđe našoj pokojnoj braći i sestrama: obdari ih darom gledanja tvoga lica u vječnosti, molimo te.

Kardinal Josip Bozanić:

Usliši, Oče nebeski, naše smjerne molitve. Obnovi u nama duh svetosti, darovane po milosti krštenja, i pomози da radošću evandeoskoga služenja svjedočimo svim ljudima ljepotu lica Crkve. Po Kristu Gospodinu našem.

Sastavio dr. fra Ante Crnčević

PREDSTAVLJANJE KNJIGE SL. BOŽJEGA NA SVETOST POZVANE

Vicepostulator fra Josip Šimić

Uvodna riječ

Pisma su kroz povijest bila jedino sredstvo komunikacije na daljinu između roditelja i djece, rodbine i prijatelja, znanaca i suradnika, poslovnih ljudi, književnika i umjetnika, zaljubljenika i mnogih drugih. Ujedno su bila i važno sredstvo iznošenja stavova važnih osoba, pa čak i jedan oblik književnog stvaranja. Posebno su važna pisma-okružnice papa, biskupa, vladara i drugih koji su nosili ili imali određenu odgovornost u društvu. Ljudi se i danas dopisuju, doduše najviše elektroničkim putem.

Knjiga fra Ante Antić *Na svetost pozvane – Pisma redovnicama* donosi izbor od 413 pisama Sluge Božjega, od 988 pisama redovnicama, koliko ih je do 1993. sabrano i proučeno u Vicepostulaturi u tijeku postupka za beatifikaciju na Nadbiskupskom duhovnom stolu u Zagrebu. Izdana je kao doprinos Godini posvećenog života, koju je za 2015. proglasio papa Franjo. Knjiga donosi pisma upućena pojedinim časnim sestrama različitih redova i družba u razdoblju od 1947. do 1965. Knjiga donosi i skupna pisma koja je Sluga Božji pisao splitskim klarisama u razdoblju od 1926. do 1964. (13

pisama) i Sestrama sv. Križa u razdoblju od 1958. do 1962. (12 pisama).

Osim 988 pisama redovnicama, do 1993. u Vicepostulaturi je sabrano i proučeno 792 pisma svećenicima i 485 pisama laicima, a to je ukupno 2.265 pisama. Koliko je točno pisama napisao sluga Božji fra Ante Antić, teško je reći jer su ih mnogi kojima su bila upućena čuvali kao dragocjenost, tako da se i danas ponekad događa da neke redovničke zajednice i neke obitelji pošalju Vicepostulaturi poneko pismo oca Antića upućeno njihovim članovima.

Sluzi Božjem pisma su bila vrlo važno pomagalo u njegovu duhovnom vodstvu, tako da možemo reći da je dopisivanje zapravo dopisna škola posvećivanja i da se radi o

posebnoj vrsti apostolata. U pismima otkrivamo da se lik fra Ante pomalo gubi, bolje rečeno povlači u Isusovu sjenu, a da Isusov lik sja sve jače. On potiče one kojima piše da se duhovno obnove bez obzira na životne prilike ili neprilike u kojima se nalaze. Pisane pisama promatra kao zadaću koju treba izvršiti kako bi one i oni kojima piše doista težili za »stanovima Božjim«.

Kako je Sluga Božji postajao stariji, primjećujemo da njegova pisma sve više postaju odraz njegove svetosti u kojima on na posve jednostavan način iznosi neprolazne vrednote. Iz pisama redovnicama izranja jednostavan čovjek, svjestan svoje ljudske nemoći, svećenik i redovnik, odgojitelj, duhovni otac, karizmatički ispovjednik, prorok i vjerni sin »Najvjernije Majke Marije« koji svoju snagu, poput Pavla, prima od Krista (usp. Fil 4, 13).

Pisma su iskrena svjedočanstva Antićeve duhovnosti i himni zahvalnosti Bogu. On

Bogu zahvaljuje, životom svjedoči i druge potiče na rad oko vlastite posvete. Sluga Božji naglašava da nema drugih želja osim pretvoriti se, preobraziti u Krista, da više ništa njegova nema u ničemu već samo Krist (usp. AP II/6, 33). U tom njegovu predanju postaje nam jasan njegov potpis »*Fra Ante = Isus*«, koji je pisca dokumentiranog životopisa prof. dr. fra Vicka Kapitanovića naveo da izabere naslov *Kristu suobličen*. Zato ovu knjigu možemo nazvati Priručnikom duhovnosti koji sve nas potiče na nastojanje oko vlastite posvete.

Vicepostulatura najsrdačnije zahvaljuje uzoritom gospodinu kardinalu Josipu Bozaniću, nadbiskupu zagrebačkom, na *Predgovoru* za ovu knjigu. Isto tako zahvaljujemo i mnp. o. provincijalu fra Jošku Kodžomanu na duhovnoj, moralnoj i financijskoj podršci, bez koje ne bi bilo moguće tiskati ovu knjigu. On je radosno prihvatio da to bude doprinos naše franjevačke Provincije Godini posvećenog života.

S. M. Korona Cigić, milosrdnica

Predstavljanje knjige

Ako bi jednom riječju željeli opisati večerašnje predstavljanje, bila bi to zasigurno riječ **svetost** ili **posvećivanje**.

Nalazimo se u svetom prostoru, u Godini posvećenog života, pred nama su brojna pisma posvećene osobe za koju se vodi postupak za službeno proglašenje svetim. A kad i samo površno zavirimo u tekst pisama sestrama, vrlo brzo ćemo uočiti da se kroz sva povlači jedna te ista poruka: budite svete.

Kad sam počela čitati ovu knjigu, prve su mi misli otišle njenom autoru. Osoba koja stoji iza teksta pisama je izniman svećenik i redovnik, čovjek koji je skoro četrdeset godina bio odgojitelj a ispovjednik desetak godina više. Tekst fra Antinih pisama sestrama, a vjerujem i drugima, otkriva poniznog čovjeka presretnog u Isusovoj sjeni. On želi i nastoji

potpuno nestati, utopiti se u Isusa, postati jedno s njim. I kako su životne godine odmicale, ovo nastojanje je jače i uočljivije. Svjestan ljudske slabosti s jedne strane, i neizrecive snage milosti s druge, želi biti samo sluga Duha Svetoga i kanal Božje milosti. To sebi

moli od Gospodina i svoje duhovne kćeri stalno poziva da mole na istu nakanu.

Zanimljivo je pogledati kome je sve zapovijedao da budu svete i kome se blisko obraćao sa sestrom, kćerom, majkom, magistrinjom. Zajednička pisma upućena su jednoj kontemplativnoj i jednoj aktivnoj zajednici, a pojedinačna članicama različitih redovničkih zajednica, sestrama iz svih krajeva, onima koje

tek stupaju u redovnički život i onima koje su pred odlaskom Gospodinu, sestrama koje obavljaju različite poslove, počevši od službe vrhovne glavarice. A možemo samo zamisliti koliki je spektar duhovnih potreba i nedoumica gdje je fra Ante želio biti i stvarno bio tumač Božje volje.

Nešto o samoj knjizi *Na svetost pozvane*. Izlazi kao doprinos Godini posvećenog života i donosi izbor od 413 pisama Sluge Božjega upućenih pojedinim sestrama različitih kongregacija u periodu od 1947. do 1965. Tu je i 13 pisama splitskim klarisama napisanim od 1926. do 1964. i 12 pisama Sestrama sv. Križa u razdoblju od 1958. do 1962.

Počinje *Predgovorom* uzoritog gospodina kardinala Bozanića u kome on izražava svoju želju da fra Antu u što skorijoj budućnosti častimo kao blaženika Crkve. Zahvaljuje priređivačima i toplo preporučuje zbirku pisama »da u Godini posvećenog života, bude poticaj na evanđeosko svjedočenje i služenje, ponajprije našim redovnicima i redovnicama, ali i svima vjernicima«. Slijede *Kratke napomene* urednika fra Josipa Šimića gdje iznosi razloge i tijekom nastanka knjige smatrajući je dijelom fra Antine »dopisne škole posvećivanja«. *Kratki životopis i tijekom kauze* također je napisao fra Josip. Potom imamo *Uvod* u Antićeva pisma koji je pripremila s. M. Asumpta Strukar, članica Družbe sestara Naše Gospe i priređivačica knjige. Ovaj se

uvod sastoji iz više podnaslova tematski podijeljenih na dva dijela: prvi dio govori o pismima, drugi o njihovom autoru. Ovdje je sažeto predstavljen način fra Antina duhovnog praćenja i njegova osobnost. Potom dolazi 413 izabranih pisama. Poredana su abecednim redom po prezimenima sestara, a pisma pojedinoj sestri poredana su kronološki. Na kraju ovog dijela su zajednička pisma dvjema gore spomenutim zajednicama. Potom slijede kratki životopisi sestara kojima je fra Ante pisao, a poredani su po kongregacijama čiji su članovi bile dotične sestre. Tu je još pogovor i kratki sažetak djela na engleskom jeziku i na kraju bilješka o priređivačici knjige i autorici Uvoda u Antićeva pisma s. M. Asumpti Strukar.

Iz pisama se daje iščitati karakterističan način fra Antina duhovnog praćenja. Jednostavan i jasan, odlučan i konkretan, posve siguran. Zračeci osobnu vjeru i trajnu povezanost s Gospodinom sve sestre upućuje na ono najvažnije: biti Bogu posvećena osoba, životom kazati da joj je Bog sve, Srce Isusovo imati za jedinu Ljubav života, njegovati pobožnost prema Blaženoj Djevici Mariji, u njoj imati najveći uzor i u svojoj konkretnoj stvarnosti svaki dan iznova otkrivati Božju volju i biti u ovome svijetu znak i svjedok. Naglašava važnost temeljnog opredjeljenja jer duhovni poleti, isto kao i različite napasti, dolaze i prolaze.

Svim sestrama preporučuje, određuje i predlaže put posvećenja po starim prokušanim asketskim vježbama: uporna i ustrajna molitva (zajednička i osobna), discipliniranost, praćenje vlastitog duhovnog rasta, šutnja i sabranost, bijeg od svega što pažnju odvlači na nevažne stvari, iskrena poniznost i sestrinska ljubav koja zaboravlja sebe da bi živjela za druge nasljedujući Isusa.

Uz ovu nit vodilju koja se provlači kroz svako pismo, ona ni najmanje nisu serijska. Fra Ante poznaje sestre i osobno im piše. Čestita im zajedničke kršćanske svetkovine, dane utemeljitelja pojedinih zajednica, zavjete, imendane, rođendane. I uvijek dodaje da je ta posebna prigoda bila razlog dodatne molitve za sestru ili zajednicu.

Ništa mu nije bilo strano ni beznačajno. Sve je trebalo ući u program posvećenja za određenu osobu. Uživljava se u konkretnu situaciju. Na konkretan upit konkretno i sigurno odgovara ono što pred Gospodinom smatra da je Božja volja za određenu sestru.

Čini mi se da najbolji sažetak njegova doista izvanrednog apostolata možemo pročitati u riječima s. M. Asumpte: *»Fra Antina pisma upućena različitim osobama uvijek željnim sigurne riječi i vodstva, dragocjena su baština i izvor neprocjenjiva duhovnog blaga koje je Sluga Božji darovao ne samo pojedincima i zajednicama,*

nego ona ujedno otkrivaju i njegov duhovni lik u toj izvanrednoj vrsti apostolata. Njegova riječ, u sačuvanim pismima, još uvijek je i sjeme i klica i plod za duše željne ljepote bistrih izvora i Vječnog Sunca. Tko iskreno posegne za tim pismima, tko ponizno i čisto zaroni u te izvore, a korak svoje duše usmjeri k tim zasijanim brazdamama, sigurno će doživjeti ljepotu vječnih vrednota i čistih vrhunaca milosti, na kojima je on sam boravio i prema kojima je s ljubavlju i dobrotom vodio mnoge.«

I još jedan kratki citat s. M. Asumpte iz njezina kratkog osvrtu nakon kratkih životopisa sestara kojima je fra Ante pisao. *»Koliko divnih likova koje ni sami nismo uočavali u našim zajednicama, a one su živjele, radile, stvarale, tiho i nepoznato nestajale. I hoćemo li se barem nekada sjetiti, da na stazama njihova posvećenog života možemo i mi još uvijek naći po koji dragocjeni biser?«*

Na kraju iskreno zahvaljujem svima koji su na bilo koji način sudjelovali u radu oko izdavanja ovog vrijednog neprolaznog duhovnog štiva, počevši od fra Josipa i s. M. Asumpte. Knjigu toplo preporučujem i želim da nam fra Antina pisana riječ bude poticaj, da po preporuci Svetog Oca, radujući se ispitujemo svoj put svetosti, na koji smo i ovom knjigom, ponovo pozvane. Hvala!

Na svetost pozvane - Pisma redovnicama

Dragi vjernici! Dugo nisam bila s vama u ovoj vašoj crkvi, pa se radujem našem susretu i upućujem svima najljepši pozdrav: Hvaljen Isus i Marija!

Nakon svega do sada rečenog, gotovo da nije potrebno ništa više dodati. Ipak, dužnost mi je uputiti vam nekoliko misli o nastanku ove knjige *Na svetost pozvane - Pisma redovnicama* i izreći veliko HVALA.

Ponajprije hvala Bogu, Gospi, mojim nevidljivim i vidljivim anđelima te dragim dušama na nebu.

A na zemlji, hvala svima koji su pridonijeli ostvarenju ove knjige: Hvala mnogopoštovanom ocu provincijalu fra Jošku Kodžomanu, fra Josipu Šimiću, vicepostulatoru; gospodinu Marijanu Osmanu, grafičkom uredniku; profesoru Domagoju Grečlu, lektoru i korektoru; gospodinu Mirku Beoviću snimatelju sunčane fotografije za korice knjige.

Zahvaljujem mnogim tihim, samozatajnim, a uvijek spremnim pomagačima kod ovog rada, među kojima su: fra Bonaventura Duda, prečasni Milan Osrečki, fra Vladimir Tadić i fra Vicko Kapitanović, koji su sa zanimanjem pratili moj rad i kad god je bilo potrebno velikodušno mi pružili dobar savjet.

Hvala i mojoj redovničkoj zajednici, posebno starijim i bolesnim sestrama. Njihove molitve i žrtve utkane su u ovaj rad. Hvala i dragim članovima moje obitelji, za iskrenu podršku razumijevanje i prigodnu pomoć. Hvala uvijek vrijednom i ljubaznom osoblju tiskare Denona.

Ipak, najzaslužnije za ovu knjigu su redovnice, ovdje prisutne kao i one koje nas prate iz vječnosti. Imena su im zapisana ne samo u nebu, nego i u ovoj knjizi. Bez njih ne bi bilo ove knjige. Otac Antić je pisao njima u ono vrijeme, za nas danas. Njima posebna hvala.

Antićeva pisma, puna poticaja na svetost života, diktirala su i naslov ovoj knjizi: *Na svetost pozvane*. U tom smislu dr. fra Bonaventura Duda u svojoj davnoj propovijedi o desetoj obljetnici Antićeve smrti naglašava i svjedoči:

»U katoličkoj nauci o svetosti postoji izraz *“scientia sanctorum - svetačko znanje“*. Teško je ukratko reći što to znači, ali odmah podsjećamo na usklik Isusov: *“Slavim te, Oče, Gospodaru neba i zemlje, jer si ovo sakrio od mudrih i umnih, a objavio malenim“* (Lk 10,21). A što je to malenima objavljeno? Da je Isus Sin Božji, ljubitelj svakoga čovjeka i cijelog čovječanstva, Spasitelj svijeta. To ‘evanđelje’, tu blagovijest treba vikati po svim trgovima i ulicama, po svim putovima i bespućima, po krovovima i zakucima.

Naš otac Antić bijaše takav Božji vikač - makar tihim glasom u svojoj sobici ili ispropovjedaonici [u svojim pismima] i htijaše da ih bude mnogo takvih - iz svih staleža - koji će

i znati i umjeti drugima saopćiti to božansko znanje, "scientia sanctorum". (...) Eto, to je - za mene - jedna od izrazitih crta oca Antića: bijaše on njegovatelj "scientiae sanctorum - svetačkog znanja" među nama. Njegovao ju je sam za sebe, njegovao ju je drugima za njih same i za druge» (DOA, god. V. [1975.], br. 1. [18], str. 2).

I možda se upitate, zašto sam ovu knjigu priredila ja, jedna obična redovnica, a ne netko od *mudrih i umnih*? Tako je bila volja Božja da sam kroz više od 20 godina bila radnica na »njivi« oca Antića. Dok sam u početku svoga rada u Vicepostulaturi, a i konkretnog rada na ovoj knjizi, vidjela samo hrpe različitoga papira koje je trebalo srediti, Bog mi je u svjetlu svoje riječi otkrio i drugu stranu toga rada, te mi postade jasan glavni zadatak: Tražiti, nalaziti i otkrivati blago koje leži sakriveno na tom polju te poput žene iz Evandjelja paliti svjetiljku, mesti kuću, tražiti što je vrijedno, pa pozvati i druge da se raduju jer je pronađena dragocjenost (usp. Lk 15,8-10).

U ovom slučaju blago sam tražila na 1683 stranice Antićevom rukom ispisanih pisama upućenih mnogim redovnicama. Od izabranih bisera nastala je ova knjiga. Zato ste danas ovdje vi, zato sam ovdje ja. Da se zajedno radujemo pronađenom blagu u Antićevim pismima.

Unatoč tomu, ne želeći vas obeshrabriti za čitanje ove knjige, moram vam reći: Na prvi pogled, nema u njoj ništa što pojedinim

redovnicama, zajednicama posvećenog života i svima nama već nije poznato. Ima danas knjiga velikih, raskošnih, znanstvenih. Ova nije takva. Ovo su pisma upućena od srca k srcu, od duše za dušu. Ovo je jednostavna obična riječ, ali za sve jasan poziv na svetost.

Dakle, ne nudimo vam naizgled neku posebnu knjigu, ali ne treba se obeshrabriti. Nudimo vam novo polje rada:

- Da u običnim riječima otkrijete neobično; u malenom dragocjeno.

- Da razgrnete pepeo slova i otkrijete Antićev žar koji ni nakon mnogih godina nije utrnut, nego tinja u ovoj knjizi sa željom da nas ponovno zažari i novim svjetlom Božanskog Sunca obasja naše životne staze, korake nam ojača a dušu napoji *vodom života*.

Nudimo vam ovu knjigu - kao njivu sa sakrivenim blagom (usp. Mt 13,44). U njoj je dragocjeni biser - jedinstveni dar za svakog od nas u ovoj *Godini posvećenog života*, jer svi smo na svetost pozvani. U njoj je bistri izvor žive vode i uvijek svježja hrana da ne klonemo na teškom životnom putu. U njoj je jednostavan ali jasan poziv na svetost. Na nama je da sve to pronađemo.

I sama fotografija na koricama ove knjige, gdje vrhunci drveća dodiruju Sunce kao da nas poziva: Izadimo iz tame i mraka, dotaknimo Sunce! Izrastimo iz crnine zemlje i zagrlimo Nebo. Da, poziv je to na visine - na svetost koja se ostvaruje u dodiru s Bogom - Vječnim Suncem i Isusom Kristom jer, zaista, »*pohodi nas Mlado Sunce s visine» (Lk 1,78).*

Završavam sa svetim tekstom iz knjige Otkrivenja sv. Ivana, koji je otisnut i na koricama ove knjige. Kroz njega snažno odzvanja svjedočanstvo, ohrabrenje i poziv *Mladog Sunca s visine*:

»*Ja, Isus, poslah anđela svoga posvjedočiti ovo po crkvama.*

*Ja sam korijen i izdanak Davidov, sjajna
zvijezda Danica».*

I Duh i Zaručnica govore: »Dođi!«

I tko ovo čuje, neka rekne: »Dođi!«

»Tko je žedan, neka dođe;

*tko hoće, neka zahvati vode života zaba-
dava!« (Otk 22, 16-17).*

To je Isusov poziv.

To je poziv Crkve.

To je i Antićev poziv.

To je prava svrha i ove knjige: *Na sve-
tost pozvane.*

Odazovimo se, pa tako neka bude!
HVALA!

Mnp. o. provincijal fra Joško Kodžoman

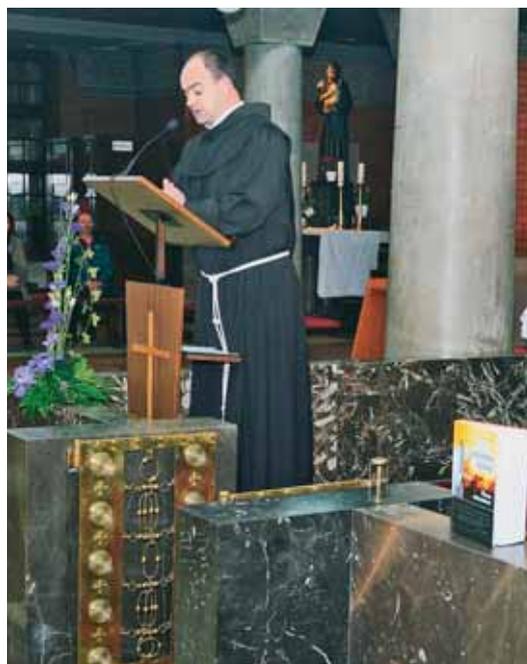
Zaključne riječi

Povodom 50. obljetnice smrti sluge Božjega oca fra Ante Antića (4. ožujka 2015.), u godini koja je odlukom svetog oca Franje posvećena Ustanovama posvećenog života i Družbama apostolskog života, objavljujemo ovu knjigu pisama redovnicama, sluge Božjega fra Ante Antića, naslovljenu *Na svetost pozvane*, radosno ističući da je to doprinos naše Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja proslavi Godine posvećenog život i hrvatskoj hagiografiji općenito. U tom kontekstu nije naodmet spomenuti činjenicu da u Katoličkoj Crkvi u Hrvatskoj trenutno živi i djeluje oko 4400 redovnika i redovnica.

Većina pisama upućena je pojedinim časnim sestrama. Sluga Božji pisao ih je u razdoblju od 1947. pa do 1965. Iz pisama možemo iščitati problematiku teškog položaja Katoličke Crkve u Hrvatskoj, u nesklopinim društveno-političkim prilikama, a jednako tako i čitavog redovničkog staleža u njoj, posebno redovnica.

Od srca zahvaljujemo uzoritom gospodinu kardinalu na nadahnutom predgovoru u kojem on ovu knjigu najsrdačnije preporučuje i potiče na njeno predano čitanje, želeći da ovo štivo pomogne svim čitateljima u njihovim nastojanjima oko osobnog vjerničkog i zajedničkog crkvenog posvećivanja.

Uz zahvale priređivačici s. M. Asumpti Strukar, vicepostulatoru fra Josipu Šimiću, predstavljajući s. M. Koroni Cigić, zahvaljuje-

mo i svima drugima koji su uložili svoj trud kako bi ova knjiga ugledala svjetlo dana: lektoru prof. Domagoju Grečlu, grafičkom uredniku gospodinu Marijanu Osmanu, fotografu gospodinu Mirku Beoviću, darovatelju fotografije s naslovnice i svima koji su na bilo koji način pridonijeli objavljivanju ove knjige.

Na kraju se i ja pridružujem svima koji preporučuju ovu knjigu i pozivam: Uzmite i čitajte!

KNJIGA NA SVETOST POZVANE I GODINA POSVEĆENOG ŽIVOTA

U ovoj godini posvećenj svim članovima ustanova posvećenog života i družba apostolskog života, Kongregacija za ustanove posvećenog života i družba apostolskog života, posvetila je dvije okružnice: okružnicu *Radujte se* (Rallegratevi) – Rim - 2. veljače 2014. i okružnicu *Istražujte* (Scrutate) – Rim, 8. rujna 2014. Sveti otac Franjo uputio je *Apostolsko pismo* svim posvećenim osobama u prigodi Godine posvećenog života 21. studenoga 2014., u kojoj je progovorio o ciljevima, očekivanjima i obzoru godine posvećenog života.

U djelovanju oca fra Ante Antića pisanje pisama imalo je važnu mjesto i označavalo njegovo duhovno vodstvo i ispovjedničku službu. U ovoj godini koju je sveti otac Franjo posvetio ustanovama posvećenog života i družbama apostolskog života želimo ponuditi redovnicama, redovnicima, članovima družba apostolskog života (svjetovnim institutima), cijeloj Katoličkoj Crkvi u Hrvata, 413 pisama koje je sluga Božji otac fra Ante Antić pisao pojedinim časnim sestrama različitih redova i družba (od 1947. do 1965.), ali i pisma koja je pisao samostanu Klarisa u Splitu (od 1926. do 1964.) i Sestrama sv. Križa (od 1958. do 1962.). U tim pismima on je duše onih kojima je pisao vodio k izvorima i vrhuncima redovničke savršenosti i svetosti.

Iako su većina donesenih pisama pisana određenim osobama, ona su važna i pozivajuća duhovna poruka redovničkim zajednicama kojima su pripadale one kojima su pisma pisana, ali su nadahnjujuća i za cijelu Katoličku Crkvu u hrvatskom narodu, pa i šire.

Vicepostulatura je od svoga osnutka skupljala i čuvala pisma Sluge Božjega, kojih je

do 1993. sakupila 2.265, ukupno 3.969 stranica. Prema onomu komu su upućena pisma možemo razvrstati u tri skupine: pisma svećenicima 792 [50 osoba] (1.438 str.), pisma redovnicama 988 [49 osoba] (str. 1.683) i pisma laicima 485 [42 osobe] (str. 848).

Od ukupno 988 pisama upućenih redovnicama, priređivačica s. Asumpta Strukar proučila je 413 pisama. Da bi navedena pisma bila jasnij, donosim nekoliko napomena. Originali pisama čuvaju se u Vicepostulaturi. Oni su u ovoj knjizi vjerno prepisani. Pisma su donesena kronološkim redom. U većini pisama nisu navedeni uvodni i završni pozdravi s potpisom, da se ne ponavljaju iste ili slične formulacije. U nekim su pismima manji dijelovi izostavljeni i to je označeno točkicama u uglatim zagradama [...]. Označena su mjesta u kojima su pismima pisana i nadnevcii. Uz svako je pismo arhivska oznaka koja upućuje na Arhiv Vicepostulature, koja čuva pisma.

Fra Ante je pisao jezikom kojim je govorio i kako ga je u školi učio. Nije mu previše stalo do književnoga izražavanja i strogih pravopisnih pravila. Zato su ispravljene

samo očite pogreške, ali su ostavljeni neki arhaizmi i provincijalizmi (vas, naglašujem, uvađa i sl.). Neke je riječi pisao velikim slovima, npr. On, Njega, Njoj, kad se odnose na Gospodina Boga ili Bogorodicu Mariju.

Kratki latinski izrazi nisu prevedeni, npr. »Ave Maria« i slični, ali su latinske rečenice ili citati prevedeni, jer je u njegovo doba adresatima to bilo poznato, a mnogim današnjim čitateljima nije.

Nakon *Predgovora* uzoritog gospodina kardinala Josipa Bozanića, slijede *Urednikove napomene* i *Kratki životopis Sluge Božjega i dosadašnji tijek njegove kauze*, jer će knjiga doći u ruke i onima koji ga ne poznaju. Donosimo i *Uvod u pisma sluge Božjega* i njegov duhovni lik, kako proizlazi iz pisama, koji je napisala priređivačica knjige sestra Asumpta Strukar. O većini sestara kojima je pisao, koliko je bilo moguće, doneseni su i osnovni osobni podaci, kako bi čitatelji mogli barem donekle upoznati osobe kojima su pisma pisana.

Na kraju knjige, nakon *Pogovora* donosimo i *Kratki životopis priređivačice s. Asumpte Strukar* i *Sažetak* na engleskom jeziku.

Neka ova pisma budu svjedoci dobrote i svetosti Sluge Božjega fra Ante Antića, ali neka i svi koji ih budu čitali potakne na dublji i jači (žarči) duhovni život i molitvu da dobri Bog daruje našem hrvatskom narodu što više dobrih i svetih redovnika i redov-

nica. Danas u Hrvatskoj imamo oko 4400 redovnika i redovnica.

Kada je 2010. objavljena knjiga pisma svećenicima naslovljena *Svećenik sam Kristov*, već se tada pomišljalo na objavljivanje knjige pisama redovnicama. Sva pisma koja je sluga Božji otac fra Ante Antić pisao, svećenicima, redovnicima, redovnicama i laicima prožeta su Antićevim duhovnim poticajima i žarkom željom da svi oni kojima su pisma upućena, svatko u svojem pozivu i staležu budu pravi vjernici koji će svjedočiti za Krista i njegovo evanđelje. Možemo sa sigurnošću ustvrditi da je Sluga Božji svojim ispovijedanjem, duhovnim vodstvom i savjetima putem pisama, stvorio jednu jaku duhovnu obitelj, rasprostranjenu i staleški i zemljopisno. Danas imamo i Antićevu mrežu, koju su stvorili samoinicijativno štovateljice i štovatelji Sluge Božjega, koje/i ga nasljeđuju i preporučuju mu se u svojim molitvama, i koji su međusobno povezani putem elektroničkih medija.

Svima koji uzmu u ruke ovu knjigu, pročitaju je ili barem proanaliziraju, preporučio bih da u Vicepostulaturi zatraže (naruče) zbornik trećeg simpozija o duhovnosti oca Antića, koji je održan od 2. do 4. ožujka 1995. godine. Zbornik je objavljen 1996. pod naslovom *Posvećeni život i sluga Božji o. fra Ante Antić*. Posebno preporučujem prvi dio zbornika (str. 1-362). Zbornik se može dobiti po simboličnoj cijeni od 30 kuna.

SPOMEN NA PROGONJENE I UBIJENE FRANJEVCE SAMOSTANA MAJKE BOŽJE LURDSKE

Devetnaestoga travnja 1947. iz samostana Majke Božje Lurdske, pod lažnom optužbom, odvedeni su i nakon montiranog procesa 28. srpnja 1947. osuđeni na smrt strijeljanjem fra Matej Vodanović, župnik, i Serafin Rajić, kapelan. Pogubljeni su na Mirogoju 4. rujna 1947.

Na dugogodišnje kazne zatvora s prisilnim radom u koncentracijskom logoru Stara gradiška osuđeni su: fra Petar Grabić, provincijal, 14 godina; fra Leonardo Bajić, gvardijan, 12 godina; fra Josip Visković, kapelan, 15 godina i fra Albert Bukić, 7 godina.

Kao priprema za ovaj svečani spomen u kripti Majke Božje Lurdske slavljena je i trodnevica: 16., 17. i 18. travnja. Prvog dana trodnevnice euharistijsko slavlje pred-

vodio je mons. Stjepan Kožul, koji je propovijedao o temi: *Franjevci samostana majke Božje Lurdske i Zagrebačka Crkva*. Drugi dan trodnevnice euharistijsko slavlje predvodio je o. fra Nikola Vukoja, gvardijan franjevačkog samostana u Samoboru, koji je govorio o temi: *Franjevačka karizma i svjedočanstvo mučeništva*. Treći dan trodnevnice euharistijsko slavlje predvodio je o. fra Stjepan Čovo, koji je govorio o temi: *Braća samostana Majke Božje Lurdske pred nepravdom osudom*.

U spomen na ovu braću mučenike u nedjelju 19. travnja ove godine u 19 sati svečano euharistijsko slavlje predvodio je pomoćni biskup zagrebački mons. Ivan Šaško. Suslavili su mnp. o. provincijal fra Joško Kodžoman i braća svećenici iz samostana.

Mons. Šaško između ostalog istaknuo je u propovijedi:

»*VI. Razmišljajući o današnjemu spomen-slavlju u meni se javljalo puno slika, emocija, pitanja i molitve. A onda sam se našao pred ovim Evanđeljem koje je sve to saželo u vjeru koja tjeskobu preobražava u mir, a čuđenje i divljenje u klanjanje.*

Pročitao sam tu presudu na dvadeset i sedam stranica. Nosi znakovit datum za liturgijski kalendar: 28. srpnja (1947.), dan kada se spominjemo mučenika sv. Nazarija i Celza, te Viktora I., pape. Čitajući sam se pitao što je te ljude nagnalo na ispisivanje slova koja ne znače ništa. I što sam duže čitao pokušaj opravdanja zla, slova su blijedjela i shvatio sam da se nalazim pred praznim stranicama. Praznina i besmisao.

Ono što je posijalo strah nije moglo izrasti u sigurnost, nego tek privremeno držati u strahu, jer je zalijevano neistinom. Ta slova koja su trebala stvoriti sigurnost o nečijoj krivici otvarala su bezdane besmisla.

No, ostaje pitanje: zašto je trebalo uložiti toliko napora u ispisivanje optužnice, kada su ti isti ljudi, ta ista ideologija ljude ubijala bez komadića papira ili pak samo na komadiću papira ostavila trag da se nekomu oduzimaju sva prava i da će izvršenje smrtne kazne biti tada i tada, cinično naznačujući da postoji mogućnost žalbe, ali da žalba ne odgađa izvršenje kazne.

Ukratko rečeno: Ispisivanje tih slova optužnice i presude imalo je za cilj ostaviti dojam, izgraditi privid, da bi se održao strah. No, vjera i privrženost svojemu svećeničkomu i redovničkomu pozivu urodili su plodom divljenja. To je osjećaj koji je u meni prevladao. U ozračju zastrašivanja i patnje, preživjela je vjera i divljenje...

VII. I moj je osobni život na pomalo usputan način, u vrijeme mojih sjemenišnih dana na Šalati, Bog povezao s fra Josipom Viskovićem na jednome hodočašću u Rim. Njemu je izrečena najduža zatvorska kazna. Tada o njegovu trpljenju nisam znao ništa, a ipak sam osjetio nešto čega se živo sjećam i ugradio to u svoj hod prema svećeništvu. Ta mi je povezanost još dublje usadila u srce riječi njegova svjedočanstva:

“Mi smo smatrali da naš život ima dubok smisao i da imamo za što živjeti: da budemo svjedoci vjere u Boga i nositelji nade u bolju budućnost. Zato nas patnje nisu moralno uništile. A da bismo imali snage ne klonuti, krijepili smo se vezom s Bogom po molitvi.” (Sjećanja s robije, Teovizija, Zagreb 1994., str. 99).

Dirljivo je čitati kako su se uzajamno tješili, kako su molili, radovali se jedni drugima, od istražnoga zatvora u Zagrebu pa do Stare Gradiške.

Iskustvo logoraškoga slavljenja euharištije podsjeća na život svećenika logoraša u sabirnim nacističkim logorima. I ondje su svećenici činili isto. Mučenja su bila jednaka, kazne jednako okrutne, samo su se izvršitelji razlikovali imenom i nasuprotnim političkim uvjerenjem. I nacizam i komunizam, međusobno suprotstavljeni, Crkvu i njezino evanđeosko djelovanje smatrali su opasnošću za svoje totalitarne ideje. Svećenici su, svojim propovijedanjem Istine i zauzimanjem za dobro ljudi, bili smetnja i jednima i drugima.»

Na kraju misnog slavlja o. provincijal fra Joško Kodžoman zahvalio je preuzvišenom biskupu Šašku na predvođenju sv. mise u prigodi spomen-slavlja kao i braći franjevci-

ma u samostanu Majke Božje Lurdske, na čelu s o. gvardijanom i o. župnikom, na ostvarenju projekta postavljanja spomen-ploče i upriličenju prigodne trodevnice. O. provincijal zahvalio je i trojici propovjednika u trodnevnicu. Posebno je zahvalio fra Stjepanu Čovi koji je za ovu prigodu pripremio i knjigu, koja je tisku, o životima ubijenih, odnosno progonjenih franjevacu.

Na kraju je mnp. o. provincijal posebno istaknuo: *»Ovo spomen-slavlje nismo priredili s namjerom da bilo koga prozivamo. Naprotiv, kao vjernici, duboko smo uvjereni da će svatko primiti primjerenu nagradu za sve dobro koje je za života učinio, ali i kaznu*

za sve zlo za koje je odgovoran. Primjeri franjevaca iz Vrbanićeve još nas više utvrđuju u vjeri da se isplati živjeti časno i pošteno, da ljubav ima zadnju riječ a ne mržnja. Neka i nas, dragi vjernici, ti primjeri potaknu da i mi, kao djeca današnjeg vremena, u kojem je mnogo sličnosti s praksama i tendencijama vremena u kojem su stradali naši fratri, usprkos svemu, potaknu na častan i pošten život, u kojem ćemo uvijek promicati istinu i dobro.«

Ovdje treba spomenuti da je i sluga Božji o. fra Ante Antić bio uhićen 20. travnja i iz samostanske kapele odveden u Ozniin zatvor u Petrinjsku ulicu. Antićev životopisac dr.

Natpis na spomen-ploči:

**U VELIKOME PROGONU KATOLIČKE CRKVE I HRVATSKOGA NARODA
KOMUNISTIČKA VLAST HTJELA JE NASILNO ZATRITI
DJELOVANJE FRANJEVACA OVOGA SAMOSTANA.**

**PO IZMIŠLJENOJ OPTUŽBI U ZAGREBU 26. SRPNJA 1947.
OSUĐENI SU BEZ KRIVICE**

**NA SMRT STRIJELJANJEM:
FRA MATEJ VODANOVIĆ, ŽUPNIK, I FRA SERAFIN RAJIĆ, KAPELAN
POGUBLJENI NA MIROGOJU 4. RUJNA 1947.**

**NA KAZNE ZATVORA S PRISILNIM RADOM:
FRA PETAR GRABIĆ, provincijal, 14 godina
FRA LEONARDO BAJIĆ, gvardijan, 12 godina
PREMINUO U KAZNIONICI U STAROJ GRADIŠKI 17. VELJAČE 1948.**

**FRA JOSIP VISKOVIĆ, kapelan, 15 godina
FRA ALBERT BUKIĆ, 7 godina.**

**U ISTINI KOJA DONOSI MIR, ČUVAJUĆI SPOMEN,
PODIGOŠE BRAĆA FRANJEVCI I VJERNICI ŽUPE MAJKE BOŽJE LURDSKE.
U ZAGREBU 19. TRAVNJA 2015.**

DUŠE SU PRAVEDNIKA U RUCI BOŽJOJ.

fra Vicko Kapitanović o tome piše: »Komunistima je morala zasmetati baklja vjere koju su raspalili učeni i poduzetni profesori u svetištu Gospe Lurdske. Ubrzo nakon premještanja klerikata u Zagreb samostan je zadesila tragedija. Komunisti su optužili samostansko osoblje za "protunarodni" rad. Sva su braća pritvorena i ispitivana. Fra Karlo Balić, koji je imao uvid u dokumente prvooptuženog fra Joze Mikulića, shvatio je da je pravni postupak laž i izmišljotina i na to upozorio provincijskog povjerenika fra Karla Nolu.

(...) Antić je i sam po Božjem pripuštenu – kako sam kaže – "jedan cijeli mjesec bio in vinculis S. Petri". Pušten je kući i na temelju iskustva o kojem nije pričao zamolio je braću u inozemstvu da ništa ne pišu "de fratribus absentibus" da im ne bi otežali sudbinu. Oružje braće postala je u samostanu pojačana molitva za one koji su se nalazili "u duhovnim vježbama velikim". Šutnja braće nije ublažila okrutnost Okružnog suda u Zagrebu koji je 28. srpnja 1947. osudio

šestoricu braće, od kojih dvojicu na smrt (župnika fra Matu Vodanovića i fra Serafina Rajiča) i četvoricu na dugogodišnje zatvorske kazne (provincijala fra Petra Grabića, gvardijana fra Leonarda Bajića, fra Alberta Bukića i fra Jozu Viskovića). Ni zagovor mons. Ritiga kod maršala Tita nije vrijedio ništa. Predsjednik sudskog vijeća Livije Anger pozvao je službeno samostanskog starješinu da sa sobom, po želji osuđenih na smrt, povede ispovjednika. Antić je osuđenike na smrt ispovjedio i pričestio. Ostali su osuđenici upućeni skupno u logor u Novoj Gradiški. Uskoro su još neki članovi Provincije, Vrcan i Topić, lišeni slobode, a u Zagreb je stigao fra Bernardin Bebić koji je osuđen uvjetno«. (Vicko Kapitanović, Kristu suobličen, Katolički bogoslovni fakultet Split – Vicepostulatura o. fra Ante Antića, Split – Zagreb 2004., 181-182).

Nakon euharistijskog slavlja slijedio je blagoslov novopostavljene spomen-ploče u samostanskom dvorištu i molitva za ubijene i proganjene franjeve.

Kćerice moja, budimo načistu. Kad Gospodin počne u našu dušu ulijevati balzam svoje ljubavi i mi osjetimo Njegovu svetu nazočnost, milinu privlačnost, ljubav i blizinu i osjećamo da je On naš jedini i pravi Gospodar, a mi Njegove nevrijedne i nedostojne sluge, onda je za nas odsudni čas da mu se predamo i savršeno služimo. Svaki njegov dar, milost mora nas oduševljavati za veću ljubav, za savršenije nasljeđivanje Isusa i da steknemo prave, solidne kreposti. Mi smo dužni sve ostaviti, sebe prezreti, sebe svući i obući se u Isusa. Bog daje milosti. On će ih dati sve više i više koliko god kod nas bude veći odaziv i suradnja s milošću.

Dva su posebna momenta, koja Vas moraju ganuti, dirnuti i potaknuti da savršeno stupate putem svetosti, koju Vam Isus pokazuje a duhovnog oca čuva i drži, da Vas to uči i prema tomu vodi. To su ovi momenti: Posebni put, milost koja se pokazuje u Vašem vodstvu, i drugo, posebne izvanredne milosti, koje ste primili u zadnje ove dvije godine. Ona dobrota, ljubav, blagonaklonost kojom se Vama Isus pokazuje u svetoj pričesti, u molitvi, u sabranosti, na poslu i trpljenju, u velikodušnom oduševljenju (...).

(AP II/38, 5)

Fra Ante Antić

OTAC ANTIĆ – BLAGOSLOV I DAR

PROPOVIJED ŽUPNIKA FRA NIKICE AJDUČIĆA

Ljudska sloboda pred Isusovim zovom stvarala je tijekom duge povijesti i danas stvara velikane vjere. Njih želimo što bolje upoznati i nasljedovati. Kad idemo na hodočašće, rado nabavimo neki njihov suvenir, blagoslovimo ga i postavimo na vidljivo mjesto. Zamislite koliki je samo blagoslov za našu samostansku i župnu zajednicu, za naš grad i Crkvu grob s posmrtnim ostacima sluge Božjega o. Antića? Ovaj njegov grob čuva veličanstveno djelo što nam ga je ostavio. Koji je to dar i blagoslov, živjeti u blizini Božjeg ugodnika fra Ante, primati milosti po njegovu zagovoru!

U čemu je bio blagoslov? – Želio je i nudio svakom napredak u krepostima: *»Kako ćeš ustanoviti kreposti? Evo kako: Koliko živiš sakramentalnim životom? Kakva ti je ljubav prema bližnjemu? Kako nosiš svoj križ? Tu se ogledaj, pa ustanovi krepost!«* Iz tog njegova poticaja i iz drugih kojih je nemoguće nabrojiti navodim za naše razmišljanje pet duhovnih čina koje je živio, drugima preporučivao i u njima nam je blagoslov i dar.

1. Primjer sakramentalnog života

Sakramenti su Božji dar čovjeku za njegovo spasenje. Toj ponudi trebamo odgovoriti, jer bez odgovora, bez naše suradnje, nema ploda. Antić je itekako odgovorio i živio sakramentalnim životom. Nije samo primao i dijelio sv. sakramente, on ih je živio. Pisao je jednoj osobi: *»Nastojte živjeti sakramentalnim životom«*, tj. penjite se, uzdignite se po sakramentima do svetosti. Oni nisu magija. Treba živjeti milost sakramenata. Oni su Božja remek-djela. Po sakramentima najbolje rastemo u spoznaji Isusa Krista.

2. Žar molitvenog života

Da je bio čovjek Božji koji se savršeno predavao Bogu, potvrđuje njegova molitva, tj. njegove životne odluke *»obavljati neprestanu molitvu«*, kao i svjedočanstvo velikog broja onih koji su ga poznavali. On moli na slavu Bogu, moli za druge, za dobro Crkve, preporučuje se u molitve drugih, ali i druge sjedinjuje u svojim molitvama. Gotovo da nema pisma u kojem Antić nije spominjao molitvu. Molitva je bila njegov životni prostor. Duboko je prožimala cijelo njegovo biće. Znao je da je ona Božji dar. *»Taj dar treba izmoliti«*, naglašavao je. Što je za njega značilo biti obdaren duhom molitve, može-

mo pronaći u jednom od pisama: »*Najviše prosim od Boga da mi udijeli milost svoje prisutnosti. Da svaki koji dođe k meni, ne nađe mene nego Isusa. Kad otiđu od mene, neka budu puni Isusa.*«

3. Nemjerljivo čovjekoljublje

Iz Božje ljubavi živio je svoje čovjekoljublje. U svemu mu je stajao na prvom mjestu Isusov primjer i Isusovo milosrdno srce ljubavi prema grešnicima, siromašnima i bolesnima. Često je naglašavao zauzetost za druge, pa se gotovo može reći da je izjednačavao molitvu i žrtvovanje za druge. Rado vao se svakoj duši. Svjedoče to kolone ljudi koji su mu dolazili i odlazili ojačani. Tako je netko zapisao: »*Kad sam kod oca, čini mi se da sam sama na svijetu. Tamo uživam sve povjerenje. Očeva briga za me, ljubav, pouka, prijekor, sve me to čini novim čovjekom.*« Antić je silno volio ljude. Posljednjih godina njegova života glavna mu je preokupacija bila »*duhovno očinstvo*«. Jednoj duši povjerava: »*Bit ću s tobom, uzet ću tvoje srce, sjediniti ga sa svojim i bit ćemo jedno srce u Srcu Isusovu.*« Rado je pozivao duše na sjedinjenje s Bogom. Svima bijaše sve. Zato su brojni ljudi strpljivo čekali pred njegovom malom sobom i pred velikim srcem čovjeka Božjega. Bijaše dušama više nego otac i majka zajedno: nesebičan, prilagodljiv, darežljiv, iskusan otac koji je dobro znao kakvu će hranu ponuditi kojem djetetu, uvijek spreman uložiti sve svoje sile, vrijeme i svega sebe, za ljude.

4. Duboko uronjen u otajstvo muke i križa Kristova

Svakom kršćaninu, osobito redovniku, nasljedovati Krista ima značenje ići putem križa, živjeti pokoru. Zaljubljenik u Krista raspetoga, o. Antić, kroz svoj je redovnički život osobito uranjao u otajstvo Isusove muke, smrti i uskrsnuća. Nasljedovanje Krista ne ide bez odricanja, trpljenja i žrtve. Ono

što je o. Antić svom dušom žudio, za što je živio i drugima preporučivao, stoji u riječima pisma: »*Naš je put križ. Uzmite ga, ljubite ga, nosite ga i nemojte se nikada protiviti Gospodinu kad vas zove na križ i kad od vas traži da ga ponesete za njim*«. Ta misao i tema križa u njegovo vrijeme i u ovo naše vrijeme nije popularna. U hedonističkom društvu na prvom je mjestu užitak, a patnju i patnike treba udaljiti od nas. Ali mi kršćani, fra Antini nasljedovatelji, »*Bože sačuvaj da bismo se ičim drugim hvalili osim križem Gospodina našega Isusa Krista*« (Gal 6,14).

5. Marijanski posvećen

Premda jezgra fra Antine duhovnosti bijaše kristocentrizam, Krista uvijek nalazimo s njegovom Majkom. Tko želi njega, mora željeti i nju. Stoga bijaše sav odan Mariji. Na zavjetima je uz ime Ante uzeo i ime Marija. To uz brojna pisma osobito svjedoči njegova Posveta života (1926.): »*Volim i ljubim svoju nebesku Majku onako kako je ljubi, poštuje i hoće Isus. Molim i hoću sve raditi s Marijom, u Mariji, za Mariju, po Mariji.*« Antić nije mogao shvatiti duhovni život bez Euharistijskog Isusa i bez Marije. Stalno je molio kronicu i nju preporučivao pojedincima i zajednicama. Marija je za njega postala voditeljica i zvijezda života i apostolata, ali uvijek pazeći na ono bitno: preko nje se ide k središtu, Kristu, u kojem se kao svećenik ostvarivao.

Zaključimo: Sveukupni njegov život i djelo može se svesti pod jednu riječ - blagoslov. Blagoslivljavao je trajno Boga i bijaše Božji blagoslov ljudima. Taj je blagoslov obuhvaćao čitavo biće, širio horizonte i oduhovljavao svagdašnjicu. Njegov od Boga dani blagoslov unosio je svjetlo u živote ljudi, predusretao padove, čuvao u sabranosti, dozivao u pamet pouku te pomagao trajnu molitvu sjedinjenja s Bogom. To se nastavlja i danas. Pomogao nas Njegov zagovor!

fra Nikica Ajdučić

ANTIĆEVI DANI U DRNIŠU 18.-20. 11. 2014. ZAVRŠNA TRODNEVNICA ZA SVETKOVINU GOSPE OD ZDRAVLJA I PROSLAVA SVETKOVINE GOSPE OD ZDRAVLJA

U okviru devetnice za svetkovinu Gospe od Zdravlja, na završnu trodnevnicu devetnice, 18., 19. i 20. studenoga predvodio je duhovnu obnovu – Dane oca Antića, predsjedao euharistijskim slavljima i propovijedao vicepostulator kauze za proglašenje blaženim oca fra Ante Antića dr. fra Josip Šimić, kao i svečano euharistijsko slavlje na samu svetkovinu Gospe od Zdravlja. Uz to vjernici su sva tri dana od 11 do 12 sati imali prigodu ispovjediti se, posavjetovati se ili jednostavno porazgovarati s voditeljem duhovne obnove.

Euharistijska slavlja u devetnici bila su slavljena u crkvi sv. Ante, svake večeri u 6 sati, a svečano euharistijsko slavlje na svetkovinu Gospe od Zdravlja, kojemu je prethodila procesija od crkve sv. Ante sa slikom Gospe od Zdravlja do crkve sv. Roka, gdje je slavljeno svečano euharistijsko slavlje.

Prvi dan: Domoljublje oca Antića

Prvi dan završne trodnevnice, 18. studenoga o. vicepostulator propovijedao je o kršćanskom domoljublju oca fra Ante Antića. Razlog zbog kojeg je voditelj prvi dan progovorio o Antićevu domoljublju jest to što je 18. studenoga obljetnica pada Vukovara.

U uvodu u euharistijsko slavlje o. vicepostulator je podsjetio da se 18. studenoga prisjećamo vukovarske tragedije, a prije svega svih onih koji su žrtvovali svoje živote braneci Vukovar, ali i svih onih koji su nakon pada grada pobijeni od srbočetničkog okupatora. Najprije je pozvao da molimo za one za koje ne znamo gdje počivaju njihovi zemalj-

ski ostaci, kao i za obitelj rodbinu i prijatelje koji ih uporno traže. Istaknuo je da je posve opravdano i razumljivo pred oči staviti lik čovjeka bogoljuba i domoljuba, jer je njegovo čovjekoljublje i domoljublje proizlazilo iz njegova bogoljublja, njegova nasljedovanja Krista i njegove sinovske pobožnosti prema Mariji. U svojim pismima i duhovnom vodstvu na poseban način je poticao učiteljice i svećenike katehete da djecu i mlade odgajaju za bogoljublje, čovjekoljublje i domoljublje.

U propovijedi je o. vicepostulator naglasio da ne može biti bogoljublja bez čovjekoljublja, te da je to temelj svakog domoljublja. Naglasio je da je za Antićevo djelovanje i karizme čuo još kao pučkoškolac, jer je njegova krsna kuma bila Antićevo duhovno dijete, i da se zato stalno dopisivala s ocem Antićem. Također je naglasio da je prema pisanju pok. vlč. Živka Kustića otac Antić predvidio kada će Hrvatska biti slobodna: »Fra Ante – Prorok hrvatske slobode« (Zbornik znanstvenog zbora [Split, 3.-6. lipnja 1993.] *Antićeva baština u duhovnoj obnovi Hrvatske*, Zagreb 1994., 103-110).

Antić je svima koji su k njemu dolazili preporučivao da mole krunicu na razne nakane, jer se po molitvi krunice postižu brojna uslišanja. Jedna od, otac Antić je svima koji su k njemu dolazili savjetovao da se mole pokojnom kardinalu za hrvatski narod, jer je bio uvjeren da će se on i nakon smrti brinuti za svoj narod.

Biti dobar svećenik značilo je biti i dobar rodoljub, zato o. Antić potiče svećenike redovnike: »Ukratko, sve u Isusu obnoviti. Takvih se ljudi hoće, danas su tako potrebiti, kao ne znam što, kao ništa na svijetu drugo. Takvih ljudi očekuje vjera, red i domovina« (AP I/1, 1). Jednom svećeniku kateheti piše: »Čujem da dosta trpíte. Molim Vas u Gospodinu, da ne klonete duhom, niti da smalakše Vaša vjera. Promislite što i koliko trpi sveta majka Crkva i naš narod. Prikažite Vaše križeve i nevolje za dobro naše svete majke Crkve, za dobro našeg naroda. Sami proživljavate velike napasti i neprijateljske zasjede, kojima je izložena vjera, ljubav k svetom ocu papi i svećenstvu kao i sloboda našega naroda. Zato smo dužni posebno moliti i žrtvovati se za ove uzvišene ciljeve« (AP I/47, 3).

U brojnim pismima učiteljicama otac fra Ante Antić redovito govori o prenošenju vjere školskoj djeci i jačanju ljubavi prema vlastitom narodu i domovini, da djeci osim uma odgajaju i srce. Jednu učiteljici poziva da plete vijenac neumrle slave i piše joj: »(...) usadite u nj plemenite misli i osjećaje prema Bogu i blišnjemu, ljubav prema domo-

vini (...) od ove sitne djece stvorite uzdanicu naroda i domovine« (AP III/41, 2). Jednoj drugoj učiteljici piše: »Vaš životni zadatak, slijediti svetu volju Božju, služite Isusu u osobi malene djece, vršite Vašu dužnost prema domovini« (AP III/13, 7). Jednoj drugoj učiteljici piše: »Neka i Vama lebdi uvijek pred očima da vjerno i savjesno odgovarate povjerenoj Vam zadaći: odgoju malenih. Da ovom visokom cilju odgovorite kako od Vas traži Bog i domovina, morate svaki dan dobro moliti, jer onaj znade dobro živjeti, koji znade dobro moliti (sv. Augustin). (...) Dok budete slijedila Isusa Krista i Mariju vršeći svjesno sve dužnosti svoga zvanja; dok dragovoljno budete žrtvovala svoj život sa Božanskim Učiteljem Isusom za dobro Vaše djece, za svetu Crkvu i našu dragu domovinu, duša će Vaša napredovati na putu« (AP III/13, 5).

Nakon mise o. Šimić je kratko iznio Antićev životopis i protumačio tijek postupka (kauze) za Antićevu beatifikaciju.

Drugi dan: Otac Antić apostol obitelji

U propovijedi drugog dana završne trodnevne otac vicepostulator je progovorio o ocu Antiću kao apostolu obitelji. Razlog da je propovjednik propovijedao na ovu temu jest to što je 2014. godina bila posvećena kršćanskim obiteljima.

Duhovno vodstvo kršćanskih obitelji o. Antić je ostvarivao na sljedeće načine: 1. duhovnim razgovorima s cijelom obitelji ili s pojedinim članovima obitelji; 2. putem pisama: najčešće je pisao suprugama, potom muževima, ponekad cijelim obiteljima, a vrlo rijetko djeci. Kad je pisao suprugama ili muževima preko njih se obraćao i drugoj strani, a usput bi pozdravio djecu.

Posebnu pozornost o. Antić je posvećivao siromašnim obiteljima. Njegovo duhovno vodstvo siromašnih obitelji redovito je bilo popraćeno karitativnim djelovanjem. To je ostvarivao tako što je dobro stojeće pojedince: liječnike, odvjetnike, župnike i sve druge pozivao da pomognu siromašnim obiteljima.

Nastojao ih je povezati sa siromašnim obiteljima s brojnom djecom. On sam nije uzimao novac i potom ga nosio siromašnim obiteljima, već je naprotiv one dobro stojeće slao k njima da im sami pomognu. Na taj način ostvarivao je u onima koje slao k siromašnim trajne poticaje djelotvorne kršćanske ljubavi. Sluga Božji je dobro znao da će se oni koje je slao k siromašnim obiteljima potpuno predati poticajima kršćanske ljubavi prema bližnjemu.

Vrlo važno mjesto u radu s obiteljima zauzimali su: 1. savjeti i preporuke o poštivosti o predanju za svojega bračnoga druga, jer to proizlazi iz poziva na posvetu u sakramentu braka; 2. poticaji na odgoj djece u vjeri i ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Jednoj obitelji piše: *»A Vaša draga djeca? Ovo bih htio da vaša djeca dobiju od Vas: Dar vjere, ljubavi Božje, dar svete čistoće i poštenja, poštovanja starijih i smisao za rad. Nek od Vas nauče moliti i ljubiti Mariju i ljubiti bližnjega«* (AP III/17, 8).

Antić se profilirao kao voditelj obitelji u teškim duhovnim i materijalnim krizama u koje su mnoge obitelji zapadale, a posebno u krizama kada je među bračnim drugovima manje ili više nestajalo razumijevanja i strpljenja. Otac Antić ženama za uzor stavlja Mariju, kao uzor žene i majke, ponizne službenice Gospodnje.

Sluga Božji pozorno je pratio kada bračni drugovi slave obljetnice vjenčanja i redovito im čestitao. Tako jednoj gospođi piše: *»Draga duhovna kćeri! Vama, Vašem plemenitom, idealnom suprugu čestitam dvadesetu godišnjicu Vašega dičnog i uzornog braka. Sinoć, jutros i cijeli dan posvetio sam i prikazivao sam za vas, za Vašeg velecijenjenog supruga. Što da Vam zaželim – Vama dičnim i uzornim svečarima – na ovaj Vaš svečani dan? Želim i molim da Vas – naše 'sretne svečare' Svemogući obdari svakim blagoslovom nebeskim i zemaljskim, neka Vam udijeli čestito zdravlje, a Vašu dragu djecu rasvijetli svojim nebeskim svjetlom i dade im svoga Duha, da Vas oni slušaju, ljube, poštuju i da budu dobra, uzorna djeca i Božja i Vaša. Konačno da i Vi i Vaša djeca ispunite potpuno svetu volju Božju i postignete nebesku sreću i slavu. Vas, Vašeg dragog i dobrog supruga kao i Vašu djecu iz svega srca blagoslivlje, čestita, i čestita, želi sve najbolje i za sve se moli duhovni otac«* (AP III/7, 14).

Na kraju propovijedi otac vicepostulator je donio i jedno pismo oca Antića upućeno djeci jedne obitelji: *»Ja vas ne poznam, a niti vi mene. Poznajem vaše drage i dobre roditelje. Uvijek slušajte i poštujujte svoje roditelje, jer to zapovijeda dragi Bog. Nemojte ljutiti svoje roditelje niti se međusobno svađati. Molite se Bogu! Ja ću se moliti dragom Bogu za vaše roditelje i za vas, za vaše zdravlje i za vaš napredak u svakom pogledu. Blagoslivlje vas fra Ante Antić«* (AP III/22, 9).

Treći dan: Antićevo djelovanje na posvećenju svećenika, redovnika i redovnica

Treći dan završne trodnevnice o. vicepostulator je posvetio djelovanju sluga Božjega na posvećenju svećenika, redovnika i redovnica. propovijedanje je počeo s Posvetom života Sluge Božjega za braću klerike, koju je kao mladi magistar klerika učinio i zapisao 16. listopada 1926. u Makarskoj. Posvetu započinje riječima: *»Na čast Presv. Trojstva,*

na veću slavu B. Dj. Marije Majke Božje i Majke naše predajem i posvećujem vas moj slabi život u Presvetom Srcu Blažene Majke pod njezinim vodstvom, s Njezinom pomoću i zaštitom, sjedinjen s Njom, premda nevrijeđan, za duhovni napredak povjerene mi braće klerika» (AS I, 2). U ovom kratkom spisu već na početku djelovanja oca fra Ante Antića, možemo reći, otkrivamo njegov životni program, program brige za njegove bogoslove. On za njih Bogu predaje svoj život, sve svete mise koje slavi, časoslov, sve molitve, vršenje dužnosti, dobra djela, trpljenje, odricanje, kušnje i sve poteškoće. Sve to on prikazuje u zajedništvu sa životom presvete Bogorodice i svih svetih sjedinjujući to s mukom i križem Kristovim. Sluga Božji jasno izražava svoje uvjerenje da je zalog njegova uspješnog odgojiteljskog djelovanja i duhovnog vodstva Bogu bogoslova, svećenika, redovnika i redovnica prije svega njegov osobni duhovni rast i predanje Kristu. To još jasnije otkrivamo u njegovu tekstu *Bog moj i sve moje*, koji su njegovi životopisci nazvali *Pravilo života* (usp. AS I, 3), koje je nađeno u mapi iz školske godine 1932./1933.

Antićevu usmjerenost na nastojanje oko posvećenja svećenika, redovnika i redovnika, ponajprije subraće, otkrivamo već u njegovu prvom pismu, koje se čuva u Vicepostulaturi, a kojem i još jedanaest supotpisane subraće zahvaljuju na čestitki u prigodi njihovih prvih zavjeta nakon novicijata, 17. rujna 1912. godine: »*Iskreno Vam zahvaljujem na čestitci. Mi smo svi veoma sretni i zadovoljni jer se naše nade ispuniše, budući da smo postali sinovi velikog Patrijarhe svetog Oca, čijim stopama mi ćemo nastojati vjerno poći i do groba slijediti; jer u današnje vrijeme hoće se, treba onakvih ljudi, onakvih samoprijegornika i značajnika, koji će poput svetog oca (Franje) poći i svim silama nastojati uzdignuti vjeru i krepost, a srušiti bezvjerje i nemoral. Ukratko, sve u Isusu obnoviti. Takvih se ljudi hoće, danas su tako potrebiti, kao ne znam što, kao ništa na svijetu drugo. Takve ljude očekuje vjera, red i domovina (...)*» (AP I/1, 1).

Iznosim primjer koji se dogodio nekoliko godina prije smrti Sluge Božjega. Jedan mladi fratar, koji je upravo završavao studij bogoslovlja i kroz nekoliko mjeseci trebao biti zaređen za svećenika, došao je ocu Antiću i sav zdvojan iznijevši mu svoje raspoloženje tražio od njega savjet. Iznio je Sluzi Božjem, što je on već nekako pronicao, da je silno uplašen i zabrinut, hoće li moći ustrajati cijeli život u redovničkom i svećeničkom životu. Kad je on završio svoju priču, fra Ante ga je zapitao: »*Imaš li ti sada zvanje? Osjećaš li ti sada volju i želju biti svećenik franjevac?*« - »*Da, Oče, imam i osjećam*«. spremno je odgovorio mladi fratar. Na to mu je fra Ante udijelio posve jasan i jednostavan savjet: »*To što sad osjećaš, zvanje koje sad imaš, čuvaj i na njemu radi, a što će biti za deset godina to prepusti Bogu. Neka on o tome vodi računa.*« Mladom fratra to je bilo dovoljno, pristupio je ređenju, postao i ostao izvrstan svećenik i redovnik.

Možemo reći da je kod oca Antića, kako u njegovu neposrednom djelovanju, i još više u njegovu dopisivanju sa svećenicima i redovnicima glavni cilj bio utvrditi subraću u vjeri ljubavi pred Bogom i ljudima. Kada čitamo njegova pisma svećenicima, vidimo da su ona kao i sva druga posve jednostavna i da je u njima uvijek isti skriveni cilj kako on sam piše: »*Cilj našeg života jest slava Božja. U svim našim djelima, riječima i mislima imamo svagdje tražiti samo slavu Oca Nebeskoga. Toj slavi ima biti posvećen sav naš život, sva naša djela, trpljenja i vježbe. Nigda nemojte izgubiti s vida ovu najvažniju svrhu svega našega života. Bog je sve naše. On je to po svojoj naravi Božanskoj, ali treba da i mi našom slobodnom voljom odaberemo, učinimo i pokažemo, da je Bog naše sve*« (AP II/47, 2).

Fra Antino duhovno vodstvo, neposredno i ono dopisno, bilo je prava škola savršenstva i izvanredna vrsta apostolata u kojoj se prepoznaje lik odgojitelja, duhovnog oca, i karizmatskog ispovjednika koji u svom djelovanju uvijek ostaje u Isusovoj sjeni i koji priznaje: »*Ja bih želio da mojim perom*

ravna, upravlja Isus, Duh Sveti i da Vam ništa ne rečem nego ono što Duh Sveti hoće da vam svjetujem i odredim. Ako Vam išta nadodam, a što nije sveta volja Božja i što Vi već u svojoj duši niste osjetili, niste potaknuli, molim Vas u Gospodinu, slobodno mi i iskreno recite i nemojte to ni primiti ni prihvatiti» (AO III/5, 19). Antićevo odgojiteljsko djelovanje, duhovno vodstvo, neposredno i ono dopisno, trajno su bili poziv na svetost, na usmjerenost na vječni život u zajedništvu s Bogom, kako on to lijepo u jednom pismu piše: »Pogled na svece i svetice neka Vas potiče na svetost, a sjećanje smrti i mrtvih neka Vas poučava da smo stranci i putnici na zemlji i da je naš pravi život – vječni život. Ovdje radimo za vječnost. Što nije za vječnost, ispraznost je. Ljubite križ, jer se u njemu nalazi svaka krepost i snaga, koja nas osposobljava za vječno gledanje Boga« (AP II/13, 7).

Sluga Božji želio je da se on sam, ali i svi oni koji k njemu dolaze po duhovnu okrepnu i milost oprostjenja grijeha, preobrazu u Krista, pokristove, da u njemu i svima njima ostane samo ono što je Kristovo, sam Krist, da se u svemu suobliče Kristu (usp. V. Kapitanović, *Kristu suobličen*, Split-Zagreb 2004.) U tom smislu treba promatrati i Antićev potpis »Isus = fra Ante«. O tome svjedoče brojni svećenici koje je odgajao, i ali oni koji su postali svećenici slijedeći u Zagrebu Antićevo duhovno vodstvo.

Slavlje Gospe od Zdravlja

Na svetkovinu Gospe od Zdravlja glavnoj misi u 10 sati prethodila je procesija sa slikom Gospe od Zdravlja, od crkve sv. Ante do crkve sv. Roka u kojoj je slavljena središnje euharistijsko slavlje. Procesiju je predvodio župnik o. fra Petar Klarić, a euharistijsko slavlje o. vicepostulator, koji je propovijedao o ocu fra Anti Antiću kao Marijinu apostolu za kojega je Marija bila uzor kršćanskog života i o njegovoj marijanskoj pobožnosti. Euharistijska slavlja još su slavljena u 7 i 8 ujutro i u 18 sati, kada je bio blagoslov djece.

Gospa od Zdravlja: Marijanska usmjerenost Antićeve duhovnosti

Uz kristološku i trojstvenu usmjerenost Antićeva duhovnost bila je i marijanski usmjerenost. Pobožnost prema Mariji ponio je iz rodne kuće. Sluga Božji je od svojeg djetinjstva bio vjerni Marijin štovatelj. Na kraju novicijata uz ime Ante na prvim jednogodišnjim zavjetima imenu Ante dodao je i ime Marija. Počevši od sjemeništa pa preko novicijata, studija filozofije i teologije, magistarske i ispovjedničke službe, cijeli Antićev život bio je marijanski usmjeren. Naime svi, samostani u kojima je živio bili su posvećeni Bogorodici: Sinj, Visovac, Zaostrog, Makarska i Zagreb.

Otac Antić se posebno uklapa u tokove pobožnosti, duhovnosti i molitve svojega vremena, posebno one franjevačke, koja je duboko marijanska. Središte franjevačke teologije jest kristocentrizam, a Marija je u tome najizvršniji primjer. Zato je sluga Božji ispravno smatrao da je Marija najkraći put i najbolji primjer predanja i služenja Isusu, koja nam pokazuje kako mu treba služiti u molitvi i poniznom svakodnevnom predanju. On je svoju marijansku pobožnost temeljio na prokušanoj i sigurnoj marijanskoj tradiciji Crkve i franjevačkog reda. To svjedoči njegova *Posveta života za braću klerike*, 16. listopada 1926. (usp. AS I, 2), i brojna njegova pisma. Stalno je molio i svima, pojedincima, redovničkim zajednicama i obiteljima, preporučivao molitvu krunice. Jednoj osobi piše: »Pokažite ljubav k Mariji izbjegavajući

grijeh i živeći kreporno po njezinom primjeru, moleći svetu krunicu i vršeći u svemu svetu volju Božju» (AP III/17, 19). Neumorno je naglašavao da je krunica psaltir za vjernike, biblijska molitva, koja ima izvor i temelj na glavnim događajima spasenja na koje upućuje sve koji je mole. Svojoj mlađoj subraći i svima koji su od njega tražili savjet i k njemu dolazili po milost izmirenja s Bogom, o. fra Ante je preporučivao da mole krunicu za provinciju, za cijelu crkvu, za domovinu i za vlastite obitelji. U jedinjoj marijanskoj propovijedi za blagdan Majke Božje od Ružarija, sačuvanoj u rukopisu, poziva na žarku marijansku pobožnost u skladu s marijanskom tradicijom Crkve.

Propovjednik, koji je veći prvi dan podsjetio da su naši branitelji dragovoljci išli s krunicom oko vrata braniti domovinu, povezo je to s Antićevim preporukama molitve krunice za domovinu, te je kratko protumačio povijesnu povezanost krunice kao simbola oslobođenja domovine s katoličkom tradicijom moljenja krunice. Mnogi branitelji su je na bojištu svakodnevno molili, iako nikada nisu čuli da ju je papa Pavao VI. u svojoj okružnici *Christi matri (Majci Kristovoj)*, 15. rujna 1966. preporučio kao silno učinkovitu molitvu [EV SI, 90-98]. U okružnici *Recurrens mensis October (U nadolasku mjeseca listopada)*, 7. listopada 1969. on kaže da je krunica oružje za postizanje mira (usp. EV III 1610, 1612 i 1614). Propovjednik je također spomenuo kako je papa Pio V. poticao kršćanski svijet da prije i za vrijeme bitke u Korintskom zaljevu kod Lepanta, 7. listopada 1571., mole za pobjedu kršćanskog brodovlja nad turskim brodovljem, koje je bio daleko brojnije i jače i koje je prije toga osvojilo Cipar. Drži se da je upravo molitva izmolila tu kršćansku pobjedu.

Sluga Božji se stalno u molitvi i u svojem djelovanju preporučivao Mariji. U zadnjim godinama svojega života otac Antić piše: *»Volim, ljubim M, u Mariji, za Mariju, po Mariji. Želim i htio bih, da ju svatko ljubi, voli, nasljeđuje, a najviše mi svećenici, redovnici, sve časne sestre i svi kršćani, jer*

je mi pravo jedino poznajemo. Želio bih, da se svi natječemo u hvalama, slavama, proslavama, revnošću za uzveličavanje i nasljeđivanje naše nebeske Kraljice i Majke» (AS I/6, 33;). U jednom pismu potiče jednu žensku osobu: *»Biti prava sestra Marijina. Posebno nasljeđovati Mariju, biti ponizna službenica Gospodnja poput Marije i biti s Marijom ispod križa ustrajna u trpljenju i svladavanju same sebe»* (AP II/16, 3).

Različite marijanske svetkovine i blagdani bili su za Slugu Božjega prigoda da iskaže ne samo osobnu pobožnost prema Mariji, već da i druge marijanski usmjeri. Marija je za njega bila najbolji primjer kako se trajno i iskreno obraćati Kristu. Marija ponizna i poslušna službenica Gospodnja, koja je u svemu vršila volju Božju, jest najbolji i najveći primjer predanja Kristu, primjer nasljeđivanja Krista, primjer predanja Bogu i vršenja voje Božje.

Pobožne osjećaje koje je gajio prema Kristovoj i našoj Majci želio je prenijeti i na druge, te je nastojao da se prava marijanska pobožnost sve više širi. U svjetlu vjere, predanja Kristu i pobožnosti prema Mariji rješavao je i pitanja duhovnog i penitencijalnog vodstva svih onih koji su od njega tražili savjete ili odrješenje. Trajno je promatrao Marijinu bliskost, prijateljstvo, i sućut s raspetim Isusom i njegovim patnjama i na to upućivao i druge. Jednoj osobi piše: *»Želim Vam da se obučete u svetost svoje Majke i da Njoj budete slični imenom i životom»* (S. ČOVO, *Marija u životu oca Antića, Antićeva baština u duhovnoj obnovi Hrvatske*, VP DOA, Zagreb 1994., 85). Mariju je posebno slavio u marijanskim mjesecima svibnju i listopadu. Druge je poticao: *»Sve radite u Mariji, s Marijom, za Mariju i po Mariji»* (AP II/19, 5). Oni koji su podnosili različite patnje upućivao je ovim ili sličnim riječima: *»Misao da trpite sa Isusom, sa Marijom, sa svetom Crkvom neka Vas jača u vjeri i pouzdanju da će Gospodin sve primiti za Vaše spasenje i posvećenje»* (AP III/36, 2).

Petropoljac

Vicepostulator fra Josip Šimić

Antićevo marijansko usmjerenje i rad na osobnom posvećenju i posvećenju onih koji su k njemu dolazili (sažetak)

Antić i Marija

Ovdje ukratko shematski donosimo propovijed u kojoj iznosimo Antićev stav o Blažnoj Djevici Mariji i njegovo marijansko djelovanje.

I. Antićev marijanski put

1. Antićevo djetinjstvo i mladost.
2. Sluga Marijin nadahnut franjevačkom marijanskom pobožnošću, pobožnošću sv. Ljudevita Marije Grignona de Monforta i sv. Alfonsa Liguoria.
3. Trajno darivanje Mariji.
4. Za Antića velik poticaj na marijansku pobožnost imale su marijanske godine i marijanski kongresi (Rim 1950., Rim 1954. i Lurd 1958.)

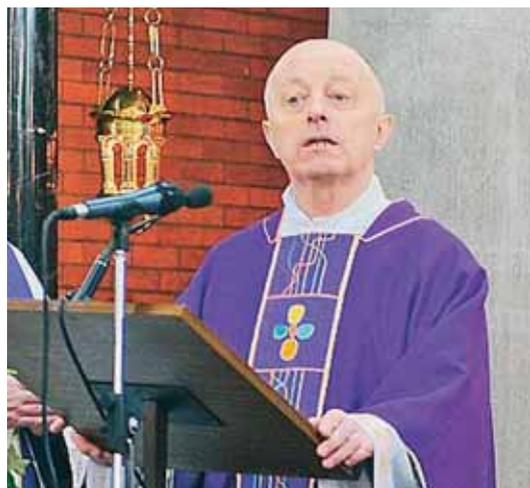
II. Antić Marijin apostol

Marijin apostol u odgojiteljskom, savjetničkom i ispovjedničkom djelovanju.

Sve koji k njemu dolaze upućuje na Mariju, jer je ona učiteljica pobožnosti prema Kristu.

Marija u pisanoj ostavštini o. Antića (1. Pisma; 2 Propovijed za svetkovinu Kraljice sv. Krunice).

Apostol štovanja Bogorodice, koji preporučuje: a) molitvu krunice; b) štovanje Bezgrešnog začeca BDM i Prečistog Srca Marijina; c) štovanje drugih marijinih svetkovina i blagdana; d) širenje prave marijanske pobožnosti nasljedujući prokušane Marijine

štovatelje gore spomenute; e) marijanski mjeseci svibanj i listopad.

III. Antićev pogled na Mariju

1. Marija nas vodi Kristu.
2. Jamstvo i simbol svakog oslobođenja: duhovnog, moralnog, društveno-političkog, gospodarskog i od raznih bolesti.
3. To je postala jer je bila ponizna službenica Gospodnja.
4. Marija nakon Bogočovjeka Krista najsvjetliji uzor služenja Bogu.
5. Ona je naša Majka, koja svakog od nas voli i trajno nam pomaže.
6. Kao što je savjetovala u Kani, i nas šalje Kristu i potiče: »Učinite sve što vam kaže.«

Piše: dr. fra Vicko Kapitanović

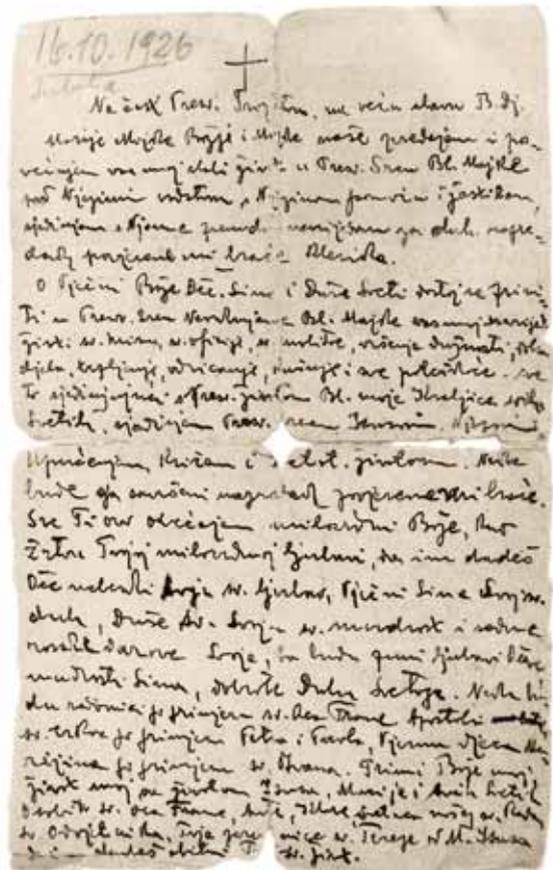
PRVE PROSUDBE O ANTIĆEVU ODGOJNOM RADU

Dok se Antić vraćao s hodočašća, u Sinju se 6.-8. rujna 1925., pod predsjedanjem provincijala Cikojevića, održavao sastanak desetorice odgojitelja, iz Sinja, Makarske, Visovca i Zaostroga. O problemima u Bogosloviji u Makarskoj govorio je magistar klerika i kustod fra Petar Grabić. Iako bez prekršaja redovničkih zavjeta, stanje u klerikatu po njegovu mišljenju nije odgovaralo željama. Mane koje je nabrojio iz vremenske razdaljine ne izgledaju pogubno i neke bi se čak mogle analizom ublažiti. Spomenut ću tek »kritikunstvo« i »nepouzdanje prema starijima«. Prema mišljenju studenata, kako ga prenosi fra Dominik Šulenta, prefekt u Sinjskom sjemeništu, »nepouzdanje prema starijima« odnosilo se upravo na samog Grabića jer su ga se studenti bojali pa su se teško usuđivali k njemu. Neki su prigovarali Antiću da malo s klericima govori pa da zbog toga klerici nemaju u nj povjerenja i zamjerali da mu se »radi bolesti daju posebne stvari, jer da su i oni bolesni, pa ipak malo ili ništa dobivaju«.

Antić je po povratku s praznika nastavio sa svojim redovitim odgojiteljskim radom. Prije svega trebalo je za početak školske godine urediti prostorije, popraviti stakla i okvire, a potom se posvetiti odgojnoj problematici. Što se događalo među studentima, ne možemo saznati ni iz samostanskog ljetopisa ni iz drugih dostupnih dokumenata. Ipak se provincijalu učinilo potrebnim donijeti odluku o zabrani kritiziranja, što su već osudili i odgojitelji na svom sastanku u Sinju. Odluka je najvjerojatnije bila usmena jer u provincijalovim spisima o njoj nisam našao spomen. Zabranu kritiziranja spominje Antić dajući podršku provincijalu. Nered ipak zacijelo nije bio velik jer kustod Grabić, izvješćujući provincijala o pohodu generalnog izaslanika

u Makarskoj tjedan dana kasnije, kaže da je pohoditelj u Makarskoj bio vrlo zadovoljan.

Odgajajući studente, Antić je držao na umu da dobar učitelj mora provoditi i sam u djelo ono što poučava druge pa je i sam nastojao duhovno napredovati proučavajući franjevačke mistike, koje je kao profesor želio prenijeti i svojim studentima. Zbog toga se, preko fra Krste Kržanića, obratio za savjet i poznatom medievalistu fra Efremlu Longpréu u Quaracchiju. Ipak 1925. godina nije pokazala naročitu uspješnost Antićeva

rada. Bogoslova je bilo ne samo malo već su bili osrednjih sposobnosti i »obične dobrote, koja nije sposobna da izdrži teže kušnje«, mislio je njihov odgojitelj i ravnatelj učilišta fra Petar Grabić. Život je ipak pokazao da je uspješnost bila bolja nego što je Grabić očekivao, a fra Bonaventura Radonić i fra Dominik Šulenta, koje i Grabić navodi da »pokazuju vidnijeg moralnog nastojanja oko napretka«, posvjedočili su kasnije svoje uvjerenje vlastitim životom i krvlju.

MAGISTAR KLERIKA U MAKARSKOJ

Glas koji je o Antiću pronosio Grabić, čovjek vrlo cijenjen u Provinciji, Cikojević i ostali oci provincije te Antićevi studenti bez sumnje je mnogo pridonio da je Antić 10. XI. 1925, dva dana poslije nego je Grabić skoro jednoglasno izabran za provincijala, imenovan magistrum klerika.

Makarska samostanska obitelj bila je inače tih godina, čini se, skladna obitelj. Sastavljena uglavnom od profesora koji su se međusobno slagali i od gojenaca. Profesori su davali ton čitavoj zajednici. Antićeva produhovljenost pridonijet će još većem skladu u čitavoj zajednici, tako da je fra Gabro Cvitanović pod tim dojmom 1927. zapisao: »Nikad neću dosta moći zafalit G(ospodinu) B(ogu) što sam u samostanu a ne na župi, a hvala mu i zato jer sam uprav u Makarskoj, gdje je obitelj tako skladna, da ih je ovakovih malo.« Sličan sud dat će 3. XII. 1928. i generalni vizitator fra Đuro Bencetić u svom izvještaju braći okupljenoj na kapitolu.

DUHOVNI USPON

Fra Ante je u magistrarsku službu stupio tiho. To bi se dalo zaključiti i iz zapisnika sjednica Zbora Milovan koji su magistra ranije redovito nazivali magistar bez daljnjih oznaka. Fra Antu još zapisnik od 6. 1. 1926. naziva fra Ante Antić. I dok samostanski ljetopis ističe djelotvornost poduzetnih i sposobnih makarskih profesora, njihovo propovijedanje, držanje predavanja, putovanja, vođenja

političkih stranaka. Antićeva djelatnost za samostanskog ljetopisca fra Gabru Cvitanovića, nekadašnjeg ratnog srpskog zarobljenika, koji je početkom 1923. preuzeo pisanje ljetopisa, ostala je potpuno nezapažena. On se bavio običnim odgojnim problemima mladih, u okviru odgojnog zavoda, na koje su drugi malo svraćali pozornost. Brinuo se za njihove potrebe, pazio na stegu i učenje i usklađivao sa studentskim i redovničkim obvezama odlazak na služenje vojnog roka. Drugi su svraćali pozornost tek na djelatnost koja je prelazila okvire odgojnog zavoda kao što su akademije na koje su bili pozivani i ostali članovi samostana i možda poneki ugledniji građani. Tako je već na početku Antićeve magistrarske službe zapažena studentska akademija, koju su 22.11. 1925. studenti priredili svome dotadašnjem magistrum fra Petru Grabiću, koji se od njih oprostio i pošao preuzeti službu provincijala. Opisujući tu akademiju u kojoj su se izmjenjivali govori, glazba i deklamacije, ljetopisac naime zapaža da je sve »bilo lijepo i nekim svečanim "mističnim" duhom protkana«, a taj »mistični« duh vjerojatno treba pripisati upravo Antiću.

Već u početku Antićeve magistrarske službe zacijelo ga se moralo dojmiti bolest studenta fra Ivana Grčića kojega je Antić osobno dopratio u bolnicu u Split, a odatle je poslan u duševnu bolnicu u Šibenik. Sklon razmišljanju Antić je vjerojatno i to uzeo kao pohod Gospodnji njegovu klerikatu nastojeći od toga pohoda crpsti duhovnu opomenu.

U svojoj punoj muževnosti, na ulasku u 33. godinu života, a to je za njega simbolički značilo imati Kristove godine, on odlučuje živjeti tiho, bez razmetanja riječima, bez buke, živjeti ponizno i siromašno. Odlučuje neprestano moliti i rado trpjeti s Isusom na križu, te živeći po primjeru Blažene Djevice približiti se Kristu.

Da bi od studenata izgradio što potpunije duhovne osobe i revne svećenike, Antić uskoro, napredujući i sam u duhovnom životu i ugledajući se u Krista koji je svoj život dao za svoje učenike, posvećuje 16. 10. 1926. sav svoj život Presvetom Trojstvu za duhovnu

izgradnju svojih gojenaca. Dirljiva je ta njegova »Posveta života za povjerenu braću klerike«, očito nadahnut Kristovom molitvom za apostole u njegovoj velikosvećeničkoj molitvi, pa iz nje prenosim središnji dio:

»O Vječni Bože, Oče, Sine i Duše Sveti, dostoj se primiti u presve(tom) srcu Neoskvrnjene Bl. Majke sav svoj nevrijedni život – sv. misu, sv. oficij, sv. molitve, vršenje dužnosti dobrih djela, trpljenje, odricanje, kušnje sve poteškoće – sve to sjedinjujući s presv. životom Blažene Majke, Kraljice svih svetih, sjedinjen s Presv. Srcem Isusovim, njegovim Upućenjem, križem i svetim životom, neka bude za savršeni napredak povjerene mi braće. Sve ti ovo obećajem, milosrdni Bože, kao žrtvu tvojoj milosrdnoj ljubavi, da im dadeš, Oče nebeski, svoju svetu ljubav, Vječni Sine, svoj sveti Duh, Duše Sveti, svoju svetu mudrost i sedmerostruke darove svoje, da budu puni ljubavi Očeve, mudrosti Sina, dobrote Duha Svetoga! neka budu redovnici po primjeru sv. oca Frane, Apostoli svete Crkve po primjeru Petra i Pavla, vjerna djeca Marijina.«

Uz molitvu koja se dalje izlivala s Antićevih usana uslijedilo je i obećanje da će

klerike voditi prema redovničkim pravilima i starješinskim odredbama te da će, Božjom milošću i uz njegovu pomoć, unapređivati njihov duhovni život svojim primjerom i poticanjem. A u tom se očituje čitavi Antićev odgojni program.

Za taj program bila mu je i opet potrebna Božja pomoć kojoj se on dirljivo obraća molitvom:

»Bože moj, daj mi veliku jakost, promijeni mi srce, rasvijetli pamet, ojači volju i sjedini me u Božanskoj Majci svojoj s Tobom. Čuvat ću ih kao zjenicu oka, jer ih ljubiš, jer si ih Ti izabrao. Daj da ovo ispunim (...) Pomozi mi ovo izvesti radi Tvoje svete slave i njihova spasa i svih koje će oni voditi, upravljati i služiti.«

Iako se čuvanje studenata, o kojem Antić govori, odnosilo na duhovno područje da se netko od njih »ne izgubi«, on je svoju braću čuvao i štutio i od običnih napada. Tako je na studentskim predavanjima u Zboru Milovan znao uzeti u obranu studenta od kritika koje su se osvrtales na stručnost izlaganja a nisu možda pazile na praktičnu stranu, te je upozoravao studente da budu »čedniji« u izražavanju suda.

Molitva vjernika

Na euharistijskom slavlju 5. veljače 2015. u Devetnici MB Lurdske

Potaknuti primjerom sluga Božjega o. fra Ante Antića, obratimo se našem nebeskom Ocu i iznesimo mu naše prošnje, govoreći zajedno: *Utvrdi nas u vjeri, Gospodine:*

- Za sveopću Crkvu, svetog oca Franju, za našega nadbiskupa Josipa, da nas neumorno potiču na ljubav prema tebi i bližnjemu, molimo te.
- Za naš hrvatski narod, posebno za sve obitelji u njemu, da otvoreni životu, trajno svjedoče tvoju očinsku ljubav, molimo te.
- Za sve ovdje sabrane štovatelje Majke Božje Lurdske, molimo te.
- Za što skorije uzvišenje na oltar oca fra Ante Antića i svih hrvatskih slugu i službenica Božjih, molimo te.
- Za sve naše drage pokojnike, posebno za pale branitelje, molimo te.

Bože, Oče naš, po zagovoru oca Antića i svih hrvatskih svetaca, blaženika, slugu i službenica Božjih, milostivo uslišaj ove naše prošnje po Kristu Gospodinu našem.

Piše: Matej Kuhar

IZUZECI MEĐU TISUĆAMA

Ulazi jedan mladić i pozdravlja: Dobar dan, oče.

Možda je nesmotrenjak već bio pod šokovima komunizma pa je i zaboravio kršćanski pozdrav: *Hvaljen Isus i Marija!*

Bilo što bilo, pozdrav mu ne bijaše ni veseo, a ni spontan, više kiseo kad mu ni ovdje pred fra Antom nije došlo na jezik, na usne i na pamet kršćanski način pozdrava.

Ipak za fra Antu pozdrav je bio veoma rječit, bio je jedan od prvih koji je dolazio iz daleka - iz provincije. Bio je to pozdrav studenta medicine.

- *Kako to da si došao?* - upitao ga je sa smiješkom dobrote duhovni otac.

- Moja mi je kolegica E. govorila o vama.

- *Jedno dobro dijete, gospođica E., a vi, što tražite, sinko?*

- Tražim mir, moj oče! Tražim mir duše.

- *Misliš li da ja mogu nešto učiniti za tebe?*

- Sigurno! I drugi su mir ovdje kod vas našli i nalazili.

Dijalog je bio dug. Mladić se posebno osjećao ugodno. A u jednom trenutku fra Ante mu je napomenuo također živce, prehranu, umor, odmor kao i elemente iz psihanalize, jer sve to treba poznavati, dok ga je mladić u tumačenju nastojao zaokrenuti na svoje misli.

- Ne govorimo o tome svemu, dragi oče. Sve to dobro poznam. Imao sam tečaj psihopatologije, o predmetu sam čak položio i uspješne ispite, čitao sam mnogo. Poznajem i Freuda i Junga i Kretschmera, također i još mlade - novije. Meni, oče Ante, zaista treba jedna ruka da me podigne, da mi pokaže prve korake kako bih mogao ići dalje u puni život.

Ne želim ići kroz maglu u svome životu. Ja tražim svjetlo! Zato sam prispio k vama.

- *Želiš, sinko, ići k Bogu?*

- Eto, dobri oče, baš to! Vi ste me potpuno razumjeli. Upravo to: *ići k Bogu!*

O. Ante se, doista, dobro snalazio u psihologiji i parapsihologiji, a također i u psihanalizi, ali nadasve je više težio za područjem morala, ascetike, mistike, teologije. Dakle, bio je veoma zadovoljan što ga je dobar mladić izazvao na ovo veliko i duhovno područje: *ići k Bogu!* Na kraju se mladi student lijepo, pobožno i skrušeno ispovjedio. O. Ante mu je tada, također, udijelio sv. pričest u kapelici Majke Božje Lurdske.

Duša je nadarenog studenta ponovno bila obasjana svjetlom i mirom, te rukovanje obojice bijaše izuzetno: iskreno, toplo i prejako, a pozdrav za obojicu ostao je trajno u dubokoj zahvalnosti Bogu.

Opet drugi student došao je iz Splita. Studira i on u Zagrebu, ali pošao bi kući na mjesec dana u grad pod Marjanom, jer kod kuće mirnije i lakše uči i bolje sprema ispite nego u studentskom centru.

Ali, evo ga deset dana ranije natrag u Zagreb i to s čuđenjem njegovih prijatelja. Poslije izmijenjenih pozdrava na trgu, svatko kreće svojim putem. Mladi Splitsanin prema crkvi Gospe Lurdske, i to u potrazi za duhovnim vođom o. Antom.

Problem ovom mladiću iz srednje Dalmacije bio je svećeničko zvanje, a da nitko od njegovih kolega o tome nije ništa znao. Dosta dugo je mladić mislio i razmišljao - možda godinu i više dana, možda dvije, ali sam nije uspio donijeti odluku. No, previše je razmišljao i ispitivao sebe, te je i molitvom doznao da ima zvanje. Pitao se, doista,

da nije to u njemu bila i ona pobožna nostalgija njegove pokojne majke. Nije li bolje prije završiti i diplomirati medicinu, pa onda poći na studij teologije? Nije li dosta u životu biti samo liječnik da bi se ljudima pomagalo i činilo dobro? A ona djevojka? Možda prema njemu još njeguje svoje iluzije? Nije li i za nju došlo vrijeme da joj se kaže da ona slobodno misli na druge?

I evo ga s takvim mislima, ušao je u sobicu pred fra Antu.

- Hvaljen Isus, oče!

- *Uvijek bio hvaljen, sinko!*

- Oče, ovo je prvi put da ja dolazim k vama. Poznajem vas veoma dobro samo po imenu, jer sam mnogo puta slušao govoriti o vama; bilo u Splitu odakle dolazim, bilo u Zagrebu gdje studiram.

- *Možeš sjesti, sinko! Porazgovarat ćemo u tišini, u velikoj tišini.*

Samo je pola sata trajao njihov razgovor u tišini, ali novi sastanak je zakazan za sutra, srijeda u 11 sati. Govorit će sat i pol: od 11 do 12 i 30 sati, i opet u tišini.

Novi sastanak ponovo u četvrtak. Razgovor od 14 sati pa nadalje, također u tišini. Petak, poslije dugih molitava jednoga i drugoga osobno, a zatim i obadvojice zajedno. I konačno je o. Ante dao odgovor: *Sinko, siguran sam da te Bog zove. I kasnije bi mogao*

završiti studij medicine. Bit će ti, sinko, veoma korisno kad budeš radio, kako se nadamo, ili među crncima u Africi ili u nekom dijelu Azije, Odgovori zdušno na Božji poziv! Bit ćeš sretan!

I tako je samo kroz četiri dana taj životni problem za mladića bio savršeno i sretno riješen - završen. Iz čitavoga mladog bića isijavali su mir i vedrina, radost i blaženstvo duše. Dok bi kolegama, koji su ga pitali kako se vratio u Zagreb prije predviđenog roka, odgovorio šaleći se: »A, ne znaš kako? Vlakom!«

Dobri o. Antić je bio moj duhovni vođa sve od mog djetinjstva. Otac mi je umro za vrijeme rata, ali ga je o, Ante zamijenio u potpunosti. Mogao sam kod njega u bilo koji trenutak dana doći i siguran sam uvijek bio da bi me primio očinskom ljubavlju i dobrotom. Trpio je on zbog mojih neuspjeha, zbog mojih nemarnosti i slabosti, a radovao se je uvijek kad sam mu uspio nešto dobro očitovati - učiniti.

Nažalost, dao sam mu mnogo više prilika za patnju nego za radost, jer nisam uspijevao služiti Bogu kako je on želio i doista od mene tražio, a to sigurno bijaše zbog moje slabosti i nemara.

Žrtvovao se - zapažao sam - sve do kraja života i za one koje je kao i mene duhovno vodio, te se nije odmarao čak ni onda kad bi bio teško bolestan, što mu je sigurno pospješilo preranu smrt. On se za sve potrebne neprestano žrtvovao. Bio je živi primjer svetosti i milosti, a uvjerio je brojne tisuće da se može živjeti prava ljubav prema bližnjemu. I čim bi ga susreo bilo tko onako sretnog, u očima su se dotičnog sve sumnje raspršile i nestale, a rađala bi se sigurnost u duši i srcu da postoji nepatvorena, potpuna i ona vječna, iskonska i izvorna kršćanska ljubav. Uvjerio je brojne tisuće da postoji prava ljubav prema bližnjemu. I čim bi ga susreo onako sretnog, u očima bi mi se sve sumnje raspršile i nestale, a rađala bi se sigurnost da postoji nepatvorena, potpuna i ona iskonska i izvorna kršćanska ljubav.

Da, zaista. Zato su ga najozbiljniji mladići i djevojke - studenti - tražili.

Jedan namještenik piše: »Čuo sam mnogo govoriti o ocu Anti, ali nikada se nisam susreo s njim. Ukazala mi se zgodna prilika da ga posjetim. Pošao sam iz ljubavi kao prema svome najboljem prijatelju da ga vidim i čujem. Čekao sam pred sobom br. 32 i nije mi bilo dosadno čekati. No čim sam prešao prag sobice, osjetio sam tajanstveno ozračje sobe. Sjedio je on na svome krevetu jednostavno i ponizno kao mirno janje i bijaše poduprt jastucima. Umah sam i ja sam do njega postao kao dijete, iako nije bilo 28 godina. Bio sam sretan u tom živom i mističnom ozračju nebeskoga. Izustio mi je riječi: "Sinko! Želio sam upravo to biti. Želio sam da mi ta riječ - u punom smislu, bez laži - može uvijek biti upućena u cijelom tijeku moga života.

Oče Antiću, kako si mi onaj put uskliknuo "Sinko" s potpunom iskrenošću, tako ti i ja upućujem uvijek: Dragi oče - i s istom iskrenošću ponavljam: još nisam dobar i zato mnogo trpim. Molim te da mi sa svojim zagovorom isprosiš od Boga milost da postanem dobar, kako si mi govorio, i da moja patnja pred dobrim Bogom ne bude izgubljena - uzaludna. Želio bih biti u braku i obitelji autentični kršćanski otac i muž. Molim te, pomози mi, također, i u ovome.«

Ali ispred njegove sobe često su se mogli vidjeti u čekanju: svećenici, redovnici i redovnice iz različitih redova i dražba zajedno s civilima, a među ovima i mladi studenti i njihovi profesori, zajedno. Netko prvi put, netko drugi, a neki i deseti ili stoti put. Takav se život, pun duhovne aktivnosti, nastavio kroz bogate godine koje je o. Ante proboravio u Zagrebu, u tišini sobe, molitve, kapele i crkve Majke Božje Lurdske.

Kolike tisuće osoba su prošle kroz ona vrata; klečale su ili su sjedile u njegovoj blizini do njegovih umornih nogu da prime utjehu, ohrabrenje, blagoslov i odrješenje od svojih brojnih propusta - grijeha.

Da! Svatko bi rekao i priznao to, Da!

»Zašto tebi, zašto tebi, zašto tebi?« Tako je pitao brat Leon, kako svi znaju.

Brat Leon je pitao brata Franju, ali možda još više samoga sebe. Zašto čitav svijet trči za siromahom iz Asiza? Zašto je Zagreb žurno hrlilo u crkvu Majke Božje Lurdske, a zatim u sobicu o. Ante? Što je o. Ante posebno imao i dijelio da je privlačio toliko svijeta? Najčešći je bio ovaj odgovor: *Blizu njega se osjeća prisutnost Božja!* Ne svi, ili bolje rečeno, nitko nije znao u čemu se točno sastoji posebna i izvanredna ova prisutnost Božja koju su ljudi osjećali dok su se nalazili kod o. Ante. Netko se je izrazio da je Bog bio tek tu i tamo, da ga je jedna prozirna i lagana zavjesa u sobici skrivala ljudskim očima. Nije Ga se očima vidjelo, ali Ga se jasno i životno srcem i dušom doticalo i osjećalo. On je bio tu, tamo i upravo s Antom, u Anti, i po Anti, kao i sa svakim tko je k njemu došao.

O. Ante bijaše doista sav istrošen u pokori, a u tijelu se stanjio kao jedan veoma lagani i prozirni zastor. Čak je već bio toliko proziran i tanak da se odmah s njime doživljavao i osjećao Bog.

Mi obični ljudi Boga sakrivamo, a o. Ante je učinio da Ga se čuje, osjeća i gotovo vidi i očituje.

Zašto je svijet bježao od nas i trčao k njemu, dobromu o. Anti?!

Posvuda i svakom je bio blagovjesnik rassetoga i uskrsllog Gospodina!

Tako, Dijete Božje, ustrajte i budite dostojna zaručnica isusova i dobra kćer Nebeske Kraljice. Posebno zahvaljujem već sada, a sutra ću u svetoj misi na poseban način, jer je u Vama Isus svojom milošću pobijedio. Nemojte se više okretati natrag. Uvijek naprijed, uvijek gore –*sursum corda*- gore srca.

(AP II/38, 9)

Fr. Anto Antić

Piše: dr. fra Vicko Kapitanović

ČVRSTO UGRAĐEN U CRKVVU

Premda je Antićev pogled trajno bio usmjeren prema nebu, pri susretu nije plašio nedostižnošću, dapače se stjecao dojam čovjeka koji čvrsto hoda zemljom i shvaća zemaljske nevolje, uvijek spreman s njima se suočiti. U takvom stavu pomagalo mu je shvaćanje Crkve u kojoj je promatrao produžetak Kristove prisutnosti na zemlji. Tako 12. srpnja 1961. piše o. fra Petru Čapkunu: »Ah, sv. majka Crkva, dobro bismo je morali poznavati, ljubiti, voljeti i za nju se žrtvovati i sve doprinositi da ona bude Isus među nama, u svijetu vidljiv i očigledan.«

Ljubav prema Crkvi naglašena je često i osjećajno u Antićevim pismima. U njegov životu očitovale se napose u ljubavi prema papi kao Kristovu namjesniku na zemlji i prema biskupima kao nasljednicima apostola. Uz prijevode svetačkih spisa najviše je davao prevoditi enciklike papa i spise crkvenog učiteljstva. Nažalost nije se sačuvao prijevod knjige fra Karla Balića: *Filozofsko i teološko učenje pape Pija XII. i njegovo vrijeme (De doctrina philosophica et theologica Pii Pape XII eiusque momento, Ad Claras Aquas 1949.)*. Sa studentima je pripremao akademiju u počast papi Piju XI. Primjerom je poticao na štovanje rimskog prvosvećenika, čiji je blagoslov preko radija primao na koljenima. Štovao je biskupe i rado ih posjećivao, pa je i od njih na koljenima znao zatražiti blagoslov. Preporučivao je molitve za svećenike. A kad su započele pripreme za II. vatikanski sabor, preporučivao je molitve za njegov uspjeh, želeći da Duh Sveti raspali sve vjernike svojim žarom i pretvori ih u Kristove apostole. Jednom riječju, bio je dijete Crkve, što je savjetovao i drugima.

Redovništvo mu se činilo u neku ruku simbolom svetosti Crkve, jer ono zavjetima

Sveta Misa, prema slici, služi se kroz 24 sata u naznačenim zemljama svijeta.

Narisala: S. Beata Milašin Družbe Naše Gospe Otac Antić je ovu sliku uvijek držao iznad svog radnog stola kao poticaj na molitvu i sjedinjenje sa slavljem Svete Mise u to vrijeme

štiti krsnu nevinost, pa je u njegovim govorima ili spisima naglašen taj odnos prema svetom. Redovnička je zajednica za nj sveta redovnička zajednica ili sveta obitelj, provincija je sveta provincija, kongregacija sveta družba a samostan je sveti samostan. Slike o redovničkim ustanovama ovise i o osobama kojima su njegova pisma upućena.

Uz ljubav prema Franjevačkom redu, kojem je pripadao, izražavao je i ljubav prema vlastitoj Provinciji, o ulozi koje je, usprkos nedostacima, imao visoko mišljenje, i koju je svojim radom želio duhovno podići i obogatiti. Pohađao je više puta odgojne zavode, naročito novicijat. U vrijeme kad je, zbog komunističke vlasti, vladala nestašica duhovnih knjiga, priređivao je prijevode, davao ih prepisivati i dostavljao samostanima za razmatranje i pobudne nagovore, naglašavajući osobama kojima je povjeravao taj posao da će tako upotrijebiti svoje vrijeme »*najsvetije radeći za Boga i za svoju Braću*«, kako 16. siječnja 1853. piše fra Anti Jadrijeviću.

Predlagao je za postdiplomski studij sposobnije studente, a ako među studentima nije bilo dovoljno sposobnih, preporučivao je da se uzmu sa župa već prokušani, radije nego da se šalju nesposobni, pazeći pritom da se ne šalju masovno niti iz jednog kraja kako se ne bi poremetio bratski sklad i stvorio kampanilizam.

No, Antić se nije zatvorio samo u svoj Red. Bio je podjednako na raspolaganje članovima svih redova i redovničkih družba koji su pred njim u sakramentalnoj ispovijedi izlivali dušu ili od njega tražili duhovne savjete.

O osjećajima naravne ljubavi jedva je kod Antića moguće naći tragove, jer on svjesno trajno nastoji da pokretač svih njegovih osjećaja bude Božja ljubav. Dobiva se dojam da i u ljubavi prema rodbini svjesno izbjegava svaku nježnost, tako da iz njegovih pisama izbija na vidjelo skrb iza koje se skriva ljubav. Tek se rijetke izričito spominju, ali trajno pretpostavljaju, dvije druge Antićeve naravne ljubavi: domovina i narod.

Ništa nam u životu nije tako potrebno kao neprestani izljevi milosti i darova Duha Svetoga. Naš život kolikogod mi nastojali isprepleten je mnogim poteškoćama, napastima, kušnjama i nevoljama svake vrsti, tako da nam je nemoguće sve to izbjegnuti, dobro se snaći i duhovno napredovati bez posebne milosti i pomoći Duha Svetoga. Zato budite pobožni Duhu Svetomu i svaki dan molite Ga da upoznate samu sebe i da upoznate Gospodin. U toj vježbi svaki dan napredujte. To Vam dajem za vježbanje i to Vam preporučujem da nigda ne zaboravite tu vježbu.

S pomoću Božjom prelazim na ono što je najvažnije u vašoj duši. Dijete Božje, jest nešto živa, pokretljiva, sposobna za razvijanje, za napredovanje, za usavršavanje. Život, koji ne zna svoje dane i svoje godine iskoristiti, da nešto boljega, većega, ljepšega, savršenijega stekne i da napreduje u većem dobru, taj život nije iskorišten i ne odgovara svome cilju.

Vi ste s pomoću Božjom dijete Božje urešeni svetim redovničkim zvanjem, od Gospodina pozvani na duhovni život u komu ste stekli i različita lijepa iskustva i koji mora ići svomu napredovanju i usavršavanju.

(AP II/38, 13)

Fra Antić

40 dana u 40 crkava

„Čisto srce stвори mi, Bože, i duh postojan obnovi u meni.“

Preuzeto sa www.laudato.hr

Prvi dan Čista srijeda, 18. veljače. 2015.
– Svetište Majke Božje Lurdske, Ulica kralja Zvonimira 64 (Vrbanićeva 35), Zagreb. Vrijeme korizme, vrijeme pokore i priprave, vrijeme posta, molitve i bratske ljubavi. Vrijeme kada se čovjeku valja vraćati svojim izvorima. Tako je prva posjećena crkva ovoga korizmenoga hoda, crkva mojega krštenja i potvrde – crkva Majke Božje Lurdske. »Obrati se i vjeruj Evandjelju« – tim riječima i obredom pepeljenja svi smo danas ponovno pozvani. Svakome od nas ponovno je pristigla Ponuda Ljubavi kojom nas se zove u naručje Ocu po Sinu u Duhu. Toliko miline čuti te riječi ovdje pred Presvetom Bogorodicom, ovdje gdje je rođen novi čovjek. Od svoga sam krštenja tisuće puta sagriješio, zabrazdio, opirao se, svašta činio i svašta propuštao činiti. Ali uvijek sam dobivao priliku »razderati svoje srce« kako se u današ-

njem čitanju može naći kod proroka Joela i vratiti se onome koji me stvorio jer vječna je Ljubav Njegova. »Žrtva Bogu duh je raskajan«, zato te molim, Oče: »Čisto srce stвори mi, Bože, i duh postojan obnovi u meni«.

Ovo veličanstveno marijansko svetište, u koje vjernici ulaze iz zagrebačke Ulice kralja Zvonimira 64, dok je župni ured na adresi Vrbanićeva 35, počelo se graditi tridesetih godina prošloga stoljeća, a temeljni je kamen blagoslovio 25. ožujka 1936. godine tadašnji pomoćni nadbiskup zagrebački Alojzije Stepinac. Nacrta arhitekta Jože Plečnika, koji se za njihovu izradu odrekao novčane nagrade, sadržavali su izgradnju svetišta koje se sastoji od kripte i gornje crkve. Već 12. prosinca iste godine kriptu je stavljena pod krov, a i njezin je sagrađeni dio posvetio današnji blaženik 24. listopada 1937. Gornja pak crkva još nije uređena za bogoslužje.

Župom koja je otvorena na blagdan Bezgrešne 8. prosinca 1942. upravljaju braća franjevci Reda Manje braće Provincije Presvetog Otkupitelja. U samostanu pripadajućem svetištu, 4. ožujka 1965. godine, na glasu svetosti, preminuo je dobri otac fra Ante Antić. Tijelo sluge Božjega s Mirogoja je 1970. godine preneseno u kriptu svetišta i čuva se u velikom kamenom sarkofagu, a svakoga prvog četvrtka u mjesecu vicepostulator kauze zajedno s pukom moli molitvu za proglašenje blaženim oca fra Ante Antića i za milost po njegovu **zagovoru**.

Spomenut da sam prah i da ću se u prah pretvoriti, posut pepelom i s čvrstom nakanom da se obratim i vjerujem Evandelju pozdravljam Majku Božju Lurdsku, utječem se njezinu zagovoru i zaštiti, kako tijekom ove korizme, tako i u sve dane života svoga. Spominjem se i nekih rečenica koje pamtim cijeli život. Tako se sjećam jedne, fra Joze Zrnčića, župnika koji me onomad u ovoj crkvi krstio: »*Uskrsnuti valja prije svoje smrti!*«

*Velimir Ponoš - srijeda,
18. veljače 2015. u 11:24*

IZ ŽUPE I DEKANATA

DEKANATSKI PASTORALNI SUSRET U ZNAKU SL. BOŽJEGA OCA ANTIĆA

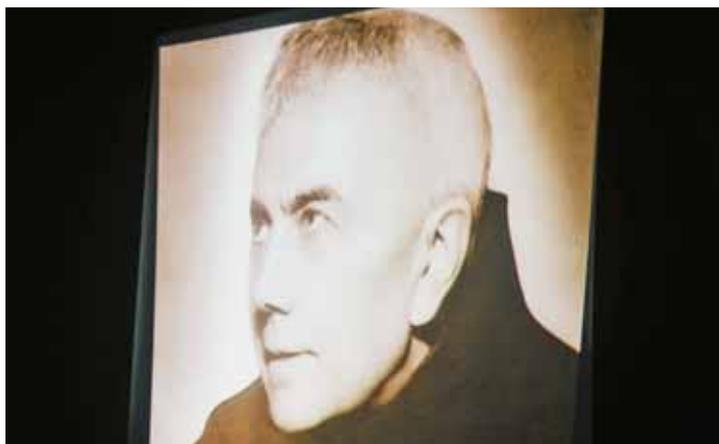
U prigodi 50. obljetnice njegove smrti, 17. ožujka ove godine u samostanu Majke Božje Lurdske, u samostanskoj kapeli, održan je pastoralni susret svećenika Trnjansko-maksimirskog dekanata na kojem se okupilo 17 svećenika. Na sastanku se govorilo o svetačkom liku o. Antića, njegovoj karizmi ispovjednika i duhovnog vođe i poticajima koji u svakodnevnom pastoralnom djelovanju proizlaze iz njegova lika.

Susret je započeo molitvom. Nakon molitve domaćin, župnik župe Majke Božje Lurdske fra Nikica Ajdučić, u kratkim crta-

ma je iznio život i svetački lik sluga Božjega o. fra Ante Antića. Nakon toga slijedilo je razmatranje nadahnuto na kratkom tekstu Sluge Božjega *Bože moj i sve moje*, nazvanom *Pravilo života*.

Nakon razmatranja župnik o. fra Nikica Ajdučić prikazao je skraćenu verziju filma Nene Kužine *Dobri otac Antić*. Nakon projekcije filma izmoljena je molitva za proglašenje blaženim Sluge Božjega. Susret je završio razgledanjem sobe oca Antića i kratkom molitvom.

J. Ivanov

BOGOSLOVI I SJEMENIŠTARCI ANTIĆEVE PROVINCIJE NA NJEGOVU GROBU I U NJEGOVJ SOBI

Idući na nacionalno hodočašće redovnika i redovnica u Godini posvećenog života u nacionalno marijansko svetište Mariju Bistricu, bogoslovi i sjemeništarci Franjevačke provincije Presvetog Otkupitelja, u petak 13. ožujka ove godine pohodili su svetište Majke Božje Lurdske i obišli grob i sobu slugu Božjega oca Antića. Na njihovu dolasku u 19.40 dočekaio ih je i pozdravio o. gvardijan fra Mate Matić. Progovorio im je o Antićevoj dugogodišnjoj službi magistra u Makarskoj, Zaostrogu i Zagrebu i njegovoj životnoj karizmi ispovjednika i duhovnog vođe. Progovorio im je i o njegovoj svetoj smrti 4. ožujka 1965. i o prijenosu njegova tijela s

grobља Mirogoj u kriptu Majke Božje Lurdske 15. prosinca 1970. Posebno im je progovorio o velikoj antićevskoj pobožnosti vjernika laika, redovnica, redovnika i svećenika. Protumačio im je tijekom kauze o svetosti Antićeve osobe, koja je na Nadbiskupskom duhovnom stolu započeta 1984. i dovršena 1995. Kauza o čudu otvorena je 1998., a zatvorena je 2000. Obje kauze prenesene su na kongregaciju za kauze svetih. Kauza o Antićevoj svetosti uspješno je na Kongregaciji privedena kraju, a kauza o čudu od liječnika koji rade za kongregaciju nije prihvaćena.

Nazočnik

1. Pismo stiglo 12. veljače 2015.

Poštovani fra Josipe!

Prije svega lijep pozdrav iz sunčanog (...)!

Vi se mene vjerojatno ne sjećate, ali zato se ja Vas sjećam. Bio sam, naime, kod Vas u Vašem samostanu Gospe Lurdske u Zagrebu 16. svibnja 2014. i zanimao se kako napreduje proces za proglašenje blaženim Sluge Božjega fra Ante Antića. Vi ste na moja pitanja vrlo ljubazno odgovarali. Tom prigodom poklonili ste mi nekoliko primjeraka glasila vicepostulature sluge Božjega fra Ante Antića *Antić* (br. 1-2/2013.) i više sličica Sluge Božjega na kojima se nalazi molitva fra Anti Antiću za udjeljivanje milosti po njegovom zagovoru.

Dva dana prije toga, 14. svibnja 2014., bio sam kod jedne članice OFS-a sa Svetog Duha u Zagrebu (...), koja mi je pričala o bolesti svoje praukne (...), koja je tada imala 5 godina, kako je teško bolesna: stvara joj se voda u koljenu i brzo se umara, čak i kada skuplja igračke po sobi, mora se odmarati od umora. Liječnici nisu vidjeli mogućnost njenog ozdravljenja. Kako sam kasnije saznao od (...), riječ je o autogenoj bolesti. Tada mi je došla misao, da bi bilo dobro učiniti devetnicu sluzi Božjemu fra Anti Antiću za ozdravljenje male Sare. Bio sam ponovo kod (...) 29. svibnja 2014. te joj preporučio da obavi devetnicu sluzi Božjemu Anti Antiću, ali i da potakne (...) majku gospođu (...), unuku (...), da i ona obavi devetnicu Sluzi Božjemu za ozdravljenje svoje kćerke (...). (...) sam dao spomenuti broj časopisa *Antić* i nekoliko sličica Sluge Božjega sa zagovornom molitvom (za devetnicu). Pisac ovih redaka, (...) učinio je dvije devetnice sluzi Božjemu Anti Antiću za ozdravljenje (...) (od 29. svibnja do 7. lipnja 2014. te od 10. lipnja do 3. srpnja 2014.). Posljednju devetnicu nisam činio dan za danom, nego kad sam se sjetio, ali sam devetnicu učinio.

Jednom, 2. lipnja 2014., bio sam i na grobu Sluge Božjega te molio za ozdravljenje male (...).

Ne malo i ugodno bio sam iznenađen, kad sam dobio božićnu čestitku od (...), 18. prosinca 2014., u kojoj je pisalo da je mala (...) ozdravila.

30. prosinca 2014. nazvao sam telefonom (...), koja mi je potvrdila (...) ozdravljenje, te da je i ona, učinila devetnici za ozdravljenje svoje praukne. Prabaka je bila u strahu da će mala (...) ponovno oboljeti od iste bolesti. Mirio sam je, kad sam joj rekao, da se to neće dogoditi, ako je ona ozdravila po zagovoru sluge Božjega fra Ante Antića.

Ponovo sam nazvao telefonom prabaku (...) 2. veljače 2015. i zanimao se za praukno zdravlje. Tom prigodom s. Božica mi je rekla daje i (...) majka gđa (...) isto tako molila devetnicu Sluzi Božjemu svoje kćerke za njeno ozdravljenje. (...) je rekla u tom razgovoru da je praukna dobro, ali da zna katkada leći u krevet od nekog umora, možda od dječjih nestašluka. Također mi reče da liječnici ne žele pisanim načinom posvjedočiti da je (...) ozdravila, iako njena osobna liječnica tvrdi da je ozdravila. No sada je i (...) sestra Dora oboljela od iste bolesti koju je imala Sara, pa je obitelj opet u brizi.

(...) dozvolila mi je da Vam dadnem njen broj telefona i njenu adresu s mojom željom da Vi s njom stupite u kontakt, jer ona zbog bolesti ne može k Vama doći. Ne može, naime, duže vremena hodati. Ako mislite, poštovani fra Josipe, da u ovom slučaju ima nekih elemenata čudesnog ozdravljenja po zagovoru sluge Božjega fra Ante Antića, onda možete stupiti u kontakt s prabakom (...), koja će Vam sve lijepo objasniti. A možda bi bilo bolje da je posjetite u njenom stanu i s njom o svemu razgovarate (...).

Eto, poštovani fra Josipe, osjećao sam potrebu da Vam ovo napišem. Vi ćete vidjeti

ima li tu elemenata za čudesno ozdravljenje ili nema. Želio bih svom dušom da naš dragi i kreposni fra Ante Antić postane uzor kršćanskog življenja i po proglašenju blaženim i svetim.

Iskreno i bratski Vas pozdravljam preporučujući se u Vaše molitve! Gospodin Vam dao mir!

F. A. K.

(Pismo i podaci u Vicepostulaturi)

2. Pismo prispjelo u prvoj polovici ožujka 2015.

Poštovani fra Josipe!

Srdačno Vas pozdravljam i želim strpljenje i ustrajnost u radu. Ovim pismom želim izraziti zahvalnost za milost koju sam primila po zagovoru oca Antića. Radi se o zaposlenju. Rješenje za radno mjesto je izdano a poziv na posao trajao je dugo. Ta neizvjesnost uzrokovala je nerazumijevanje, nezadovoljstvo i blokadu. Pitali smo: Što činiti?

Prijateljica mi je dala glasnik oca Antića. Moram priznati da sam se i prije Njemu utjecala u molitvi, ali otkako sam ovdje zaboravila sam na Njega. Pročitala sam da se četvrtkom prikazuje sv. misa i održava klanjanje. Mi to imamo ovdje zahvaljujući našim svećenicima.

I ja iznosim ovu našu potrebu zatražiti zagovor oca Antića. Nakon trećeg četvrtka moja mi nevjesta javlja da je dobila posao. Sretna sam radi te milosti ali sam se osjećala još sretnijom jer sam osjetila blizinu oca Antića. Zato sve članove svoje obitelji stavljam pod Njegov zagovor i molim da nam izmoli duševno i tjelesno zdravlje, mir i razumijevanje. Molit ću da što prije bude uzdignut na čast oltara. Za vrijeme zemaljskog života bio je oslonac i pomoć mnogima u nevolji. Vjerujem da sada može učiniti više, naravno, ako mu se obratimo.

Sve Vas srdačno pozdravljam.

(Z. M.)

Pismo i podaci u Vicepostulaturi

3. Pismo prispjelo 20. ožujka 2015.

Poštovani,

javljam Vam se sa sljedećim svjedočanstvom o ocu fra Anti Antiću. Bio mi je ispovjednik kao i duhovni vođa od 1959. do 1965. On je bio sveta života. Posjedovao je karizme nadnaravnog sadržaja: pronicavost, dalekovidnost i dar proricanja.

Svjedok sam svega gore navedenoga. Bila sam kandidatica i pripravnica za novicijat u družbi (...) u Zagrebu u Maksimiru. Približavalo se vrijeme za novicijat, pa sam češće odlazila kod oca Antića, a on bi me često korio sljedećim riječima: »*Ćerce, ćerce – ohola, ohola*«.

Jednom zgodom zamoli me č. s. prefekta G.S., znajući da idem kod oca Antića, da uzmem sa sobom jednu pripravnicu za novicijat – B. T., koja je htjela »izići«, tj. napustiti samostan. Naravno rekla sam joj: »*B., idem kod oca Antića. Ideš i ti sa mnom!*« Obadvije smo pošle i došle u Vrbanićevu. Najprije smo naravno ušle u kapelu, kleknule u prvu klupu da se malo saberemo. Nije trebalo dugo čekati da se o. Antić pojavi pred nama.

1. Njegov pronicavi pogled – vidovnjački duh po kojem je on sve unaprijed znao, tako da nismo ni usta otvorile. Ostale smo zapravo bez riječi. Otac Antić počeo je uobičajenim: »*Ćerce ...*« Javno je ispovjedio moju kolegicu bez obzira na moju nazočnost.

2. Proročanstvo moje budućnosti izrazio je ovako: »*Riječima je nju korio a u mene prstom upirao govoreći – „Na jedna će je vrata izgoniti, a ona će se na druga vraćati.*« Tada nisam shvaćala što to znači, ali sam to poslije u životu iskusila. Od onda do danas, nemoguće je sve nabrojiti i pojedinačno opisati. Evo samo par zgoda. Činili su sve moguće pritiske da izidem sama, ali uz njegovu pomoć jako sam se borila za svoje zvanje. Osjećala sam njegovu pomoć i blizinu. Stigla sam me teška iskušenja, bolest i nerazumijevanje. Bolnica mi je postala drugi dom. Nikada me nitko nije pohodio, pa niti

sami poglavari. Jednostavno su me smatrali umišljenom bolesnicom usprkos brojnim operacijama, i to sve jedna za drugom. S druge strane, po Božjoj providnosti, dolazile su osobe koje nisam poznavala. Tražile su me po imenu i pitale da li mi što treba.

Doživjela sam progone. Što ću sada iznijeti nije za povjerovati. Tjerali su me do te mjere da su mi promijenili identitet i dokumente i učinili me Srpkinjom, rođenoj u Srbiji ili Crnoj Gori. Sve sam uspjela riješiti i nikoga nisam okrivljivala za sve to. Sve navedeno imam pismeno sačuvano. To mi je prorekao i o. fra Ante Antić.

3. Još jedno čudo. Bila sam posljednja osoba, kojoj je otac Antić podijelio sakrament pomirenja i svoj blagoslov. Žao mi je jer je to nestalo u ratu. Za ovu izjavu može posvjedočiti pater koji je na vratima čekao liječnika, ako se sjeća prizora kako je na mene vikao: »*Dolaziš mučiti čovjeka koji umire, gubi se!*«, dok je otac Antić iz sobe zahtijevao: »*Pusti je unutra!*« Kratko nakon toga otac Antić je umro.

(K. A.)

Pismo i podaci u Vicepostulaturi

4. Pismo prispjelo 20. ožujka 2015.

Cijenjeni fra Josipe!

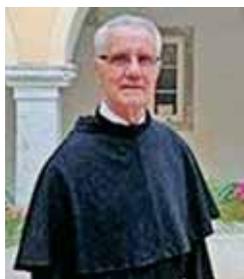
Ovaj skromni prilog od 130 kn prilažem za nakanu koji Vi odredite.

Godinama se svakodnevno molim za proglašenje blaženim dobrog oca fra Ante Antića. U godinama sam, ali želim i nadam se da ću dočekati taj dan. Kad primim njegov Glasnik, pročitam ga od prve do zadnje stranice. Bila sam na njegovu grobu u crkvi Majke Božje Lurdske. Molila sam za mojega sina koji je ovisnik o alkoholu, za unuka koji boluje od anksioznosti. U meni je jaka vjera da ću dočekati da moje molitve budu uslišane. Posebno se molim Majci Božjoj Trsatskoj, ali se nadam da ću i ja primiti milost po zagovoru Oca Antića.

Iako sam penzioner, nastojat ću još koji put poslati milodar.

FRA PETAR-PERKO RUNJE

Karakašica (Sinj), 9. svibnja 1938. – Zagreb (Odra), 16. prosinca 2014.

Franjevac, svećenik, član Provincije trećoredaca glagoljaša sv. Jeronima, izuzetno zahvalan dobrome slugi Božjem o. Anti Antiću za svoje franjevačko - svećeničko zvanje i to kada je imao otići služiti tadašnji vojni rok, a već je definitivno odlučio napustiti svoj redovnički i budući svećenički poziv; no nepredviđeno se u samostanu Gospe Lurdske (pred odlazak u vojsku) susreo sa svetim i pronicavim duhovnikom o. Antićem, koji je mladom kleriku fra Pjerinku (kako su ga od milja zvali) tiho prišao i riješio sve muke, probleme i borbe oko duhovnog poziva (biti ili ne biti svećenik – redovnik). Te borbe za zvanje, prema duhovnom učitelju i magistru Antiću, muče većinom sve kandidate redovničkog i svećeničkog života, među kojima oni koji se sami u sebi osjete bespomoćni, dok traže i slamčicu spasa da bi bili bolji i savršeni redovnici, kako je želio iskreni i veoma plemeniti klerik fra Pjerinko, koji je pred odlazak u vojsku odlučio da ne bude svećenik. Prije odlaska pošao je u samostan Gospe Lurdske da se pozdravi s prijateljem i klerikom (fra I. M.) i da mu kao prijatelju kaže da se iz vojske neće vratiti u samostan trećoredaca glagoljaša, već će poći u svijet, gdje će ostati dobri vjernik-katolik.

No, ipak s takvom nakanom, dok je čekao da mu netko otvori vrata u klerikat za kratki razgovor i pozdrav s I. M., a hodnik je bio prepun mlađeg i starijeg svijeta koji je od o. Antića tražio duhovnu pomoć, koji se upravo izišao iz sobe i ravno pošao fra Petru. Tada

je fra Petar prvi put susreo o. Antića i on njega. O. Antić mu je ljubazno prišao s riječima: »Sinko moj, sinko, tebe sam danas čekao i trebao! Uđimo u sobu!« Posve iznenađen i uzbuđen fra Pjerinko (uskoro mladi vojnik) ušao je s o. magistrum, pronicateljem duša, u sobu i sjeo do stola, gdje mu je o. Antić posve jasno obrazložio mladenačke probleme i borbe za zvanje. Nakon toga je fra Pjerinko kleknuo i zamolio o. Antića za sv. ispovijed, ostavši u duši i srcu posve začuđen, ali i smiren i sretan zbog svega što mu je dobio o. Antić razjasnio i rasvijetlio. Nakon sv. ispovijedi i blagoslova Sluga Božji mu je očinski kazao samo ovo: »Sinko, sinko, sada pođi svom prijatelju fra Ivanu u naš klerikat i reci mu za svoj vojni rok, da ćeš ga hrabro i dostojno odslužiti.« Baš to je fra Pjerinko ponijelo u nove pobjede u svećeničkom i redovničkom životu za vrijeme služenja vojske.

Fra Pjerinko je ostao posve začuđen kada su mu nakon mjesec i pol dana počela stizati fra Antina duhom bogata pisma kao vjerniku, a da on to nije očekivao. Pitao se odakle je o. Antić doznao za adresu i vojnu poštu, kada mu on iz vojske nije pisao. Kako su pisma bila prepuna predivnog duhovnog sadržaja i pouka za snažan i jak duhovni život, a Pjerinko se kao vjernik bojao da netko u pretresu ne dođe do pisama, što mu je moglo prouzročiti velike nevolje, odlučio je da pisma vlastitom rukom prepisuje u bilježnicu. Ispisao je tako dvije pune bilježnice prekrasnih duhovnih sadržaja, koje su mu bile velika hrana i pomoć – svetinja, ne samo u vojsci, nego i za vrijeme studija i kao mladom svećeniku. Za svećenika je zaređen 1964. Kada je 1965. otac Antić umro, pomišljao je obje bilježnice s pismi-

ma za duhovni život klerika u vojsci predati u samostanu Majke Božje Lurdske, no nije ih našao u svojim spisima i knjigama, iako je na njih posebno mislio znajući da su bile najveća pomoć u zidanju njegove duhovne franjevačke i svećeničke zgrade. O tome je kasnije razgovarao s vicepostulaturom fra Vladimirom Tadićem. Spomen na pisma koja su ga duhovno podizala i snažila fra Pjerinko je kratko opisao u svom sjećanju na slugu Božjega o. fra Antu Antića u članku pod naslovom: *Učitelj poslušnosti – fra Ante*

– *nasljedovatelj Kristov* (DOA, XXVIII (1998.), br. 2 (106), str. 19). Možda su to upravo najljepši biseri Antićeve duhovnosti za nova mlada redovnička i svećenička zvanja, kako to u članku piše fra Petar. Ostvario je svoju veliku želju, a to je širenje glasa svetosti o sluzi Božjem ocu fra Anti Antiću. Također je, kao gvardijan i bolnički kapelan, u Ogulinu, propovijedao drugi dan na trodnevnicu - 2. ožujka za Antićevo 2008. o temi *Iskustvo Boga kod oca Antića i naše iskustvo*.

NEOBJAVLJENO PISMO OCA ANTIĆA POK. FRA PETRU-PERKU RUNJI

Ovdje donosimo pismo, koje je 1959. Sluga Božji napisao pokojnom fra Petru-Perku Runji, dok je ovaj bio na odsluženju tadašnje vojske. Pismo dosada nije objavljivano. O. fra Ante Antić pismo je napisao zamaskirano, da se pri mogućim pregledima vojničke pošte koji su tada bili česti, ne otkrije da to piše svećenik budućem svećeniku. Ovdje otkrivamo sposobnost Sluge Božjega da na jednostavan, ali dostatan način, »kodira« pismo i tako učini da oni koji su pregledali vojničku poštu ne otkriju, ni tko je vojnik, ni tko mu šalje pismo, niti što pošiljatelj želi postići pismom. Sam fra Petar je iz opreza pismo prepisao u jedan notes 1. listopada 1959., a pismo uništio jer su pregledi vojničkih kovčega bili česti.

Fra Petar je tekst pisma stavio na svoje računalo i zapisao: *»Prije pis napravio! Slijedi tekst potpuno vjeran tvrdim. Napravio sam ga jer sam htio prikriti tko mi je pisao jer je kontrola kofera bila česta.* – Nakon računalnog prijepisa teksta pisma fra Petar-Perko dodaje: *Papir je iz jednoga notesa kojega sam imao pri ruci i tada prepisao kao uspomenu. Koju volim i rado čuvam do danas.*«

Tekst pisma donosimo u cijelosti:

»Posebno Te se danas sjećam i mislim na Te. Želim Ti da Te uvijek ono lijepo sunce koga svaki dan tako i toliko uživaš uvijek sjeća svojom ljepotom, svojom divotom neprolaznog sunca i Ljepota i Života i one slike, koju sunce predstavlja i mjesec po čarobnoj noći.

Uvijek budi u svemu dobar vojnik i dosljedan svoga cilja.

Svako dobro želi i mnogo lijepih pozdrava odani Tvoj Toni!

Zagreb, 15 – VIII. – 59.«
(Đenovići)

Kratko tumačenje pisma:

Sunce simbolizira Krista, a mjesec Bl. Djevicu Mariju. Poziv da bude dobar i dosljedan vojnik jest poziv da ostane ustrajan u svojem redovničkom i svećeničkom zvanju surađujući s Kristovom milošću. Pismo nije slučajno napisano na svetkovinu Uznesenja Marijina.

Fra Petar je kao svećenik vršio veoma važne i odgovorne redovničke službe. Bio je odgojitelj, ispovjednik, kateheta, devet godina dušobrižnik za hrvatske iseljenike u Sjedinjenim Američkim Državama, generalni definator, gvardijan, bio je predan radu s Franjevačkim svjetovnim redom, a skrbio je i za stare i nemoćne. Uza sve to bavio se i znanstvenim radom te objavio desetak znanstvenih radova o srednjovjekovnom franjevaštvu i glagoljaštvu u našim krajevima.

Umro je, okrijepljen svetim sakramentima, 16. prosinca 2014. u samostanu sv. Franje u Odri (Zagreb). Misu u samostanskoj crkvi sv. Franje na Krku i sprovod vodio je mnp. o. provincijal fra Niko Barun uz više desetaka svećenika i mnoštvo rodbine iz Sinja, brojnih štovatelja i prijatelja iz Zagreba, Zadra, Ogulina i Krka.

fra Vladimir Tadić

FRA PETAR JANKOVIĆ-MILOŠ

Hrvace, 28. kolovoza 1927. – Sinj, 22. travnja 2015.

U srijedu 22. travnja 2015. u 88. godini života, 69. godini redovništva i 65. svećeništva, okrijepljen svetim sakramentima, blago je u Gospodinu preminu o. fra Petar Janković-Miloš.

Fra Petar je rođen 28. kolovoza 1927. godine u župi Hrvace od oca Petra i majke Jele r. Stipanac. Na krštenju je dobio ime Mate. Nakon završene osnovne škole u rodnom Hrvacama, koju je pohađao od 1934. do 1940. godine, upisao se u Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju, gdje je i maturirao 1946., nakon povratka s Visovca iz kuće novicijata, u koji je stupio godinu dana ranije, filozofsko-teološki studij pohađao je u Zagrebu od 1946. do 1952. godine. Svečane redovničke zavjete položio je 4. siječnja 1950. u Zagrebu. Sveti red đakonata primio je 22. prosinca 1951. u Zagrebu, gdje je u katedrali na svetkovinu sv. Josipa 1952. zarađen i za svećenika. Mladu je misu proslavio iste godine u rodnoj župi na svetkovinu Blagovijesti. Za vrijeme studija u Zagrebu magistar mu je bio sluga Božji o. fra Ante Antić.

Prva mu je svećenička služba bila služba župnika u Nevestu gdje ostaje do 1958. godi-

ne. Kroz te je godine vršio i službu dekana. Nakon Nevesta imenovan je na godinu dana župnikom Kljaka s rezidencijom u Drnišu, a potom postaje župnikom župe Gradac Drniški, gdje ostaje do 1967. godine. Od 1967. do 1973. obnaša službu gvardijana i župnika u Kninu, te eskurira i župu Vrpolje. 1973. godine preuzima službu župnika u Podbablju i tu ostaje do 1979. godine, kada postaje gvardijan samostana u Sinju. 1982., kao župnik, preuzima župu Potravlje, Maljkovo, Satrić, gdje ostaje sve do umirovljenja 1997. godine. Osamnaest zadnjih godina svoga života proveo je u samostanu u Sinju, djelujući kao ispovjednik.

U petak 24. travnja 2015. godine u crkvi Gospe Sinjske u Sinju mons. Marin Barišić, nadbiskup metropolit splitsko-makarski, u 15.00 sati služio je misu zadušnicu za pok. fra Petra. U koncelebraciji su bili provincijal fra Joško Kodžoman, sinjski gvardijan fra Petar Klapež, sinjski župnik fra Ante Bilokapić, dekan don Stipe Ljubas i 82 svećenika.

Brojna rodbina, vjernici, časne sestre i osobni prijatelji došli su se oprostiti od fra Petra. Pjevanje su predvodili franjevački bogoslovi i sjemeništarc i a na orguljama je pratio mo. fra Jure Župić. Sprovodne obrede, nakon završetka mise zadušnice, na groblju sv. Frane u Sinju prevodio je gvardijan fra Petar Klapež.

Mons. Marin Barišić na početku mise zadušnice i u trenutku oprostaja od pok. fra Petra izrazio je ljudsku i kršćansku sućut provincijalu fra Jošku, franjevcima, časnim sestrama, rodbini i prijateljima te župljanima župe Hrvace i župljanima župa u kojima je fra Petar kao župnik djelovao. O. Nadbiskup je naglasio kako se od fra Petra opraštamo u uskrsnom vremenu kada slavimo Kristovu pobjedu nad smrću i upravo Krist želi to uskrsnuće podijeliti sa svima nama. Fra Petar je živio, vjerovao i naviještao slavlje Uskrsne vijesti da je život jači od smrti. U toj vjeri i nadi pratimo fra Petra i molimo da ga Uskrsli obdari životom.

»Blaženi koji umiru u Gospodinu«, citirao je o. nadbiskup riječi apostola Ivana na početku propovijedi i nadodao kako je najvažniji trenutak u životu prijelaz iz ovoga života u vječnost. To blaženstvo je važno u našem ljudskom hodočašću i podrazumijeva život u Gospodinu. »Blago tebi, fra Petre, umro si u Gospodinu«, rekao je mons. Barišić i nastavio: »Kako to uistinu možemo reći za fra Petra jer je svoj život vezao uz Gospodina i mislio na Gospodina u cijelom svom redovničko-svećeničkom životu. (...) Činjenica je kako smrt izaziva različita promišljanja i strah. Taj strah može biti također različit. (...) Susret sa smrću može biti kao i susret zaručnika i zaručnice koji žive u

radosnom iščekivanju poput sv. Franje koji je smrt nazivao "sestrica smrt". Zasigurno su svi ti momenti uključeni u našem životu, i u životu vjernika i u životu svećenika. Fra Petar je u vrijeme Domovinskog rata s vjericima morao bježati iz župe Potravlje ali je sve to proživljavao s velikim povjerenjem u svoga Oca kao Bogu posvećena osoba. Dragi fra Petre, zahvaljujem ti na svemu što si dao kroz

pastoralno djelovanje u župama Šibenske biskupije i Splitsko-makarske nadbiskupije. Pastoralno si bio na raspolaganju i u mirovini. Neka Otac nebeski primi sva tvoja djela i nagradi te blaženstvom kojemu si se nadao«, završio je mons. Barišić.

Mnp. o. provincijal fra Joško Kodžoman opraštajući se od fra Petra istaknuo je: »Nižući značajne datume iz njegovog ljudskog i svećeničkog života, čovjek se na trenutak zapita i pomisli, kako li je sve to tako logično i jednostavno i kako bi se lako mogla predvidjeti sva kompleksnost i dramatičnost jednog ljudskog života. Fra Petrov je život tek naizgled protekao kao mirna rijeka, bez vratolomnih i strmoglavih poniranja. Već u ranim godinama njegova pripravljanja za svećeničku službu, u Zagrebu u franjevačkom samostanu Majke Božje Lurdske svjedočio je zajedno s drugim mladim klericima, uhićenju, mučenju, smrtnim presudama ili osudi na dugogodišnje zatvorske kazne čak šestorice starijih kolega, među njima i tadašnjeg provincijala fra Petra Grabića. Tih smo se strašnih, odsudnih događaja prisjetili prije nekoliko dana, te smo u znak trajnog sjećanja na žrtvu naših fratara postavili u dvorištu samostana MBL spomen-ploču i proslavili sv. mise. Svi ti nemili događaji, nisu obeshrabrili mladog fra Petra, da usprkos svemu, pođe tim istim opasnim putem,

putem Božjeg glasnika ali i putem navodnog neprijatelja naroda i revolucije. Štoviše, fra Petra je, čini mi se, sve to još više učvrstilo na putu ustrajnosti u zvanju, koje mu je moglo prirediti velike životne nevolje ali, znao je, i puno radosti. Njegov je život imao i mnoge druge drame koje su se duboko utiskivale u dubine njegove duše, ostavljale svoj trag, pritiskale umorne kosti. Susreti s tolikim potrebnima, iskustvo barbarskog divljanja i uništavanja po Hrvatskoj, koje je osobno proživio u župi Potravlje-Maljkovo-Satrić, od strane srbočetničkog okupatora.»

Mnp. otac provincijal, između ostalog, istaknuo je i fra Petrovu širokogrudnost kojom je primao braću fratere kada su k njemu navraćali u župe gdje je služio, ali i kako je rado primao svoje župljane i druge namjernike pokazujući da je narodni čovjek široka srca. Također je istaknuo da je u pok. fra Petru kucalo hrabro srce domoljuba i zauzetog duhovnog pastira, koje ni pred kim nije uzmićalo. Provincijal je zahvalio fra Petru na njegovu predanom životu i radu za dobrobit Provincije, Reda, Crkve, ali i svih ljudi do kojih ga je Božja providnost dovela. Na koncu je zahvalio fra Petrovoj obitelji i rodbini.

U ime samostanske obitelji od fra Petra se oprostio o. gvardijan fra Petar Klapež koji je istaknuo kako je fra Petar sebe predao Bogu služeći drugima u redovničkoj i svećeničkoj službi i tako obilježio samostansku obitelj u Sinju autentičnim crtama ljudskoga, kršćan-

skoga i na poseban način franjevačkoga života svojom širokogrudnošću i prihvaćanjem. Zahvalio je i onima koji su se u posljednjim danima fra Petrova zemaljskog života za njega brinuli, kao i njegovoj obitelji i rodbini. Zahvalio je također i nadbiskupu koji je došao ispratiti fra Petra i predsjedati euharistijskom slavlju. O. gvardijan je vjernički zaključio: »Vjerujemo da tvoja smrt nije nestanak, nego oproštaj u nadi da će te dobri Bog kojemu si cijeli život bio vjeran obdariti slavom uskrsnuća.«

U ime fra Petrove obitelji i rodbine fra Gabrijel Jurišić pročitao je oprostajno pismo fra Petrova sinovca iz kojeg donosimo završni odlomak: »Striče, učio si me da smo sinovi neba, sinovi Božji. Čvrsto i nepokolebljivo vjerovao si u besmrtnog Boga. Volio si govoriti o uskrsnoj zori, o pobjedi života nad smrću. Plemenitu si borbu izvojevao, trku završio, vjeru sačuvao. Neka tvoja plemenita duša iz Sinja preko Miloševih jezera i Orlovih stina poleti svom Stvoritelju u zagrljaj. Opraštam se od tebe riječima iz Evanđelja, koje je zapisao sv. Ivan: "Ja sam uskrsnuće i život. Tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će. Tko god živi i vjeruje u me, sigurno neće umrijeti nikada (Iv 11, 25-29).«

U ime građana Sinja i gradskog poglavarstva od fra Petra se oprostila zamjenica gradonačelnika gospođa Kristina Križanac. Pročitana je i sućut gosp. Ive Aleksića, nekadašnjeg sjemeništara, novaka i klerika.

Zahvaljujem dragom Bogu da Vas je primio za svoju žrtvu, koja će svetim životom i apostolskim izgledom uvijek svjedočiti za Njegovu svetost, pravdu i ljubav.

Kao žrtva Vi ćete uvijek moliti za svoj narod, za svetu Crkvu i za cijeli svijet da nad njima vlada i kraljuje Isus, pravda i ljubav.

S pomoću Božjom, ja se nadam da se sada u svom duhovnom životu bolje snalazite i da se bolje vladate i lakše Vam je držati kontrolu nad samom sobom. Ovaj mjesec nastojte da se dobro vježbate u svetoj nazočnosti Božjoj. Čuvajte se svega onoga što nije direktno po Vašoj dužnosti, po volji Božjoj ili ne traži od Vas ljubav do bližnjega kakovu žrtvu, posao ili razgovor. Sve u Vama neka bude po dužnosti, po kreposti, po volji Božjoj, onako kako bi se vladao mali Isus na Vašem mjestu.

(AP II/38, 16)

Fra Anto Satrić

MILODARI U FOND VICEPOSTULATURE, PRETPLATE NA LIST I HONORARI OD 1. 10. 2014. DO 31. 3. 2015.

Gosp. Tomislav Antić, Zagrebačka cesta 183/III, 10000 Zagreb < 400 kn; Antićeva mreža (M. Kuridža, 10000 Zagreb) < 200 kn; gđa. Divna Bolanča, Sydney, NSW, Australia < 400 kn; gđa. Katica (sin Mateo) Boljat, Brajde 1, 21215 Kaštel Lukšić < 100 kn; B. C., 10000 Zagreb < 100 kn; gosp. Dragan Čarapina, IMR GmbH, Bullenkoppel 16, D-22047 Hamburg < 5.100 €; fra Nikola Čurčija, Župa Crnica, 22000 Šibenik < 100 €; H. D., 10000 Zagreb < 500 kn; gđa. Anica Dorčić, Velebitska 2, 51523 Baška < 150 (milodar i pretplata); J. I., 10000 Zagreb < 100 kn; gđa. Vinka Ivasić, Kralja Tomislava 34, 21216 Kaštel Stari < 100 kn; gđa. Ljubica Jadreško, Kneza Trpimira 4, 20350 Metković < 100 kn; gđa. Marija Jadreško, Zrinskih-Frankopana, 20350 Metković < 100 kn; gđa. Miroslava Jakobović, 10000 Zagreb < 200 kn; J. I., 10000 Zagreb < 500 kn; gđa. Anka Joković, Dom umirovljenika, Vukovarska 77, 21000 Split < 200 kn; gđa. Viktorija Juretić, Fancevljev prilaz, 10000 Zagreb < 50 (pretplata); č. s. Vitomira Jurić, Pašmanska 32, 10000 Zagreb < 200 kn; gđa. Ljubica Keserović, Peruanska 6/III, 10000 Zagreb < 50 kn (pretplata); gđa. Vesna Liović, Put kuka 38, 21230 Sinj < 150 kn; gđa. Zdravka Mandić, Krautgartenstr, 34, 70329 Stuttgart < 50 €; gđa. Ana Matanić, 3250 Rogoška Slatina, Slovenija < 100 kn; gosp. Joseph Milanovic, London, Ont., Canada < 50 CaD; N. N., 31326 Darda < 40 kn; N. N., 31000 Osijek < 150 kn; N. N., 10000 Zagreb < 1.000 kn; Obitelj N. N., 10000 Zagreb < 1.000 kn; gosp., Ivica Ravlić, 21327 Podgora < 150 kn (milodar + pretplata); gđa. A. Š., 10000 Zagreb < 100 kn; Obitelj Š., 10000 Zagreb < 600 kn; gđa. Katica Osredečki, Kušlanova 25, 10000 Zagreb < 200 kn; gđa. Donata Požgaj, J. J. Strossmayera 23b, 34330 Velika < 50 KN; gđa. Aleksandra Prpa, 22320 Drniš < 700 kn; gđa. Kaja Šimac, 21230 Sinj < 150 kn; gđa. K. T., 47000 Karlovac < 130 kn; fra N. Tabak, 21243 Ugljane < 1.000 kn; gđa. Marija Tadić, 21251 Žrnovnica < 50 kn (pretplata) gđa. A. V. (Anka Vasović), Zagreb < 250 kn; gđa. Viktorija Vičić, Hreljinska 37, 10000 Zagreb < 100 kn; gosp. Joško Vukorepa, Vukorepe 43, 22000 Šibenik < 50 kn (pretplata); fra A. Vukušić, 22000 Šibenik < 200 kn; Z. Š., 10000 Zagreb < 200 kn; Župa Gospe Ružarice, 22320 Drniš (fra P. Klarić i fra M. Radman < Antićevi dani) < 3.000 kn.

**SVIM DAROVATELJIMA ZAHVALJUJEMO I PO ZAGOVORU OCA ANTIĆA
ZAZIVAMO NA NJIH SVAKI BOŽJI BLAGOSLOV**

**MILODARE, NOVČANE PRILOGE I PRETPLATE ZA LIST SLATI NA RAČUN:
HPB – HRVATSKA POŠTANSKA BANKA 2390001-1100028072
IBAN HR 22 23900011100028072 SWIFT HPBZHR2X**

PRIMILI SMO I PREPORUČAMO

- S. MARIJA OD PRESVETOG SRCA - ANKA PETRIČEVIĆ, *Život biraj*, Symposion, Split 2010., 30 kn.
- S. MARIJA OD PRESVETOG SRCA - ANKA PETRIČEVIĆ, *Utjelovljena Ljubav nas je obuhvatila*, Symposion, Split 2012., 30 kn.
- S. MARIJA OD PRESVETOG SRCA - ANKA PETRIČEVIĆ, *Vapaji o Božjim svojstvima*, Symposion, Split 2014., 40 kn.
- S. M. ANĐELINA KUJUNŽIĆ, *Tragom četiri stoljeća*, Sv. Petar Fourier i Kongregacija redovnica »Naše Gospe«, Drugo dopunjeno izdanje priredila S. Marija Asumpta Strukar, Zagreb 2014.
- FRA MARIO JURISIĆ, *Srce plače – vjera tješi*. Osmrtnice, sućuti, sjećanja, zahvale, in memoriam, posljednji pozdravi..., Zaostrog 2015.

IZDANJA VICEPOSTULATURE O OCU ANTIĆU

SLUGA BOŽJI FRA ANTE ANTIĆ, *Na svetost pozvane*, Pisma redovnicama (Priredila s. Marija Asumpta Strukar), Vicepostulatura DOA, Zagreb 2015., 60 kn.

SERVANT OF GOD FATHER ANTE ANTIĆ, *I am a Priest of Christ*, Letters to Priests (Prepared by Sister Marija Asumpta Strukar), Vicepostulatura DOA, Zagreb 2011. < 80 kn.

SLUGA BOŽJI FRA ANTE ANTIĆ, *Svećenik sam Kristov*, Pisma svećenicima (Priredila s. Marija Asumpta Strukar), Vicepostulatura DOA, Zagreb 2010. < 80 kn.

VICKO KAPITANOVIĆ, *Kristu suobličen*, *Život i vrline fra Ante Antića* (1893.-1965.), Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Splitu i Vicepostulatura DOA, Split-Zagreb, 2004. < 100 kn.

FRA MATEJ KUCHAR – CUCCARI, *Dobri i vjerni sluga*, *Život i duhovni rast sluge Božjega fra Ante Antića* (1893.-1965.), Vicepostulatura DOA, Zagreb 1998. < 20 kn.

Posvećeni život i sluga Božji o. fra Ante Antić, Zbornik radova sa simpozija, Vicepostulatura DOA, Zagreb 1996. < 30 kn.

Antićeva duhovna baština u duhovnoj obnovi Hrvatske, Zbornik radova sa simpozija, Vicepostulatura DOA, Zagreb 1994. < 30 kn.

MONS. ŽIVKO KUSTIĆ, *Tješitelj čudotvorni*, *Životni put fra Ante Antića* (1893.-1965.), Vicepostulatura DOA, Zagreb 1989. < 15 kn.

Kupnjom knjiga pomažete rad Vicepostulature.

SLIČICE I PROSPEKT O OCU ANTIĆU

DVOLISNE SLIČICE SA ŽIVOTOPISOM I MOLITVOM ZA PROGLAŠENJE BLAŽENIM SLUGE BOŽJEGA OCA FRA ANTE ANTIĆA MOŽETE DOBITI U VICEPOSTULATURI.

DOSTUPNE SU NA ČEŠKOM, ENGLISKOM, HRVATSKOM, NJEMAČKOM, ŠPANJOLSKOM I TALIJANSKOM JEZIKU.

DESETOSTRANIČNI PREKLOPNI PROSPEKT O OCU FRA ANTE ANTIĆU MOŽETE DOBITI U VICEPOSTULATURI.

DOSTUPAN JE NA HRVATSKOM, ENGLISKOM I NJEMAČKOM JEZIKU.

ANTIĆEVE NEDJELJE, ANTIĆEVE DUHOVNE OBNOVE I ANTIĆEVE DUHOVNE VJEŽBE

POZIVAMO SVU BRAĆU ŽUPNIKE I GVIARDIJANE,
KAO I ČASNE SESTRE, KOJI U SVOJIM ŽUPAMA
ILI SAMOSTANSKIM CRKVAMA ŽELE IMATI ANTIĆEVE NEDJELJE,
VIŠEDNEVNE ANTIĆEVE DUHOVNE OBNOVE ILI
ANTIĆEVE DUHOVNE VJEŽBE DA NAM SE JAVE RADI DOGOVORA

